

BRNIK – Glavnina najboljših smučarskih skakalcev je že od srede naprej na prizorišču letošnjega finala za svetovni pokal v smučarskih skokih. Le-ta bo v soboto in nedeljo na 90 in 120-metrski skakalnici v Planici. Iz Norveške so s čarterskim poletom pripotovali na Brnik Japonci, Američani, Norvežani, Finci, Kanadčani in drugi. V četrtek so se jim pridružili še Avstrijci in drugi. Vsi bodo danes imeli na obeh skakalnicah tudi uradni trening. – Foto: D. Humer

NARAVA V SKODELICI ČAJA

Kranj, petek, 20. 3. 1981

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Št. XXXIV. Številka 21

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Planica bo odločila

PLANICA – Dolina skakalnic v Planici je pripravljena na letošnji dogodek v tem smučarsko skakalnem letu. Obe skakalnici, 90 in 120 metrska, sta pripravljena na končni obračun svetovnih skakalcev na svetu. Obe bodo namreč v soboto in nedeljo finale svetovnega skakalnega pokala. Na obeh skakalnicah bo torej padla odločitev, ki bo letošnji skupni zmagovalcu vse bolj zanimivega skakalnega pokala.

Prizorišče v Planici sta tako, kot je tako prireditev spodaj, sta in že danes se bodo odvijali Bloudkovih mojstrovinski skoki. Na sporedu je tudi trening za vse skakalce. Nastopajoči iz dvajsetih držav Evrope, Kanade, Amerike in Japonske so se zbrali, da se preizkusijo, kako bo na začetku. Najboljši še vedno računajo, da bodo prav v finalu dosegli kar so v tej sezoni zamudili. Bo vodilnemu Rundu z Norveške uspelo, da bo dosegel prvo mesto v skupni uvrstitvi. Le za

točko za njim je namreč Avstrijec Kogler, na tretjem mestu je Kanadčan Bulau. Tudi naši niso brez možnosti. Še posebno ne Primož Ulaga, ki je te dni odlično skakal na Norveškem. Finale bo prav zato zanimivo. To bo tekma, ki bo odločala, hkrati spet pravi slovenski športni praznik, saj si bo obe tekmi ogledalo veliko gledalcev.

Parkirnih prostorov za gledalce je ob vznožju skakalnic dovolj. Prometni red bo to leto še

boljši kot je bil doslej. Tisti, ki ste si pravočasno nabavili nalepke za avtomobile in avtobuse, boste lahko nemoteno prišli do Planice. Promet za vse te se bo odvijal nemoteno. Vsi tisti, ki ne boste imeli nalepk za avtobuse in osebna vozila, boste le-te lahko nabavili že na zadnji Petrolovi črpalki v Kranjski gori. Le nemoteno ne boste mogli pod skakalnico. Na Petrolovi črpalki vas bodo namreč izločili in morali se boste zapeljati po cesti stare železniške proge, ki je peljala v Rateče. Nalepk je v vseh turističnih poslovalnicah še dovolj. Tudi danes si jih lahko še pre-
skrbite.

Danes od 9.30 do 11. ure je uradni trening na 120 in od 11.30 do 13. ure na 90-metrski skakalnici. Jutri, sobota, 21. marca, bo ob 9.45 slovesna otvoritev in ob 10. uri se bo pričela tekma na devetdesetki. Enak je spored tudi v nedeljo, 22. marca. Ob 9.45 bodo planiške fanfare najavile začetek zadnjega dejanja letošnjega finala. Ob 10. uri se bodo začeli skoki na stodvajsetki, ob 17. uri bo v hotelu Larix proglašitev skupnega zmagovalca svetovnega skakalnega pokala.

D. Humer

Odgovornost bogastvo demokracije

Velikokrat zadnje čase poudarjamo pomen odgovornosti, bodisi materialne ali moralne, pa naj gre za naša gospodarska prizadevanja, za napore, da bi probleme načrtovali in razreševali po samoupravni poti, ali za razprave, kako obogatiti naš sistem socialistične samoupravne demokracije. Ko je republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva v torki zaključevala javno razpravo o ustavnih dopolnilih in obravnavala slovenski srednjeročni družbeni plan, je ponovno opozorila na pomen odgovornosti. Z njo bomo obogatili našo samoupravno socialistično demokracijo, utrdili politični sistem in našo vsakdanjo življenjsko prakso, pa tudi lažje uresničili republiški srednjeročni plan.

Republiška konferenca SZDL je v poročilu o javni razpravi o ustavnih dopolnilih na osnovi izkušenj iz občin ugotovila, da javna razprava ni le soglasno podprla Titovo pobudo o kolektivnem delu in odgovornosti, ampak je menila, da je pobuda pokojnega predsednika prispevek k demokratizaciji družbe, to pa je krepitev neposrednega vpliva delovnih ljudi in občanov na družbene odločitve. V razpravi je izstopala zahteva po zaostrovanju odgovornosti nosilcev družbenih dolžnosti in odgovornosti nasploh. Bolj bo družba demokratična, večja mora biti naša zavest o dolžnostih uresničevanja sprejetih obveznosti in zadolžitve. Pravice namreč prepogosto tiščimo v ospredje, pa je to napak. Ob uresničevanju dolžnosti je namreč šele mogoče terjati pravice.

Z ustavnimi dopolnili, ki smo jih sprejeli v Sloveniji, ne spreminjamo že sprejetih ustavnih načel, prav tako pa tudi ne položaja in funkcij institucij in institutov našega političnega sistema. Sprejemamo le rešitve, ki bodo omogočile uveljavitev Titove pobude, katere končni cilj je uveljavitev delavca, občana in njegove besede. Mandatne dobe niso bistvo dopolnitve ustave. Uveljavljene bodo pri volitvah prihodnje leto. Pomembno pa je, da morajo biti mandatne dobe prilagojene funkciji in družbeni vlogi posameznega organa. Načelno je sprejet dvoletni mandat z možnostjo enkratne ponovitve. Javno preverjanje dela bo povečevalo odgovornost. Uveljavitev Titove pobude bo brez dvoma prav tako izrinila odločanje o kadrovske politiki iz ozkih krogov, kar se zdaj še prepogosto dogaja. Ustavna dopolnila imajo torej izjemen vsebinski pomen za bogatitev in utrjevanje naše socialistične samoupravne prakse.

J. Košnjek

V nedeljo na Porezen

O letošnjem šestem pohodu na Porezen smo v Glasu že pisali, pa zaradi njegove pomembnosti smo radi nanj še enkrat opozorili.

Proslava bo pri spomeniku na Porezen v nedeljo, 22. marca ob 11. uri, ob 15. uri bo pa v bližini pod Poreznom slovesnost prenovljeni grobnici padlih. Vzporedno na Porezen bo potekal izlet iz Amerike, iz Cerknega, Selške doline, Davče, Petrovega brda in druge grupe. Kaže, da bo vreme prijetno, zato se morate za pot dobro pripraviti. Dobro se obujite in s seboj vzemite s seboj še reševalno opremo. Tudi hrano vzemite s seboj, ker je koča na Porezen še pod snegom, poskrbljeno bo za čaj.

Zaradi varnosti se strogo držite predpisanih poti.

Kranjsko planinsko društvo organizira odhod iz Kranja s turističnimi avtobusi, ki bodo odšli izpred hotela Creina ob 8. uri. Udeležence bodo spremljali izkušeni vodniki, ki priporočajo pripomoček na poti še smučarske palice in zaščitna očala.

Spominke se to, da bodo tudi letos spominke dobili spominke značilne za letošnji pohod.

Na videnje torej v nedeljo na Porezen!

Kranj, 19. marca – Danes se je v Kranju začel dvodnevni strokovni seminar uporabnikov računalnikov ISKRADATA, ki ga je Iskra tozdr Tovarna računalnikov namenila predvsem spoznavanju novega računalniškega proizvodnega programa ter izmenjavanju izkušenj med uporabniki. Številnim udeležencem bodo iskrški strokovnjaki pripravili tudi praktičen prikaz dela njihovih računalnikov. Za tuji trg je predvsem zanimiv njihov program ISKRADATA 80, ki omogoča priključitev večjega števila terminalov na matični računalnik. Iskra bo ta izdelek predstavila aprila tujim kupcem na sejmu v Hannoveru, domačim kupcem pa oktobra na sejmu elektrone v Ljubljani. Na tem seminarju pa se Iskra predstavlja tudi z novim računalnikom ISKRADATA 19, ki je prilagojen predvsem zahtevam našega trga. – Foto: M. Ajdovec

Štafeta v nedeljo iz Titograda

Prvi nosilec letošnje štafete mladosti bo Rájko Vujotić, kvalificirani avtoelektrikar v Industriji gradbenih strojev Radoje Dakić v Titogradu. Štafeta bo krenila na pot v nedeljo, 22. marca, s titograjskega trga Ivana

Milutinovića, kjer je tovariš Tito prvič po osvoboditvi – 2. julija 1946 – govoril o porušenih Podgorici. Ta od takrat nosi Titovo ime.

Idejno rešitev štafetne palice je našla mlada umetnica Zorica Janković, študentka četrtega letnika kiparstva na beograjski fakulteti uporabnih umetnosti. Dejala je, da je poskušala izraziti rast cveta, mladosti in ljubezni v naši domovini.

Po poteh borcev iz Šorlijevega mlina

Kranj – Spominski pohod po poteh borcev iz Šorlijevega mlina, ki ga vsako leto ob svojem krajevnem prazniku organizira OO ZSMS, bo jutri, v soboto, 21. marca. Zborna mesta je ob 8. uri pred spomenikom padlim na Mali Rupi. Pot bo potekala preko Rupe – Srakovelj – Povelj – do Krničarja, kjer je bila tehnika Kokrškega odreda. Organizatorji vabijo na pohod vse kranjane in seveda tudi vse Kranjčane in okoličane.

MERKUR KРАНJ

OBISČITE PRODAJALNE

- LJUBLJANI
- ŠKOFJI LOKI
- GORENJI VASI
- NAKLEM
- RADOVLJICI
- LESCAH
- NA BLEDU
- IN JESENICAH

PO JUGOSLAVIJI

Odlikovanje Lidiji Sentjunc

Predsednik CK ZKS Francje Popit je izročil Lidiji Sentjunc, junakinji socialističnega dela in nosilki partizanske spomenice 1941, članici sveta federacije ob njeni 70-letnici red jugoslovanske zvezde z lentjo. Visoko odlikovanje je Lidiji Sentjunc dodelilo predsedstvo SFRJ za njeno dolgoletno revolucionarno delo in izredne zasluge pri graditvi Socialistične federativne republike Jugoslavije, za razvoj in krepitev zavesti naših ljudi v boju za svobodo in neodvisnost naše države.

Manjši izvoz

V prvih dveh mesecih letošnjega leta je slovenska industrija zaostala za proizvodnjo v enakem lanskem obdobju za 1,4 odstotka. Z resolucijo smo predvideli 2,5 odstotno rast industrijske proizvodnje v letu 1981. Ob tem pa se je v februarju zaostajanje industrije še povečevalo. Slovenski izvoz je v prvih dveh mesecih zaostal za lanskim izvozom za 19 odstotkov, uvoz pa je bil za 39 odstotkov manjši.

Kredit za porušene hiše

Občani, ki jim je hiše ali stanovanja poškodovano potres 18. maja lani, lahko zaprosijo za kredit najpозnejše do konca tega meseca. Izvršni svet skupščine SR Srbije je postavil rok za uporabo solidarnostnih sredstev za popravilo objektov. Prvotni rok je bil do 31. oktobra lani, do takrat pa so odobrena sredstva izkoristile občine Aleksandrovac, Kuršumlija, Raška in Blace, v občini Brus pa je ostalo neuporabljenih 8,3 milijona dinarjev od odobrenih 220 milijonov kreditnih sredstev.

Cene gostinskih storitev

Cene gostinskih storitev so v prvih dveh mesecih letos poskočile. Februarja so bile v primerjavi z januarjem višje za 3,7 odstotka, v primerjavi z lanskim decembrom pa so bile višje za 6,6 odstotka. Podražila se je tudi hrana v gostinskih lokalih. Cene pa bodo še precej rasle, tako, da bo letos letovanje za domače turiste precej drago in se bo najbrž turistični promet precej zmanjšal.

Posojilo za kmetijstvo

Mednarodna banka za obnovo in razvoj v Washingtonu bo posodila za razvoj kosovskega kmetijstva 90 milijonov dolarjev. Na Kosovu bodo zgradili več agroindustrijskih obratov, mednarodna banka pa bo sodelovala s približno 35 odstotki vseh potrebnih sredstev, ostalo pa bomo zagotovili iz naših virov. Program predvideva gradnjo farm, industrijskih obratov za predelavo kmetijskih pridelkov in ureditev novih sadovnjakov.

Potrebno je še soglasje

KRANJ - V Kranju se je sestala skupščina skupnosti otroškega varstva in med drugim obravnavala usklajeno ceno oskrbnin v vzgojnovarstvenih organizacijah kranjske občine in lestvico za diferencirano plačevanje oskrbnin. Skupščina je soglašala s povprečnim 15-odstotnim povišanjem. Vendar ta sklep še ni dokončen, saj mora k ceni, velja od 1. marca dalje, dati soglasje še izvršni svet kranjske občinske skupščine. Če izdaja soglasja ne bo mogoča, ker skupnost za cene še ni oblikovana, bodo vzgojnovarstvene organizacije nadomestile manjkajoča sredstva s sredstvi tekoče rezerve.

Kranj - V ponedeljek, 16. marca, so se v Kranju sestali na skupnem posvetu predsedniki krajevnih konferenc SZDL kranjske občine in razpravljali o nekaterih upravnih nadalnega utrjevanja in razvijanja družbene vloge SZDL, kot so priprave na javno razpravo o dopolnitvah in spremembah statuta SZDL in priprave na volitve v letu 1982 ter o vključevanju SZDL v obrambne in varnostne priprave v krajevnih skupnostih. Ocenili so tudi priprave na akcijo NNNP '81. Ene od aktualnih nalog, ki se zdaj postavljajo pred krajevnice konferenc SZDL so tudi ustanavljanje in utrjevanje aktivov avto moto društev in društev prijateljev mladine v krajevnih skupnostih, akcija zasaditev 88 dreves tovarišu Titu in pa seveda priprave na praznovanje 40-letnice vstaje in ustanovitve OF. Posveta se je udeležil tudi Savin Jogan, član predsedstva republiške konference SZDL, ki je prisotnim obrazložil glavne spremembe statuta SZDL. - Foto: D. Dolenc

KRANJ

Sekretar komiteja občinske konference ZKS Kranj je sklical za torek, 24. marca, 88. sejo komiteja. Člani komiteja bodo obravnavali gradivo za bližnjo sejo kranjske občinske skupščine, ocenili pa bodo tudi priprave na kongres samoupravljalcev in obravnavali uvodni referat na programskovolilni konferenci ZKS, ki bo 31. marca. -jk

Vsebinska in organizacijska vključenost v fronto

Kranj - »Družbene organizacije in društva nimajo le osnovnega namena organizacije združevati, pač pa so predvsem oblika iskanja skupnih interesov ljudi. V njih je moč privzgjati smisel za kolektivno življenje, v njih se mlad človek privikra sreča z delom, samoupravljanjem, s konkretno in prvo obliko organizacije. Zato se mora Socialistična zveza, ta povezovalka društev v samoupravno celoto, zavzeti, da bodo potrebe društev v vseh samoupravnih oblikah prišle bolj do izraza,« je preteklo sredo v uvodnem referatu v problemski konferenci o družbenih organizacijah in društvih dejal Drago Štefe.

Konferenca, ki jo je vodila občinska konferenca SZDL v prisotnosti delegatov posameznih društev in krajevnih konferenc socialistične zveze, je analizirala najvažnejša vprašanja, ki v samoupravnem trenutku zadevajo to obliko družbenega interesnega organiziranja. Vrsta pripomb, ki so jih prispevali dolgoletni društveni delavci, je pokazala sliko dejanskega stanja, ki pa ni vedno in povsod zadovoljivo. Opozorili so na premajhno družbeno vrednotenje dela društev, sektaško ravnanje in podcenjevanje njihovega dela, nesistemsko zagotavljanje finančnih virov delovanja, kadrovske strukture in še kaj.

Prav financiranje spravlja društva v nezavidljiv položaj, saj je način pridobivanja denarnih sredstev večinoma samostojen - članarina - in s tem pogosto tudi nezadosten. Najbolj prizadete so potem tiste organizacije, katerih delovanje je vezano na zahtevne in drage tehnične

pripomočke, na primer organizacije tehnične kulture. Samoupravne oblike današnjega dne nam ponujajo možnost zagotavljanja sredstev preko svobodne menjave dela, s čemer bo moč preseči tudi dosedanje proračunsko zasnovanost.

Kadrovska politika sloni na načelih kolektivnega vodenja dela in odgovornosti. Prav društva so potencialna »kovačnica« kadrov za druge samoupravne organizacije. Žal pa so za to svojo vlogo društva doslej dobila še premalo priznanja. Vloga mladih je pomembna silnica razvoja družbenih organizacij in društev, vendar so žal še vse preveč operativna sila, medtem ko se v odborih pojavljajo starejši in so možnosti mladih za vodilne funkcije skromne. V odborih, predvsem v zvezah, kjer je manj stika z ljudmi, se pojavlja tudi birokratizacija društvenega življenja - razlog zanjo je tudi neustrezno poslovanje - ki pa v obliki amaterskega delovanja nikakor ne sodi. Odpraviti bi veljalo te nesamoupravne tendence s pravnim vrednotenjem prostovoljnega dela, seveda ob odgovornem razumevanju tega pojma.

Vrsta predlogov, s katerimi so udeleženci posegli v razpravo, bo tudi pobuda za vnašanje sprememb v zakon o društvih. O financiranju, kadrovske politiki, vključenosti v svobodno menjavo dela, vrednotenju, pa seveda o koordinaciji dela društev v socialistični zvezi, skratka o najpomembnejših dilemah svobodnega združevanja in delovanja, se bodo delegati pomenili na republiški problemski konferenci.

D. Zlebir

Delo partizanskih kurirjev - Na nedavni letni skupščini partizanskih kurirjev Gorenjske, v tej pokrajini, kamniški in domžalski občini ter Ljubljani jih živi še 356, so sprejeli obsežen program prihodnjega dela. Pripravili bodo gradivo za monografijo, pisatelj Tone Svetina pa se pripravja na pisanje novega romana o kurirjih. Sodelovali bodo v več akcijah: Kurirčkovi pošti, pohodu Po poteh partizanske Ljubljane in drugih. Udeležili se bodo tudi vseh letošnjih prireditev ob 40. obletnici vstaje, odkrili bodo 31 spominskih plošč na mestih nekdanjih kurirskih postaj in obiskali bolne tovariše. Ob odkritju plošče na Podlonku bodo pripravili tovariško srečanje za še živeče kurirje s področja gorenjskega pododpora. Na sliki: del udeležencev skupščine - Foto: B. B.

Svet v tem tednu

Manevri vznemirjajo

Francija se je odločila za preizkus svoje zračne obrambe ob sodelovanju nekaterih armad zahodnoevropskih držav, Zahod pa je dvignil prah ob manevrih enot držav članic Varšavskega sporazuma - Zaostren mednarodni položaj je značilen za ta teden - Francija pred volitvami

Na zaostren položaj v svetu kažejo glavni zunanjepolitični dogodki tega tedna. V Iranu je moral na primer posredovati sam verski vodja Homeini, da je vsaj na zunaj pomiril in utišal notranja nasprotja Mavretaniji je po poskusu državnega udara sicer mirno, vendar se zaostri odnosi z Marokom. Poznavalci menijo, da je položaj v Mavretaniji skupaj z zaostrovanjem razmer v tem delu Afrike posledica neurejenega položaja Zahodne Sahare in njegovega ljudstva. Deset čarji povzročajo v Libanonu nove nemire in se ne ozirajo na posredovanja in pomen mirovnihih sil Organizacije združenih narodov. Kuba obdrža ameriško obveščevalno službo CIA za vmešavanje v njene notranje zadeve, skrajni desničarji v Reganovi administraciji pa zaostrovanje odnose s Sovjetsko zvezo. To se je najbolj izrazito pokazalo v razpravi nove ameriške vlade, ali naj ameriški predstavniki gredo na sejo ameriško-sovjetskega odbora v Zenevi, ki se sestane dvakrat letno in ocenjuje uresničevanje sporazumov na področju orožja in oboroževanja. Zunanji in obrambni minister menita, da bi morali sestanek napovedati dan za 25. marec, preložiti, državni odbor za varnost in agencija za nadzorovanje orožja in rozoroževanje pa terjata, da se je sestanka udeležiti. Ta odbor se doslej namreč le enkrat ni sestel predvidenem roku. Amerika med drugim tudi obtožuje Sovjetsko zvezo, da je vpletena v ugrabitev pakistanskega letala. Sovjetska zveza na to ostro odgovarja in zavrača obtožbe. Sovjetski predstavniki pa brez pomislekov pojavljajo na ameriški televiziji. Tako v Washingtonu skoraj ne mine dan brez obtoževanj med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo.

Velik pomen pripisujejo v svetu tudi srečanju med zahodnoevropskim kanclerjem Schmidtom in francoskim predsednikom Estangom. Voditelj zanesljivo nista obšla najaktualnejših svetovnih problemov in gibanj, ki jim brez dvoma že nekaj časa daje ton nova ameriška vlada in poslanica sovjetskega voditelja Brežnjeva, glavna sri pa veljala razmeram v Evropski gospodarski skupnosti. Znano je, da je Francija v skupnosti do določenih problemov trda stališča, kar se kaže na primer v zadnjih pogajanjih o večjem izvozu našega mesa v evropski skupnosti, čemur Francija in Irska ostro nasprotujeta. Pravijo, da tudi del Estaingove predvolilne igre, saj hoče dobiti na svojo stran francoske kmete.

Najbolj pa zadnje dni razburjajo svetovno javnost manevri, ki se odvijajo v Franciji, in na katerih sodelujejo tudi enote nekaterih drugih držav pakta NATO, še ostreje pa Zahod reagira na manevre Varšavskega sporazuma, ki potekajo na ozemlju Poljske, Nemške demokratične republike, Sovjetske zveze in Češkoslovaške. Zahod razburjen, ker so manevri v času zaostrenega položaja na Poljskem. Vrhovnega poveljnika oboroženih sil vzhodne vojaške grupacije Amerike sprejela voditelja poljske države in partije. Združene države Amerike opozarjajo, da bi morala Sovjetska zveza na osnovi bežavne listine pozvati na manevre tudi opazovalce iz drugih držav. Če bi storila, bi bila razburjenost manjša pravijo v ZDA. Sovjetska zveza posredno že odgovorila. Pravi, naj raje odgovori NATO, ki je raznimi pretvezami izvajal velike manevre blizu meja socialističnih držav, manevri na Poljskem pa prispevajo le h krepitvi obrambne sposobnosti in povezanosti bratskih armad.

J. Kolenc

KS Vodovodni stolp praznuje

Kranj - Vsako leto 21. marca kranjska krajevna skupnost Vodovodni stolp praznuje svoj krajevni praznik v spomin na tragične dogodke v Sorlijevem mlinu na tan dan leta 1944, ko so svoja mlada življenja za našo svobodo žrtvovali trije mladi aktivisti: Milena Korbar-Irena, Maks Jeza-Drovc in Janez Lombar-Još.

Vrsto športnih prireditev so že organizirali v marcu, ki gredo vsa v sklop praznovanja. Osrednja proslava pa bo danes, 20. marca, ob 18. uri v prostorih doma JLA v Kranju. Na tej proslavi bodo podeljena tudi

priznanja najbolj aktivnim mladim. Tako bodo plaketo »21. prejel Joško Kuralt in pesnik »Tugo Vidmar«, priznanja za podeljena Jani Kermauner, Slabe, Pavli Premrl, Stanislav nerju, Faniki Kavčič, Ludvik Čini, Ivanu Bečanu, Jožici Iztoku Kavčiču, Igorju Koc Zavarovalni skupnosti »Tržiščnemu svetu Sorlijeva 4.

Jutri, v soboto, 21. marca, minski pohod po poteh Sorlijevega mlina. Zborna ob 8. uri pred spomenikom na Mali Rupi, pot pa bo vodila preko Rupe, Srakov Povelj do Krničarja, kjer tehnika Kokrškega odreda.

V soboto, ob 8. uri pa pričela tekmovalna prireditev tekmujejo KS Vodovodni Nova Gorica, Hrastnik in Loka; v vaterpolu v zimskemu poleg ekipe KS Vodovodni tekmujejo tudi Kamničani Avstrije; v košarki, ki bo vladnici OŠ Simon Jenko, se pomerile ženske in moške Vodovodnega stolpa, Golob in Skofje Loke.

V spomin Karla Prušnika-Gašperja

Celovec - V torek zvečer v celovškem domu glasbe prireditev v počastitev smrti Karla Prušnika-Gašperja Slavnostni govornik je bil sednik Zveze koroskih poveljnikov Janez Wutte-Luc, o liku poveljnika in revolucionarja Gašperja spregovorila Pavle Zaverca, predsednik Zveze koroskih poveljnikov in tajnik slovenskih organizacij na Koroskem inž. Feliks Wieser. Na tej slovesnosti je prvič javno nastopil tudi partizanski koroski pevski zbor, bil ustanovljen lani. Pred slovesnostjo pa so predstavili borcev NOB iz Kranja, Ljubljane in iz Slovenskih Koroskih Gašperjevemu grobu v Koroški položil venec.

Če vas zanima

V Sloveniji deluje okrog 8.000 društev in družbenih organizacij, veliko pa je tudi organiziranih skupin, ki delujejo kot sekcije krožka, šolskega društva, aktiva, komisije itd... Težko bi našli področje družbenega življenja in dela, na katerem ne bi delovalo vsaj eno društvo. O njihovi aktivnosti pa govori tudi številčnost članstva. V številnih društvih, in družbenih organizacijah s področja kulture, prosvete, vzgoje, izobraževanja, znanosti, tehnične in telesne kulture ter socialnohumanitarnih področij se združuje v naši republici že milijon delovnih ljudi in občanov. Rdeči križ Slovenije združuje 562.455 članov, od tega 172.523 pionirjev in 59.325 mladih, planinska društva imajo 99.770 članov, od tega 27.734 pionirjev in 17.248 mladih, gasilska društva štejejo 82.229 članov, od tega pionirjev in mladih 38.274, v ljubiteljsko kulturnih društvih deluje blizu 140.000 članov, v telesnokulturnih društvih je skoraj 300.000 članov, v društvih tehnične kulture deluje 125.000 članov, od tega 25.000 pionirjev, strelske organizacije vključujejo okrog 34.000 članov itd.

Prekinitev z umetnimi mladinskimi problemi

V petek so se mladi Republiške konference ZSMS sestali na problemski konferenci, ki je obravnavala družbenoekonomski položaj mladih - Po predhodnih razpravah v občinskih konferencah so izoblikovali podobo današnje stvarnosti - Prispevek kranjske mladine k republiški razpravi

V današnji objektivni gospodarski situaciji mladi resnično ni treba iskati v lagodnosti in iskati različnih problemov mladinske organizacije, saj se skozi vsakdanje življenje najbolj jasno odraža tudi položaj mladega človeka v družbeni skupnosti. Prav družbenoekonomski položaj mladih, neodvisno od položaja delovnega človeka sploh, o katerem je te dni v medijih razpravljalo predsedstvo Republiške konference ZSMS, je v organizaciji mladih pokazatelj, kolikšno je ZSMS ukvarja s konkretnimi problemi mladih.

Problemska konferenca je izpolnila predvsem vprašanje zaposlovanja mladih, štipendiranja, stanovanjske problematike mladih družin, otroškega varstva ter politič-

nega položaja v odločanju glede celotne družbene reprodukcije. Ocene in razprave iz občin so razkrile precejšnje probleme na teh področjih, petkova konferenca pa je imela nalogo izdelati jasna stališča kako skozi institucionalne mehanizme obstoječega sistema vsebinsko uveljaviti sprejete rešitve.

V zaostrenih pogojih gospodarjenja se vse bolj srečujemo s problemom nezaposlenosti, ki se dotika predvsem mladih, ki pravkar prihajajo iz šol. Po podatkih iz novembra preteklega leta je med dvanajst tisočimi nezaposlenimi kar štiri tisoč mladih, ki so zaključili vzgojnoizobraževalni proces, v tej strukturi prevladujejo osebe, ki so se izobraževale v suficitarnih poklicih. Precej optimističen plan Slovenije do leta 1985 sicer obeta polno za-

poslenost, vendar so realne tendence prav nasprotno, do jeseni naj bi že zdaj visoka številka porasla še za vsaj šest tisoč. Rešitve iščemo v prekvalifikacijah, razumni kadrovski politiki in štipendiranju, pa seveda tudi v realnem obravnavanju tega grozečega problema.

Niti štipendija dandanes ni več garant za pridobitev zaposlitve, za kar je krivo nerazumno planiranje in šepajoča kadrovska politika. Že pred petimi leti so se pogoji štipendiranja precej zaostri, letošnja dopolnila samoupravnega sporazuma pa prinašajo še nekatere novosti. Stari točkovni kriterij za določanje višine štipendije ostane, odpade pa dodatek na hitrost študija. Pomembna novost je kadrovski poudarek tudi pri štipendijah iz solidarnostnih sredstev. Pritisk na slednje je letos precej huj, saj je bilo razpisanih manj kadrovskih štipendij, celo 32 odstotkov manj kot preteklo leto.

Ocena družbenoekonomskega položaja mladih pa se ni omejevala zgolj na šolajočo mladino, besedo ali dve so mladi rekli tudi o težavah mladega delavca. Prav gotovo je najtežji problem stanovanjska politika, ki mlade odrija v drugi plan, saj spričo kratke dobe nimajo enakih možnosti za pridobitev stanovanja kot ostali. Podobno je z otroškim varstvom. Taka vprašanja je moč rešiti le s širšo družbeno intervencijo, v kateri mora najpomembnejšo vlogo odigrati organizacija združenega dela ob pomoči temeljne družbenopolitične skupnosti. Glede stanovanjskega problema bi morali dati večji poudarek solidarnostni gradnji stanovanj za mlade družine kot ogroženo kategorijo in sploh reševati ta vprašanja skozi obstoječe samoupravne mehanizme.

Kranjska praksa se ne razlikuje veliko od splošnih ugotovitev Republiške konference ZSMS, čeprav obstoje na področju družbenoekonomskega položaja mladih določene specifičnosti. Kranjska mladina je ponovno opozorila na težave bivanja v dijaškem domu, izpostavili so neugodne pogoje delovanja mladine v krajevni skupnosti, vprašanja, ki jih rojeva študij ob delu, nezaupanje do mladih v združenem delu, pa seveda nezaposlenost in vrednotenje študijske prakse v delovnih organizacijah.

Naštetih problemih, ki jih je slovenska mladina obširno in resno obravnavala, nikakor niso zanemarljivi. Vidimo, da se mladi niso izgubili v tarnanju o socialnih problemih, pač pa so sprejeli ustvarjalna stališča, kako tekoče težave rešiti, in preverili svojo akcijsko sposobnost glede vsebinskega reševanja omenjenih vprašanj.

D. Žlebir

Bliža se popis prebivalstva

Z vašim sodelovanjem lažje in hitreje

Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj, ki bo v Jugoslaviji med prvim in desetim aprilom, bo potekal hitreje, če bomo sodelovali s popisovalci in že vnaprej pripravili potrebne podatke in dokumente - Tajnost zajamčena, saj se bodo podatki uporabljali izključno za potrebe statistike

KRANJ - Priprave na največjo statistično akcijo zadnjega desetletja v Jugoslaviji, popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj, se zaključujejo. Popis bo med prvim in desetim aprilom, prinesel pa bo podatke o prebivalstvu, gospodinjstvih in stanovanjih na dan 31. marca ob polnoči. Kako obsejna akcija bo to, pove podatek, da na primer samo v kranjski občini deluje 42 inštruktorjev in 331 popisovalcev, občina pa je razdeljena na 340 popisnih okolišev.

Statistična akcija, katere podatki bodo tajni in se bodo uporabljali izključno za namene statistike, bo lažja, če bomo sodelovali s popisovalci, ki nas bodo obiskali v teh desetih dneh. Te dneve naj bo vsaj eden od članov gospodinjstva doma, če pa to ni mogoče, pa pustimo potrebne podatke pri sosedih. Za popisovalce je treba pripraviti obrazec z enotno matično številko občana, ki so jih že poslali sekretariatu za notranje zadeve občinskih skupščin. Delovni ljudje in občani, ki so v delovnem razmerju, naj za popis pripravijo obrazce PIB, ki jih bodo dobili v delovnih organizacijah in skupnostih do 20. marca. Obrazec vsebuje podatke o dejavnosti, v katero je uvrščena delovna organizacija, skupnost ali enota v sestavi organizacije ter obrt, firma OZD, skupnosti ali zasebne obrtne dejavnosti, matično številko te organizacije ali skupnosti in točen naslov. Na obrazcu bo vpisana tudi stopnja strokovne izobrazbe (kvalifikacije). Podatke iz tega dokumenta bo popisovalec vnesel v popisnico, ki je temeljni dokument. Za popisovalce moramo pripraviti tudi podatke o morebitnem začasnem delu v tujini po letu 1965 in podatke o drugih članih gospodinjstva, ki so sedaj na delu v tujini. Eno od vprašanj popisovalca bo spraševalo tudi po pokliču občana. Popisovalcu je treba čim natančneje opisati delo, ki ga opravlja sedaj, ne pa poklic, ki ga ima na osnovi formalne izobrazbe.

Popisovalci bodo popisali tudi gospodinjstva in stanovanja. Povedati bo treba na primer, ali se stanovanje uporablja le za prebivanje ali tudi za drugo dejavnost, kolikšna je skupna površina stanovanja in kolikšna površina vseh sob, večjih od šestih kvadratnih metrov in kako velika je kuhinja. Popisovalec vas bo povprašal po napeljavah v stanovanju, po načinu ogrevanja v zadnji kurilni sezoni, o velikosti rezervoarjev za ogrevanje, po letu zgraditve stavbe in o materialih, iz katerih so zunanji zidovi stavbe. Popisali bodo tudi gospodinjstva. Dobili bomo sliko ekonomskega položaja gospodinjstev v Jugoslaviji. Popisovalec bo spraševal po velikosti zemljišč, ki so v lasti članov gospodinjstva, po površini zemljišč, na katerih se opravlja gospodarska dejavnost (pri kmetijskih zemljiščih je na primer treba povedati površino svojih in najemnih parcel), po površini obdelovalne zemlje in kar je znatno samo za Slovenijo, po površini neobdelane zemlje v zadnjih dveh letih. Popis bo torej temeljit, vendar z našim sodelovanjem ne bo nadloga ne za popisovalca ne za nas!

J. Košnjek

Med - V torek so se na Bledu sestali predstavniki raznih proizvodnih organizacij, dolgoletnih partnerjev Murke z delavci Murke, ki so za III kongres samoupravljavcev pripravili sporočilo o povezovanju na osnovi skupnega dohodka in skupnega prihodka s proizvodnimi organizacijami. Murka je bila namreč na Gorenjskem ena prvih proizvodnih organizacij, ki se je odločila za povezovanje na osnovi skupnega prihodka. Prav zato ji je bila tudi zaupana naloga izdati, da iz svojih dosedanjih izkušenj izdela sporočilo kongresu. Na posvetu je bilo izrečenih vrsto zamisli, kako to povezovanje trgovine s proizvodnjo še bolj utrditi, posebno še pri porazdelitvi tveganja a in stroškov. Posveta sta se poleg predstavnikov gorenjskega sindikata in gospodarske zbornice udeležila tudi Stefan Korošec, član predsedstva CK ZKS in Božo Zoran, podsekretar pri IS SRS. - Foto: D. Dolenc

III kongres samoupravljavcev

Aleksander Ravnikar:

Najpomembnejše so izmenjave izkušenj

O tretjem tematskem področju, ki ga bo obravnaval tretji kongres samoupravljavcev in ki nosi naslov »Združeni delavci v delegatskem sistemu«, smo se pred dnevni pogovorjali z Aleksandrom Ravnikarjem, članom koordinacijskega odbora za pripravo III kongresa samoupravljavcev pri Medobčinskem svetu ZSS za Gorenjsko, ki je zadolžen za tretje tematsko področje. Povedal je, da delo dobro napreduje, da se je delo delo skupina, ki je zadolžena za to področje v celoti in na osnovi smernic regijskega koordinacijskega odbora določila tiste teme, v katerih naj bi bile opravljene tematske razprave na Gorenjskem.

»Za šest tem gre«, je povedal Ravnikar. »Prva je delovanje delegatskega sistema v organizacijah združenega dela, druga pa delovanje delegatskega

sistema v krajevni skupnosti. V okviru obeh tem smo skušali ugotoviti poti za spremljanje stanja glede na probleme, ki se pojavljajo v delovanju samoupravnih organov v združenem delu in krajevnih skupnostih, delovanje delegacij za skupščino družbenopolitične skupnosti in SIS in oceniti delovanje tudi družbenopolitičnih organizacij v delegatskem sistemu. Nosilca tematske razprave bosta za združeno delo Kranj, za krajevne skupnosti pa Trzica.

V tretji temi, ki naj bi obdelala izvršilne organe v delegatskem sistemu - nosilec je koordinacijski odbor iz Radovljice bomo skušali ugotoviti, kako se uresničuje vloga izvršilnih organov v delegatskem sistemu in kako se v tej funkciji razvijajo neposredna razmerja s samoupravnimi organi in skupnostmi.

Četrta tema so izkušnje SRS pri uresničevanju sistema zamenljivosti delegatov. To je naloga iz programa republiškega koordinacijskega odbora - nosilec sporočila za kongres je svet za družbenopolitični sistem pri predsedstvu RK SZDL Slovenije, nosilec tematske razprave je bila pa skupščina občine Kranj. Ta razprava je bila v Kranju že opravljena 10. marca, udeležili so se je pa člani delegacij iz združenega dela in krajevnih skupnosti, vodje delegacij in konference delegacij, člani skupin delegatov za delegiranje v zboru republiške skupščine, funkcionarji skupščine in družbenopolitičnih organizacij v Kranju ter sekretariat sveta za družbenopolitični sistem. Razprava je potekala o težah, ki jih

je vnaprej pripravil dr. Ciril Ribičič in je potrdila prednosti sistema zamenljivosti delegatov, opozorila pa tudi na pomen razvitosti delegatskih odnosov in sodelovanja delegacije z drugimi dejavniki, ki se vključujejo v sistem delegatskega odločanja kot pogoj za uresničevanje sistema zamenljivosti delegatov.

Peta tema obravnava pomen usposobljenosti delegatov za opravljanje delegatske funkcije, kjer bo nosilec Skofja Loka, četrta tema pa delovanje delegatskega sistema v SIS materialne proizvodnje, nosilec so pa Jesenice.

Naloga občinskih koordinacijskih odborov je, da določijo konkretne nosilce, to je organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, organe in organizacije, ki bodo organizirale te tematske razprave, določijo udeležence in predlagajo datum teh tematskih razprav. Razprave naj bi potekale ves april in še začetek maja. Iz tematskih razprav pa bodo nosilci sporočili zaključke regijskemu koordinacijskemu odboru, ki bo izdelal skupno poročilo za to področje in ga posredoval republiškemu koordinacijskemu odboru.

Ta program je tudi okvir za tiste teme, ki jih bodo poleg regijskih tematskih razprav organizirali še občinski koordinacijski odbori. Seveda ne pričakujemo rezultatov že pri oblikovanju sporočil in poročil z opravljenih razprav, ampak predvsem v izmenjavi izkušenj in v konkretnih dogovorih za spreminjanje stanja v združenem delu in krajevnih skupnostih in vseh drugih sredinah.

D. Dolenc

Mladim strokovnjakom primerno delo

Mladi strokovnjaki, ki še nimajo praktičnih izkušenj, pogosto postanejo poceni delovna sila, namesto da bi se ob izkušenih mentorjih izpopolnjevali za samostojno opravljanje zahtevnih nalog

Trzica - Pred dnevi je republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije pripravila problemsko sejo o družbenoekonomskem položaju mladih. Iz Trzica je na njej sodeloval predsednik občinske konference Vinko Golmajer, ki je opozoril na problem zaposlovanja mladih strokovnjakov, trenutno enega najbolj žgočih in neurejenih v naši republici pa tudi v trziški občini.

»Že nekaj let se dogaja, da morajo mladi strokovnjaki, ki končajo šolanje in nimajo kadrovskih štipendij ali vplivnih zvez, sprejeti njihovim sposobnostim neprimerno, premalo zahtevna dela. S tem se pojavlja dvojna škoda: razmetavamo denar, ki ga je družba vložila v usposabljanje učencev in študentov, ker njihovega znanja ne uporabimo, po drugi strani pa si delovna organizacija zmanjšuje možnosti za razvoj, večjo produk-

tivnost in bogatejši dohodek,« je dejal Vinko Golmajer.

»Prav je, da razpisi vsebujejo zahteve po praktičnih izkušnjah, posebno če gre za odgovorna mesta. Ni pa prav, kako uvajamo mlade. Pripravniku bi morali pomagati, mu omogočiti, da bo svoje znanje lahko prenesel v prakso. Žal pa se pogosto dogaja, da dobi nezahtevno delo, ki ozi njegovo strokovnost. Odrinjen je od dogajanja, izgubljena volja, postane poceni delovna sila.«

Vinko Golmajer trdi, da so za to krivi predvsem starejši delavci, ki svojih izkušenj ne znajo ali nočejo prenašati na mlade, ker se bojijo za svoja mesta. Prav zato mladi tudi težko napredujejo.

»Celo tedaj, ko se nekeje izprazni mesto, ki bi ga lahko zasedel mlad delavec, ga po navadi dobi starejši, čeprav izobrazbenih pogojev ne izpolnjuje. To ni tako hudo, ko gre za enostavnejša, manj zahtevna in srednje zahtevna dela, na katerih se teorija do neke mere lahko poistoveti z izkušnjami. Ni pa sprejemljivo, ko mora biti delavec ustvarjal in strokovno dobro podkovan.«

»Zato bi morali mladega delavca postaviti ob mentorja z dolgoletnimi praktičnimi izkušnjami, ob katerem bi se lahko izpopolnjeval za samostojno opravljanje zahtevnejših nalog. S tem bi dosegli cilj, ki ga že dolgo poudarjamo: povezovanje znanja in teorije s prakso, kar je v današnjem hitrem tehnološkem razvoju pogoj za uspešnost na domačem in tujem trgu. Hkrati pa bi lahko rešili tudi veliko socialnih, družbenih in razvojnih težav, ki se zaradi neprimernega zaposlovanja mladih pojavljajo.«

H. Jelovčan

Embalažno grafično podjetje

Kupci premalo seznanjeni s ponudbo

V Embalažno grafičnem podjetju izdelujejo komercialno in transportno embalažo, v tiskarni pa predvsem obrazce, bloke, tiskovine, vabila, etikete in podobne izdelke — V preteklosti so o svoji dejavnosti kupce premalo informirali

Škofja Loka — V Embalažno grafičnem podjetju so lani ustvarili 160 milijonov dinarjev celotnega prihodka, vendar pri tem poudarjajo, da so povečanje v primerjavi s preteklim letom ustvarile v večji meri cene kot pa produktivnost. Obseg proizvodnje se je v primerjavi s predlani celo zmanjšal. Zastoj je povzročalo pomanjkanje repromateriala in surovin, posledica tega pa je, da so izgubili precej naročnikov, ki jih sedaj skušajo pridobiti nazaj. Letos je namreč oskrba z lepenco in drugimi repromateriali veliko boljša.

Glavni proizvod škofjeloškega EGP je komercialna in transportna embalaža, ki sloni zlasti na predelavi valovite lepence. Prednost dajejo vedno zahtevnejšim izdelkom, kjer je posebej pomemben lep izgled in funkcionalne rešitve.

prodaje izdelkov in uslug v tiskarni, se dogovarjajo z okoli 40 delovnimi organizacijami za izdelavo potrebnih pisarniških obrazcev in tiskovin, poslali pa so tudi ponudbe za tisk tovarniških glasil. Pri tem se je pokazalo, da so najbrž v preteklosti dali premalo poudarka obveščanju o svoji dejavnosti in kakšne storitve lahko opravljajo, saj je zanimanje za njihove izdelke veliko.

Jure Žakelj, direktor EGP

V delovni organizaciji so se tudi na novo organizirali in sicer tako, da imajo v tiskarni svojo nabavo in prodajo in tako lahko veliko skrajšajo čas od naročila do izdelave izdelka. To pomeni, da so posamezna naročila lahko zelo hitro izpolnjena. Ker ima tiskarna več kot dvajsetletno tradicijo in same kvalificirane delavce tudi kakovost ni nikdar vprašljiva. To dokazuje podatek, da reklamacij skoraj ne poznajo.

Da bi bilo delo v tiskarni še bolj kvalitetno in da bi lahko ustregli naročnikom, se želijo tudi bolj opremiti. Že lani so imeli kupljen poseben stroj za sito tisk, vendar ga zaradi spremenjenih deviznih predpisov trenutno ne morejo uvoziti.

L. Bogataj

Slavo Dobrajc, vodja prodaje

Ob glavni dejavnosti se že vrsto let uveljavlja tiskarna. V njej je zaposlena dobra desetina delavcev delovne organizacije, ki ustvarijo slabih 10 odstotkov celotnega prihodka. Pravzaprav se je iz tiskarne in knjigovodstva podjetje razvilo. Pred več kot dvajsetimi leti so v Škofji Loki odprli invalidske delavnice in iz njih je postopoma nastajala industrijska proizvodnja in podjetje EGP, ki ima že nekaj let novo tovarno v industrijski coni na Trati. V tiskarni izdelujejo tiskovine, obrazce, račune (merkantila), vabila, etikete, plakate, vizitke, tiskane in netiskane bloke, prospekte in tiskajo glasila delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. Precej močna dejavnost so knjigovodske storitve. Tehnologija je klasična, imajo ročno in strojno stavico in knjigotiskarske stroje. Posebno uspeh plakat so izdelali za evropsko mladinsko prvenstvo na Starem vrhu.

NA DELOVNEM MESTU

V odmoru med dvema avionoma sem ga ujela. Prejšnji avion so že natrpali s prtljago in blagom, naslednji se pa še ni najvil. Za ta vmesni čas fante v svetlo modrih uniformah navadno zvabi živahna letališka avla na kavico, na prigrizek, na pomenek. Tu nikoli ni dolgčas.

Devet let že Tone, sicer Cerkljanec, zdaj pa priženjen Lahovčan, dela na letališču pri tovornjanju in iztovornjanju blaga in prtljage. Včasih je bil pri KŽK traktorist, pa pravi, da je tu bolj zadovoljen. Veliko bolj zanimivo je to delo. Neredno sicer, kajti njihov »siht« velja od prvega pa do zadnjega aviona tisti dan. To pomeni od šestih zjutraj, pa tja do devetih, desetih zvečer. Kakor je pač delo. En dan delaš, drugi si prost. Največ dela jim dajo petki in sobote, ko se na letališču premenja največ potnikov, pa torki, ko ima Brnik največ tovornega prometa. Ne smeš gledati ne na nedelje, ne na proste sobote. Le en dan v letu so prosti: 1. januarja, ko le eden od njih dežura, sicer so pa čez leto skupne nedelje z družino redke.

Od devet do deset jih dela v skupini, kolikor je pač dela: traktorista imajo, vilicarja, sorterja, ki na vozičke nalaga prtljago in tako naprej. Vsak odgovarja za svoje delo, Tone pa za vse. Kako presneto moraš paziti pri prtljagi. Vsak potnik mora pred vstopom v letalo pokazati svoj kovček. Pa se zgodi, da jo sprejema in potem ga iščejo po zvočniku, stewardese sprašujejo vsakega posebej. Pa se že zgodi, da se

Tone Štular — vodja blagovno prtljažne izmene na Aerodromu Ljubljana

potnik odpelje brez prtljage in potem šele v Beogradu spozna, da je ostala na Brniku. Seveda hitro ukrepajo in že z naslednjim avionom jo dobi. Ne, ni veliko takih primerov, zgorde pa se. Pa čeprav je na letališču nič kolikokrat vse preverjeno.

Pa njihova skrb niso samo kovčki. Njihova največja skrb je, da so avioni pravilno naloženi. Točno po predpisih, po natančnih instrukcijah balanserja. Pa naj bo to potniški ali tovorni avion. Kadar imajo vsi polne roke dela, ko pristajajo in se dvigajo avion za avionom, da jih komaj sproti »odrajtujejo.« postane Tone tudi pomočnik vodje izmene. Tone tedaj prevzame načrt, kako morajo natovoriti avion, ga podpiše in v celoti odgovarja za ves tovor.

Gorenjsko gospodarstvo lani

Skromna rast proizvodnje visoke cene in velik izvoz

Gorenjsko gospodarstvo je ustvarilo tretjino več prihodka, dohodka za 29 odstotkov, izvozilo pa je za 2 odstotka več uvozilo

KRANJ — Gorenjsko gospodarstvo je lani ustvarilo 89,8 milijarde dinarjev celotnega prihodka. Kot je razvidno iz analize gospodarskih dosežkov gorenjskega gospodarstva, ki je v začetku tedna pripravila služba družbenega knjigovodstva se je celotni prihodek povečal za 33 odstotkov v primerjavi s letom 1979. Tako povečanje je bilo doseženo kljub zaostrenemu pogojem gospodarjenja in ob nižji rasti obsega proizvodnje. Konjunktura na domačem trgu se je zmanjšala, hkrati pa se povečale zahteve za izravnavo zunanjetrgovinske bilance države, kar je bistveno zmanjšalo možnosti uvoza surovin in reprodukcijskih materialov. Izvedena je bila devalvacija dinarja, ki ji niso sledili odgovarjajoči ukrepi ekonomske politike. Zato lansko leto lahko označimo na Gorenjskem za leto izjemno skromne rasti proizvodnje, izredno dinamične rasti cen ter izrednih rezultatov v zunanjetrgovinski menzi.

Industrijska proizvodnja se je povečala za 3 do 3,5 odstotka, poslovanje trgovine pa za okoli 10 odstotkov. Cene pa so k letnemu prihodka prinesle med 26 in 28 odstotki. Tudi povečanje produktivnosti je bilo lani precej nižje, kot v preteklih letih.

Izredni so zunanjetrgovinski dosežki, saj je gorenjsko gospodarstvo izvozilo za 2 odstotka več kot uvozilo. To je posledica izrednih prizadevanj posameznih delovnih organizacij za povečanje izvoza in pri nadomeščanju uvoženih z domačimi surovinami in repromateriali. Vendar pa je imelo omejevanje izvoza tudi negativne posledice in sicer pomanjkanje surovin, kar je povzročilo zastoj v Železarni Jesenice, v mnogih delovnih organizacijah pa spreminjanje proizvodnega programa, kar je povečalo stroške proizvodnje.

Še bolj kot prihodek so se povečala porabljena sredstva, sicer za 34 odstotkov. Na tako visoko rast stroškov je prav gotovo vplivala devalvacija in pospešena rast cen domačih surovin in reprodukcijskih materialov. Ekonomičnost se je znižala za 10 odstotek v primerjavi s letom 1979.

Dohodek je znašal 22,7 milijarde din in je bil za 29 odstotkov višji kot pred letom. Največ je porastel v škofjeloški in sicer za 38 odstotkov in najmanj na Jesenicah in to za 16 odstotkov. Vseh občinah zaostaja za rastjo celotnega prihodka, le v Radovljici je za odstotek višji in v Škofji Loki izenačen. Zelo so se povečale obveznosti iz dohodka in to kar za 36 odstotkov, kar je za 5 odstotkov več od rasti dohodka.

Cisti dohodek je porastel za 29 odstotkov. Za osebne dohodke je gorenjsko gospodarstvo razporedilo 10,4 milijarde dinarjev ali za petino več kot leta 1979. Iz tega je razvidno, da je gorenjsko gospodarstvo držalo usmeritve, da naj bo osebni dohodek za četrtino manjši od rasti dohodka.

Izgube so v primerjavi s letom 1979 povečale za 11 odstotkov, vendar pa pomenijo le 0,1 odstotka dohodka dohodnega v gospodarstvu. Izgubo so imele 4 organizacije v skupni vrednosti 12 milijonov dinarjev.

L. Bogataj

Posvetovanje kranjskih gospodarstvenikov Stare težave tudi v novem letu

KRANJ — Če smo v našem gospodarstvu izbrali pravo formulo, morajo priti uspehi, so med drugim poudarili na posvetovanju direktorjev večjih kranjskih delovnih organizacij, ki ga je sklical izvršni svet občinske skupščine v torek. Takšna srečanja bodo razen obiskov članov izvršnega sveta v delovnih kolektivih odslej stalna praksa, saj gre za koristno izmenjavo izkušenj

in za pogovore o najaktualnejših vprašanih občine.

Večjih uspehov pa si kaj kmalu moremo nadejati, so dejali na posvetovanju, če bomo še naprej vzpodbujali zadolževanje in izboljšali emisijo, samoupravne sposobnosti in dogovore spreminjali v korist vnanja, zviševali cene na upravnih osnovi in tudi takšne življenjsko raven delovnih organizacij, občanov, popuščali pri odgovornih delih s polovičnimi zmogljivostmi, vzpodbujali izvoz ne da bi zapuščali surovine tudi iz uvoza. Marjani pri nas še vedno obrača na ponavadi blago išče kupca, pa je mnogokrat obratno, da kupec z lučjo iskati blago, da najljepši primer surovine, ki treba kljub dogovoru postane vati drago in še naprej tudi z zama. Kranjčani ugotavljajo, da kljub dogovoru v Jugoslaviji kaže takšne primere zatirati, jemo še primere, vendar več drugih oblik. Na takšne ne bi smeli več opozarjati bližnjih izvršnih svetov in organe, ampak bi morala problematika na delegatski združenega dela, kar bi potrdilo odločenost, da je treba to problematiko reševati po samoupravni legatski poti.

Kaj vse ne nakladajo?! Pravkar tovorijo piščance za v Afriko, pa druga živila, pa stroje, pa žive živali, celo opice so imeli svoj čas, pa radioaktivne predmete, zdravila, celo krste... Točno je določeno, kje smejo zložiti živila, kje živali, kje in kako težke tovore. Vsak tovor nad 150 kilogramov morajo še posebej zvezati, da bi blago med pristajanjem zaradi močnih silnic ne zlomilo embalaže in zletelo iz zaboja. Vse sode morajo privezati. Nikjer ne sme biti preobteženo, pa imajo tudi po 500, 600 kilogramov težke tovore. Znati je treba, seveda. Vsak delavec, ki ima opraviti okrog avionov, mora položiti poseben interni strokovni izpit.

Ne delajo v lepih pogojih, kajti izpostavljeni so hrupu, vetru, slabemu vremenu, poleti silni vročini, ki se v letališki asfalt še posebej upre. In če je treba, moraš na delu vzdržati tudi po 24 ur skupaj. Tudi na dom te pridejo iskat, če si prost, na letališču je pa »zapelo«. Najhuje je decembra, ko se vračajo zdomci. Koliko prtljage takrat premečejo! Tiste dni so na letališču noč in dan. V pol ure morajo odpraviti DC-9, najkasneje v eni uri »desetko« ali boeing. Pravo garanje, toda vsi znajo poprijeti.

Okrog 7.000 dinarjev zasluži Tone. Ni veliko in prav zdaj se dogovarjajo, da bodo nekaj zvišali. Je pa z delom zato toliko bolj zadovoljen in res ne bi rad menjal. Ni enolično delo. Pestro in živo je. Na letališču je življenje. Pa kako tudi ne, saj gre, priznajmo, skozenj ves svet.

D. Dolenc

Lado Jugovic, vodja tiskarne

V zadnjem času se na tržišču srečujejo s težavami zaradi izredno velike ponudbe, zlasti zasebnega sektorja, pri zahtevnejših delih pa veliko dela prevzemajo večje tiskarne v Kranju in Ljubljani. Vendar v Embalažno grafičnem podjetju menijo, da je za vse dovolj dela, saj s svojo ponudbo dopolnjujejo programe večjih tiskarn.

To dokazujejo tudi zadnje akcije. Vsa leta so delali predvsem v loškem prostoru, sedaj pa so se sklenili vključiti v celoten gorenjski prostor in to iz prej omenjenih razlogov. Kot je povedal Slavo Dobrajc, vodja

33 KRANJ

36. SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA SKUPŠČINE OBČINE KRANJ, sredo, 23. marca, ob 15. uri v sejni dvorani stavbe občinske skupščine Kranj

37. SEJA ZBORA KRAJEVNIH SKUPŠČIN OBČINE KRANJ, sredo, 23. marca, ob 15. uri v sejni dvorani stavbe občinske skupščine Kranj

38. SEJA DRUŽBENO-POLITIČNEGA ZBORA SKUPŠČINE OBČINE KRANJ, sredo, 23. marca, ob 15. uri v sejni dvorani stavbe občinske skupščine Kranj

Dnevni red

Delegati kranjske občinske skupščine bodo zbrali na zasedanjih v sredo, 23. marca, ob 15. uri v dvorani kranjske občinske skupščine. Na prvem bodo izvolili komisije za verifikacijo poblasti in ugotovili sklepne štore, nato pa bodo razpravljali o delu Temeljnega sodišča Kranj za leto 1980, o delu Temeljnega javnega sodišča Kranj za leto 1980, o delu družbenega pravnega sodišča samoupravljanja za leto 1980, o pritožbenih zadevah in o delu komisije za vloge in pritožbe v leto 1980, o sklopih dogovorov o skupnih interesih pri razporejanju in pridobitvi obsežne delovnih skupnosti v drugih organih in drugih organizacijah, o usklajevanju davčne politike v Sloveniji za leto 1981, o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov, o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem obdavčenju davka od prometa s prodajo in od plačil za storitve v lokalni Kranj, o dnevnem redu bodo tudi vprašanja delegatov in splošni.

Dogovora pred skupščino

Kranjska občinska skupščina bo v sredo obravnavala družbeni dogovor o usklajevanju odnosov pri pridobivanju in razporejanju dohodka delovnih skupnosti in drugih organizacij, o delu Temeljnega javnega sodišča Kranj za leto 1980, o delu Temeljnega sodišča Kranj za leto 1980, o delu družbenega pravnega sodišča samoupravljanja za leto 1980, o pritožbenih zadevah in o delu komisije za vloge in pritožbe v leto 1980, o sklopih dogovorov o skupnih interesih pri razporejanju in pridobitvi obsežne delovnih skupnosti v drugih organih in drugih organizacijah, o usklajevanju davčne politike v Sloveniji za leto 1981, o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem obdavčenju davka od prometa s prodajo in od plačil za storitve v lokalni Kranj, o dnevnem redu bodo tudi vprašanja delegatov in splošni.

Največ delavcev

Skupščina se bo v sredo seznanila s poročili o pritožbenih zadevah in o delu komisije za vloge in pritožbe. Komisija je lani prejela v obravnavo 16 vlog in pritožb. 16 jih je bilo sprejetih, prav toliko pa je bilo zavrnjenih ali zvezne ravni. Največ pritožb so posredovali delavci, sledijo pa upokojenci, kmetje in drugi. Po problematiki so na mestu komunalna in stanovanjska vprašanja, sledijo pa delovne in premoženjskopravne

DOGOVORIMO SE

Poročili pred skupščino

Sodišče in tožilstvo lani

Skupščina bo v sredo obravnavala dvoje poročil o lanskem delu: poročilo temeljnega sodišča v Kranju in poročilo temeljnega javnega tožilstva. Temeljno sodišče je v poročilo zapisalo, da je pri lanskem delu upoštevalo smernice skupščine SRS o nadaljnji preobrazbi pravosodja, velika pozornost pa je veljala učinkovitosti in sprotne reševanju zadev, posebno tistih starejšega datuma. Poročilo pove, da je bil plan v vseh ozirih presežen, prav tako pa je bilo rešenih več zadev kot leta 1979. Storilnost sodnikov je bila nadpovprečna in je za 25 odstotkov presegla normative. Zaostanek pa je še kljub temu prisoten, kar gre tudi na rovaš kadrovske težave. Vsa sodniška mesta niso bila zasedena. Nujnost popolne zasedbe so že potrdili izvršni sveti gorenjskih občinskih skupščin. Vedno očitnejši je problem prostora. Iz leta v leto je večja utesjenost, saj je v isti stavbi tudi sodišče združenega dela, pa tudi v drugih gorenjskih občinah, kjer so enote sodišča, bi kazalo zagotoviti primernejše prostore.

Skupščini poroča tudi temeljno javno tožilstvo, ki ima enoti v Kranju in Radovljici. Tožilstvo je lani začelo kazenski postopek zoper 1530 polnoletnih oseb in zoper 179 mladoletnikov. 124 pa je bilo prijav zoper delovne organizacije zaradi gospodarskih prestopkov. Podatki veljajo za obe enoti (Kranj, Radovljica). Številke so v primerjavi z letom 1979 pri polnoletnih osebah večje za 5 odstotkov, pri mladoletnikih za 14,7 odstotka in pri gospodarskih prekrških za 95 odstotkov. Takšen porast je posledica večje aktivnosti organov odkrivanja. Čeprav kadrovske nepopolno je tožilstvo uspelo sproti reševati zadeve. Tožilstvo je lani spremljalo tudi družbene odnose in primerne ukrepe. 12 pismenih in tri ustne intervencije je posredovalo pristojnim organom. Ugotovljenih je bilo 52 upravnokazenskih prekrškov. Sodniku za prekrške je bilo predlaganih v obravnavo 28 zadev. O obeh poročilih so razen na izvršnem svetu razpravljali tudi v organih družbenopolitičnih organizacij kranjske občine.

Predloga odlokov

PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O DAVKIH OBČANOV V OBČINI KRANJ - Lani novi zakon o davkih občanov ni bil sprejet, zato ni mogel biti pripravljen predlog odloka o davkih občanov. Izdelan je bil sicer osnutek, o katerem so zbori kranjske občinske skupščine razpravljali konec lanskega novembra. Zato je skupščini predlagan le predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov, ki temelji na osnutku dogovora o usklajevanju letošnje davčne politike v Sloveniji, na dogovoru o temeljih družbenega plana in na letošnji resoluciji o izvajanju družbenega plana.

Omenjamo nekatere novosti, ki jih prinaša predlog odloka. Pri kmetijskih dejavnosti naj bi ostala sedanja višina davčnih stopenj. Višja naj bi bila le kompenzacijska stopnja za obdavčevanje nekmetov. Del kmetijskih površin na območju Babnega vrta oziroma Povelj naj bi se uvrstilo v četrto skupino, kjer je predpisana davčna stopnja 2 odstotka. Dopolnjen odlok med drugim predvideva, da bi se davčni zavezanci iz kmetijstva, katerih proizvodnja ni vezana na obdelavo kmetijskih zemljišč oziroma v manjši meri, obdavčevali po dejanskem dohodku. Merila in pogoje bo izdelal izvršni svet. Odlok prinaša olajšave v primeru modernizacije in pospeševanja kmetijstva. Olajšave lahko znašajo tudi 20 odstotkov predračunske vrednosti ureditvenega programa za pet let. Olajšava se lahko prenaša tudi na drugo petletno obdobje, če znesek vlaganja presega 150.000 dinarjev. Dopolnjen odlok prinaša manjše spremembe pri davčnih osnovah obrtnih, drugih gospodarskih in intelektualnih storitev. Gre za izenačevanje z delavci v združenem delu. Ljudje, ki bodo sodelovali pri postopku prebivalstva, naj bi bili oproščeni plačila davka. Zvišal naj bi se neoddavčljiv dohodek od oddajanja opremljenih sob s 3000 na 10.000 dinarjev. Kdor oddaja sobe prek turističnega društva, se neoddavčljivi del poviša na 30.000 dinarjev. Spremembe bodo tudi pri davku na dohodek od premoženja.

PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBI ODLOKA O POSEBNEM OBČINSKEM DAVKU OD PROMETA PROIZVODOV IN OD PLAČIL ZA STORITVE V

KRANJSKI OBČINI - Predlagani odlok prinaša novosti pri davku od maloprodajne cene naravnega vina, vina tipa Biser, vinskosadnih pijač in penečega vina. Prometni davek od naravnega vina, vina tipa Biser in vinskih pijač naj bi se pri litru zvišal od dveh na štiri dinarje, pri penečih vinih pa od štirih na osem dinarjev. Predlog je usklajen z osnutkom dogovora o davčni politiki v Sloveniji.

Kranjski družbeni plan do leta 1985

Kažipot petletnega razvoja

Družbeni plan občine, katerega predlog bodo v sredo obravnavali delegati kranjske občinske skupščine, bo temeljni razvojni dokument občine za prihodnjih pet let

Delegacije za kranjsko občinsko skupščino so že prejele predlog družbenega plana kranjske občine za obdobje med letoma 1981 in 1985. Skupščina bo v sredo o predlogu ponovno razpravljala in sklepala o sprejemu, ki ga predlaga izvršni svet občinske skupščine. Le-ta je predlog dokončno potrdil na 148. seji 11. marca.

Odločamo se le za bežen pregled obsežnega in temeljitega gradiva o razvoju kranjske občine v prihodnjih petih letih. Prvo poglavje obravnava temeljne cilje družbenega plana občine do leta 1985 in še posebej izpostavlja razvoj samoupravnih socialističnih odnosov in političnega sistema, stabilen, vendar dinamičen gospodarski razvoj, odstranjevanje strukturnih neskladij v gospodarstvu, zagotavljanje možnosti življenja in dela delovnim ljudem in občanom, smotrno rabo prostora in izboljševanje človekovega okolja ter krepitev obrambne sposobnosti in družbene samozasčitve. Pomembno je uvodno poglavje o

utrjevanju političnega sistema in uveljavljanju socialističnih družbenoekonomskih odnosov, kjer je oblikovanje dohodka in njegovo gospodarno trošenje ob odločujoči besedi delavca in občana najpomembnejše. Tretje poglavje obravnava materialne okvire razvoja. Predlog družbenega plana načrtuje v sedanjem srednjeročnem obdobju 6-odstotno rast družbenega proizvoda in dohodka, 6,5 odstotno rast industrijske proizvodnje, 1,7 odstotno naraščanje zaposlenosti, skoraj 17-odstotno naraščanje izvoza in 6,4 odstotno naraščanje uvoza, 10,8 odstotno naraščanje sredstev za akumulacijo, sredstva za vse vrste porabe pa naj bi naraščala med 4,8 in 5,4 odstotka. Razmerja so po oceni Kranjčanov dovolj stabilizacijska, njihova uresničitev pa ne bo lahka. Leta 1985 bi na primer izvoz presegel uvoz.

Predlog družbenega plana obravnava nato posebej vsa področja gospodarskega in družbenega življenja: gospodarstvo, kmetijsko in

zemljiško politiko, čemur bo veljala posebna pozornost, živilsko industrijo, gozdarstvo, vodno gospodarstvo, vse veje v kranjski občini zastopane industrije, drobno gospodarstvo trgovino in preskrbo, gostinstvo in turizem, vključevanje v mednarodno delitev dela, gospodarsko infrastrukturo, stanovanjsko in komunalno gospodarstvo ter gospodarjenje z zemljo in varovanje družbenega ter zasebnega premoženja. Obsežno je poglavje o družbenih dejavnostih od vzgoje in izobraževanja do zaposlovanja. Govora je o varstvu okolja in urejanju prostora, o občinski splošni porabi, posebna pozornost pa velja tudi splošni ljudski obrambi ter družbeni samozasčiti in mladinskemu prostovoljnemu delu.

Javna razprava, najprej o delovnem osnutku, potem pa o predlogu, je prinesla nekatere dopolnitve. Omeniti je treba najvažnejše. V uvodnih določbah je posebej poudarjeno, da temeljijo naloge družbenega plana na določilih dogovora o temeljih družbenega plana občine. Ko je govora o odstranjevanju strukturnih neskladij v gospodarstvu, je izraziteje v predlogu poudarjena vloga industrije, ki bo tudi v tem srednjeročnem obdobju osrednji vzpodbujevalec gospodarskega razvoja. V predlogu je dana prav tako večja pozornost smotrni rabi prostora in izboljševanju človekovega okolja, kar bo moč doseči tudi z dopolnitvami urbanističnih dokumentov. Popolnejše kot v osnutku je v predlogu obdelano področje zaposlovanja. Zaposlovanje mora biti usklajeno z naravnim prirastkom, predvideni pa so tudi ukrepi v primerih neskladij, opredeljeno pa je prav tako zaposlovanje sezonskega značaja in na osnovi pogodb o delu, prav tako pa je govora tudi o vračanju delavcev, ki so na časnem delu na tujem. Določnejše je tudi poglavje o oblikovanju in delitvi dohodka ter razporejanju čistega dohodka. Določena je obveznost sprotne ocenjevanja tega področja in ukrepanja v primerih neskladij. Dohodek je osnovno merilo delitvi. Prav tako so natančneje zapisane naloge nekaterih industrijskih panog, obveznosti pri zaposlovanju, življenjski ravni in socialni varnosti, dodane so obveznosti pri gradnji muzeja revolucije v Begunjah, posebej pa je opredeljeno poglavje o urejanju prostora. Izvršni svet predlaga tako dopolnjeno besedilo družbenega plana v sprejem na sredini skupščini.

Sodišče združenega dela opozarja

Več sodelovanja s sodiščem

Kranjsko sodišče združenega dela, ki opravlja naloge za vseh pet gorenjskih občin, poroča gorenjskim občinskim skupščinam o lanskem delu in ugotavlja, da je sodišče delalo brez zaostankov, čeprav so prostorski pogoji že skrajno neugodni. Predsednik sodišča in en sodnik sta na sodišču v rednem delovnem razmerju, pomaga pa jima še 60 sodnikov, od katerih jih je 10 predsednikov senata.

Delo sodišča se je lani v primerjavi z letom 1979 povečalo. 778 sporov se je znašlo pred sodiščem združenega dela ali za 24 odstotkov več kot leta 1979. Rešenih pa je bilo za 33 odstotkov več zadev. 166 jih je ostalo nerešenih. V 378 primerih je bil postopek krajši od dveh mesecev, 456 zadev je bilo rešenih v treh mesecih, 98 v pol leta, 58 zadev pa je sodišče reševalo dlje kot pol leta.

To je nekaj bistvenih številč-

Najpogostejše kršitve samoupravnih pravic

Številne pomanjkljivosti je lani ugotovil kranjski družbeni pravobranilec samoupravljanja, med katerimi izstopajo neustrezna, nezakonita in pomanjkljiva določila samoupravnih splošnih aktov ter sprejemanje aktov po napačnih poteh - Sodelovanje s samoupravnimi in družbenopolitičnimi organizacijami še prešibko

Kranjski družbeni pravobranilec samoupravljanja je lani deloval na naslednjih področjih: razporejanje dohodka za delitev osebnih dohodkov in skupno porabo, planiranje, družbenoekonomski odnosi in združenem delu, stabilizacijski ukrepi, reorganizacija delovnih skupnosti samoupravnih interesnih skupnosti, pogodbe z zasebnimi kooperanti v gradbeništvu, stanovanjska razmerja, odgovornost in disciplinski postopek itd. Nujni so bili prav tako pravobranilčevi posegi v delovna razmerja, na področje svobodne menjave dela, na področje usklajenosti samoupravnih aktov in razporejanja najrazličnejših sredstev ter zagotavljanje in uresničevanje pravic in podobno. Družbeni pravobranilec samoupravljanja je lani sprejel skupno 813 vlog, izjav in pobud, od tega 154 takih, da posredovanje ni bilo več potrebno. Obravnava je bila tako nujna v 659 zadevah.

Zanimive so vrste kršitev, ki jih ugotavlja družbeni pravobranilec samoupravljanja. Prevladovala so kršitve samoupravnih pravic in kršitve družbene lastnine. Po vsebini pa je bilo največ zadev s področja osebnih dohodkov, opustitve ukrepov za nadomestilo škode, pravic do svobodne menjave dela, stanovanjskih razmerij, odgovornosti in vodenja disciplinskega postopka.

Ugotovitve, ki jih v poročilu o lanskem delu navaja družbeni pravobranilec samoupravljanja, kaže bolj upoštevati. Še posebej so izrazite in pogoste nekatere pomanjkljivosti. Samoupravni splošni akti so večkrat neustrezni, nezakoniti in s pomanjkljivimi določili. Samoupravni splošni akti se sprejemajo po nezakonitih postopkih. Nezakoniti postopki so najpogostejši pri zagotavljanju samoupravnih pravic na področju dodeljevanja stanovanj in posojil, pri razporejanju delavcev in v disciplinskih postopkih. Srečamo pojave samovoljnega ravnanja vodstvenih delavcev in delavcev s posebnimi pooblastili. Družbeni pravobranilec samoupravljanja opozarja na pojave nepoznavanja zakonodaje in samoupravnih splošnih aktov ter s tem v zvezi pravic in dolžnosti. Šepa obveščenost, prav tako pa tudi aktivnost družbenopolitičnih organizacij in organov samoupravne delavske kontrole pri razreševanju problemov. Preredko smo sposobni spore rešiti sami v okolju, kjer nastanejo, brez zunanje posredovanja.

V samoupravni praksi in družbenopolitičnem delovanju je treba upoštevati ugotovitve pravobranilca samoupravljanja, saj bomo tako bogatili našo samoupravno prakso. Sodelovanje s samoupravnimi in političnimi organizacijami, še posebno s sindikatom in delavsko kontrolo, se lani v primerjavi z letom 1979 ni bistveno zboljšalo, čeprav je družbeni pravobranilec samoupravljanja le-te sprotne seznanjal s problematiko. V prihodnje kaže prav temu dati večjo pozornost.

26 TRŽIČ

Razvoj do 1985. leta

4. SKUPNA SEJA
zboru združenega dela,
zboru krajevnih
skupnosti
in družbenopolitičnega
zboru skupščine občine
Tržič bo v četrtek,
26. marca, ob 17. uri
v upravni stavbi
tovarne obutve Peko
Tržič

Dnevni red

Po ugotovitvi sklepčnosti bodo delegati obravnavali:

- osnutek družbenega plana občine Tržič za obdobje 1981 - 1985
- predlog dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1981
- predlog sprememb in dopolnitev odloka o davkih občanov v občini Tržič
- predlog odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve

DOGO- VORIMO SE

Usklajena davčna merila

Na osnovi republiškega dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1981 bodo v tržiški občini vnesli pet sprememb v odlok o davkih občanov in odlok o prometnem davku

Glavni namen republiškega dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1981 je preprečiti neutemeljene razlike v višini obveznosti med posameznimi občinami. Tudi gorenjske občine so tak način dogovarjanja sprejele in so svoje odloke o davkih občanov in odloke o prometnem davku prilagodile novim določitvam.

Gre za štiri oziroma pet sprememb. Občine, ki so že 1979. leta spremenile stopnje davka po odbitku, bodo vnesle štiri, druge, med njimi je tudi Tržič, ki k dogovoru tedaj niso pristopile, pa jih bodo pet.

Prva sprememba se nanaša na stopnjo dodatnega davka od kmetijstva za davek, ki ga plačujejo nekmetje. Ta naj bi se povečala od dosedanjih šest na najmanj deset odstotkov. Vendar pa predloga med javno razpravo več delegatov v tržiški občini ni podprlo. Izvršni svet je njihove pripombe upošteval in zato v predlog odloka o davkih občanov povečanih stopenj ni vnesel.

Zaradi enotnega pristopa k obdavčevanju dohodkov iz kmetijstva po dejanskem dohodku skupni dogovor vsebuje tudi določila te vrste. Na obdavčitev po dejanskem dohodku se preuvažajo zavezanici, ki se ukvarjajo s takšno vrsto kmetijske proizvodnje, ki ni oziroma je le v manjšem obsegu odvisen od obdelave zemljišč. Gre predvsem za farmsko rejo perutnine in drugih živali, za paitanje govedi in prašičev v primeru, ko gre za takojmenovano industrijsko pitanje, ki ni vezano na pridelano krmo na kmetiji in da se tovrstna proizvodnja ne odvija na kmetiji, ter za drevesničarstvo, trsničarstvo in gojenje cvetic. Takih primerov v tržiški občini ni, zato tudi besedilo o obdavčevanju kmetov po dejanskem dohodku ni vneseno v predlog odloka o davkih občanov.

V predlogu dogovora je upoštevano, da se glede na porast dohodkov iz obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti ter intelektualnih storitev primeroma spremenijo razpisi davčnih osnov in prilagodijo davčna lestvica, tako da je začetna stopnja davka naravnana na skupno zbirno stopnjo obveznosti iz osebnega dohodka delavcev. Zaradi spremembe začetne stopnje davka je bilo potrebno prilagoditi celotno davčno lestvico, na katero pri obravnavi osnutka ni bilo pripomb.

Pri davku na promet z alkoholnimi pijačami je zaradi znatnega povišanja cen naravnega vina, vina tipa biser, vinsko sadnih pijač ter penecnega vina potrebno zvišati prometna davek in s tem ohraniti približno enako razmerje davka v maloprodajni ceni kot je bilo ob prvotnem naravnemu stopenju.

Republiški dogovor vsebuje tudi določbe glede plačevanja davka po odbitku. Tako razvrstitev, po vrstah in višini stopenj, je že 1979. leta sprejelo 56 slovenskih občin. Med štirimi nepodpisnicami je bila tudi tržiška, ki pa osvojitve zdaj predlaga.

Povišanje je usklajeno z družbenopolitičnimi stališči, ki predvidevajo zmanjšanje dopolnilnega dela na najnujnejši obseg. Izplačila te vrste namreč dosegajo vse večje razsežnosti in se, predvsem na področju intelektualnih storitev, povečujejo vsako leto za 40 do 50 odstotkov. Z višjimi stopnjami (z 10 na 20 odstotkov, z 20 na 30, s 25 na 40 in s 35 na 40 odstotkov) bodo ti dohodki bolj obremenjeni kot so dohodki iz delovnega razmerja.

Davek na dohodek iz avtorskih pravic je določen z dvema stopnjama glede na vrsto avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav. Od teh naj bi nižja stopnja 20 odstotkov ostala, s 35 na 40 odstotkov pa naj bi se povišala stopnja za takojmenovane komercialne avtorske honorarje.

Pri obravnavi osnutka dogovora je bilo največ pripomb v zvezi s predlaganim povečanjem stopnje. Upoštevanje so v obliki olajšav v 3. členu predloga odloka o davkih občanov, oprostitve plačila davka od dohodkov patentov in tehničnih izboljšav, ki jih je predlagala delegacija Združenja obrtnikov, pa so že od 1976. leta predpisane v 46. členu odloka o davkih občanov.

Nekatera področja v družbenem planu tržiške občine za to srednjeročno obdobje bo potrebno natančneje opredeliti - Premalo usklajenosti predvsem pri načrtovanju investicijskih vlaganj in rasti družbenega proizvoda - Javna razprava naj bo temeljita

Večina osnovnih nosilcev planiranja v tržiški občini je že decembra lani sklenila predzadnjo etapo v procesu srednjeročnega načrtovanja. Sprejela je samoupravne sporazume o temeljnih planov kot tudi dogovor o temeljnih planov na občinski ravni.

S temi dokumenti so se dogovorili za usklajen družbenoekonomski razvoj do 1985. leta. Žal pa so nekatere neskladnosti še vedno prisotne. Ocene o močni dinamiki razvoja so preoptimistične, močne so tudi želje po investicijskih vlaganjih s pomočjo bančnih kreditov. Te se odražajo v osnutku družbenega plana občine Tržič za obdobje od 1981. do 1985. leta, ki ga izvršni svet ponuja v javno razpravo. Usklajevanje bo zato potrebno sproti in nepretrgano.

Izvršni svet meni, da je osnutek družbenega dogovora zrel za obravnavo. Vsebuje tudi prostorski del srednjeročnega plana, ki je kartografsko obdelan v posebni prilogi. O njem bo stekla razprava po krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah.

● Demografski ● razvoj

Za uvodnim poglavjem o razvoju socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in utrjevanju političnega sistema, ki prinaša splošne družbeno dogovorjene usmeritve, je podrobneje obdelano področje demografskega razvoja v tržiški občini.

Starostna struktura prebivalcev kot tudi število v posamezni skupini se v naslednjih petih letih ne bo bistveno spremenilo. Nekoliko več bo le ljudi, starih nad 65 let, medtem ko jih bo do 19. leta starosti predvidoma celo manj kot zdaj.

V tem srednjeročnem obdobju bo potrebno vložiti velike napore v spremembo socialno-ekonomske sestave prebivalstva. Treba bo zadržati odliv oziroma odmiranje v kmetijstvu zaposlenih ljudi, zmanjšati število industrijskih, predvsem ne kvalificiranih, delavcev, okrepiti terciarni sektor in skladno razvijati kvartarnega.

● Osnovni ● razvojni ● kazalci

Nujnost stabilizacije gospodarskih tokov in odpravljanja nakičenih razvojnih problemov na prehod v novo srednjeročno obdobje pogojeta nižjo gospodarsko rast kot v predhodnem obdobju. Zato bo potrebno uresničiti kvalitativne premike v procesu in strukturi proizvodnje, v oblikovanju in delitvi dohodka, vključevanju gospodarstva v mednarodno delitev dela in zaposlovanju.

Družbeni proizvod bo v prihodnjih petih letih naraščal v povprečju za 4,2 odstotka na leto. Osnovni nosilec gospodarske rasti bo še vedno industrija, katere proizvodnja se bo povečala povprečno za pet odstotkov na leto.

Zaposlenost se bo povečala vsako leto za 1,1 odstotka; v gospodarstvu tudi za 1,1 oziroma za 297 delavcev v vseh petih letih, v negospodarstvu pa za odstotek oziroma za 25 delavcev. Osnovna izhodišča dolgoročne politike zaposlovanja slonijo na prilivu domačih delavcev, zmanjšanju dnevne delovne migracije, zaposlovanju kvalificiranih ter visoko izobraženih delavcev, na izobraževanju ob delu ter s tem ustvarjanju višje kvalifikacijske strukture.

Tržiško gospodarstvo se bo v naslednjih petih letih še močneje usmerilo v mednarodno delitev dela. Vrednost izvoženega blaga bo v povprečju večja za 12,8 odstotka, uvoženega pa za 3,6 odstotka.

Ž načrtno politiko delitve dohodka in razporejanja čistega dohodka bodo Tržičani okrepili lastne sposobnosti organizacij združenega dela ter vse oblike porabe uskladili z realnimi dohodkovnimi možnostmi. Sredstva za osebno porabo bodo v povprečju večja za tri odstotke na leto, sredstva za skupno porabo za 3,3 odstotka, medtem ko bodo sredstva za splošno porabo večja za tri odstotke.

● Vlaganja ● v preusmeritve

V srednjeročnem obdobju bo potrebno uskladiti obseg naložb z razpoložljivimi sredstvi ter preučiti že sprejete investicijske odločitve glede na skladnost z dogovorjenimi merili prestrukturiranja gospodarstva. Prednost bodo imele naložbe, ki bodo prinesle večjo proizvodnjo in produktivnost dela. Pri tem pa bo potrebno upoštevati energetske vidiki, boljše pogoje dela in delovnega okolja ter varnost pri delu.

Celotna vrednost gospodarskih naložb bo v petih letih znašala 2330 milijonov dinarjev. Lastna udeležba gospodarstva pri vlaganju predstavlja skoraj polovico sredstev, deset odstotkov je združenih sredstev, drugi del pa sestavljajo domači in tuji krediti.

Delež družbenega proizvoda za vlaganja v osnovna sredstva gospodarstva bo tako v obdobju od 1981. do 1985. leta znašal 24,8 odstotka.

● Naloge ● tržiškega ● gospodarstva

V kmetijstvu bo v tem srednjeročnem obdobju imela prednost živinoreja in pridelava mleka. GKZ, temeljna zadržna enota Križe načrtuje 5,4-odstotno letno rast družbenega proizvoda, zaposlenost pa se bo povečala za 4,6 odstotka. Posebno pozornost bodo posvetili racionalnemu izkoriščanju plodnih kmetijskih površin.

Razvojna usmeritev gozdarstva temelji na čim večji izbiri naravnih danosti. Sečnja bo potrebno uskladiti z naložbami v gozdove ter ohraniti biološko in ekološko ravnovesje, hkrati pa širiti obseg gozdnih cest in vlak.

Industrija bo uvajala zahtevnejšo in donosnejšo proizvodnjo ter iskala skupne programe ter se skušala čim bolj prilagoditi zahtevam domačega in tujega trga.

V gradbeništvu bo dan večji poudarek uvajanju gradbene tehnologije.

gije, ki bo omogočala hitrejšo in njeno industrializacijo vsem na uskladitvi razvoja med izvajalci urbanističnih in nalihi in zaključnih del.

Trgovinske organizacije bodo le pomembno vlogo pri izpolnitvi ponudbe blaga in organiziranosti trga. Njihov razvoj bo usmerjen v širjenje prodajnih zmogljivosti, deminimizaciji nekaterih klasičnih vin, oblikovanju tržnih rezerv in nju skladiščnih prostorov in no.

Na področju turizma in gostinstva bodo Tržičani izboljšali storitev, razvoj pa bodo podprli tudi ukrepi davčne politike v benih in zasebnih sektorjih, dopolnjevala, na novo pa bo turistično društvo.

Politiko pospeševanja razvoja lega gospodarstva opredeljuje benih dogovor o pospeševanju drobnelega gospodarstva Slovenije to srednjeročno obdobje. Cilji malega gospodarstva so ločeni z razvojnimi programi ške občine, ki so jih sprejeli pred dvema leti.

● Družbene ● dejavnosti

Število učencev v osnovni se v naslednjih petih letih bistveno povečalo. Dokaj velike naloge pa čakajo Tržičani na vlaganje boljših prostorskih pogojev. Obnoviti nameravajo šole heroja Grajzerja, Kolarjeva reda in podružnično šolo v Zadnji dve bosta osvojili način pouka. Tudi za glasbo bodo končno napačili leglo, bo dobila primernejše prostore.

V organizirano varstvo bo leta vključenih 34,2 odstotka otrok v občini. 1985. leta pa odstotka. Za uresničitev bo potrebno pridobiti prostorski otrok, in sicer v Lomu, v Gradu in v industrijski con. zrasel nov vrtec.

Program kulturne dejavnosti buje razen razvoja poklicnih nov in obnove nekaterih spomenikov - precejšen razmah teljske kulture, dostopne mu krogu delovnih ljudi in Podobne cilje ima tudi turna dejavnost, ki bo predvsem množično rekreativno vrhunskem športu pa bo posebno pozornost vzgojnjakov. Med naložbami v niti obnovo planinskih domov gradnjo naprav za ogrevanje kopalnišča.

● 420 novih ● stanovanj

Uveljavljanje novih ekonomskih odnosov v skem gospodarstvu temelji na racionalizaciji stanovanj, nje, na združevanju v okviru družbene pomoči angažiranju sredstev občine vanju samoupravne organizacije v skupnosti stanovalcev na ekonomsko stanovanje osnovah bo do leta 1985 skupaj 420 stanovanj. Od 220 stanovanj in družbenih Velik zaostanek na področju zvežanja komunalnih objektov prav bodo v tržiški občini z večjim združevanjem nemožno oskrbo prebivalcev vodo bo potrebno ojačati primarnih in sekundarnih vodov ter zmogljivost Kanalizacija bo razpred mreže v Tržiču, na Ravna vorju, medtem ko bo doletela dobrih 18 kilometrov upoštevaajoč tudi program spevka.

Število telefonskih priključbo v naslednjih petih letih od 1160 na 2560. Dobili jih Bistrici, Jelendolu, Lomu, lju in Križah. Razen tega strici zrasla še nova pošta.

Priključek na zemeljski dobile tri delovne organizacije, Peko, BPT in TOKOS. Ob potrebno čimprej preučiti nosti za izkoriščanje energije pridobiva Zlit.

Ko je osnutek družbenega pretresal izvršni svet, je bi kazalo nekatere razvojne ritve bolj natančno opredel predvsem za nagrajevanje nje združenega dela, sredstev bank, zavarovalne nje informacijskega sistema no uporablanje računalništva. Opozoril je tudi na pristop k planiranju. Pomoi sočasnosti in usklajenosti v predvsem na področju vlaganj in načrtovanju benega proizvoda.

Trgovinske delovne organizacije bodo v tem srednjeročnem obdobju posvetile največ skrbi izboljšanju ponudbe in organiziranosti trga.

Letošnji Kurnikovi nagrajenci

Minuli teden so v Trziču podelili Kurnikove plakete šestim posameznikom in skupini za uspešno delo na kulturnem področju

Tržič - Izvršni odbor tržiške kulturne skupnosti je tradicionalno Kurnikove plakete, najvišja priznanja za kulturno dejavnost v občini, podelil šestim posameznikom in skupini. Slovesna podelitev, ki so jo popestrile recitacije del mladih literatov v izvedbi članov Mladinskega gledališča in nastop skupine Sedmina, je bila v paviļjonu NOB.

Bodlaj je že od 1961. leta član tržiškega pihalnega orkestra. Sedemnajst let sodeluje v odbojni skupini. Najst let pa je tajnik. Bil je eden od pobudnikov za nakup instrumentov in uniform.

Dolenc, tiskar-grafik v tovarni obutve Peko, že vrsto let sodeluje v likovni skupini amaterjev, v kateri predstavlja z risbo in grafiko njeni najboljše predstave. S poezijo in glasbo je posegel v slovenski kulturni prostor in podeljen najbolj izvirnih mladih literatov.

Hvalica je dolgoletna članica amaterskega gledališča. V letu je odigrala vrsto zahtevnih vlog. Bila pa je tudi tajnica v DPD Svoboda in blagajničarka v dramski skupini.

Kepić, novinar Radia Tržič, je sodeloval v aktivnem delu na področju kulturne dejavnosti v tržiški občini. Že v šolskih letih je bil član amaterskega gledališča. Je član Mladinskega gledališča, pri čemer se ni izkazal le kot igralec, ampak tudi kot dober organizator odnosa predstavitev. Od zasedanja občinskega likovnega skupinamaterjev je reden gost na likovnih razstavi v paviljonu NOB, lani pa je bila njegova prva samostojna razstava v galeriji Kurnikovi hiše med najodzivnejšimi v letu. S svojimi deli je lani sodeloval v pobrateni občini Zaječar, lani pa v Bileovsu v sosednji Avstriji.

Franc Meglič sodeluje pri pihalnem orkestru že 26 let, od tega dvajset let pri odboru. Bil je tudi blagajnik. Vesten je pri vajah in nastopih. Svoje znanje nenehno izpopolnjuje, kar se odraža v kvaliteti celotnega orkestra.

Jože Šavs dela na kulturnem področju domala vsa leta po vojni. Nastopal je kot dramski igralec pri DPD Svoboda in v operetah, ki jih je bilo po vojni v Trziču precej. Kot pevec je že trinajst let član Trziške-

ga okteta, kjer je tudi blagajnik, pred tem pa je pel v sekstetu in kvintetu.

Uredniški odbor Nihala je lani zbral in pripravil gradivo za prvo literarno številko Tangente, v kateri je združil številne kvalitete in prizadevanja. Likovna oprema izstopa iz vrste podobnih glasil s svojo izvirnostjo in dognanostjo. Nihala zajema vse literarne ustvarjalce, ki trenutno delujejo v tržiški občini, posebno kvaliteto pa mu dajejo prevodi iz sodobne angleške in poljske poezije. V uredniškem odboru so: Tone Pretnar, Veno Dolenc, Marjan Salberger, Janez Kikel, Martina Pogarčar, Slavka Trstenjak. H. J.

Razpis srečanja mladih literatov

Zveza kulturnih organizacij Slovenije je te dni razpisala 10. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov. Tako kot doslej bodo naprej tekla območna srečanja, za Gorenjsko bo jeseni letos v Radovljici, svoj vrh pa bo srečanje imelo z zaključno prireditvijo 6. in 7. februarja prihodnje leto. Sestavni del zaključnega srečanja bo tudi literarna kolonija, ki jo bosta pripravila KUD Ernestek Golob-Peter s soorganizatorji v občini Lenart in Zveza kulturnih organizacij Slovenije oktobra prihodnje leto v Gradišču v Slovenskih goricah.

Za deseto srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov se lahko prijavi vsi, ki še niso izdali (razen v samozaložbi) nobenega svojega dela v knjižni obliki in še niso bili uvrščeni med najboljše v dosedanjih zaključnih srečanjih. Sodelujejo lahko z literarnimi prispevki v slovenskem jeziku, napisanimi s pisalnim strojem v treh izvodih. Organizatorji bodo upoštevali prispevke vseh vrst proze, poezije in dramatik: črtice, novele, satire, humoreske, romane, pesmi, epigrame, basni, aforizme, dramatska besedila, dramske prizore, skeče, enodejanke, tragedije, groteske, TV igre, TV nadaljevanke.

filmske scenarije, scenarije za proslave, kritične prispevke, eseje z vseh področij umetnosti, kulturnega in družbenega življenja.

Svoje prispevke morate poslati do 1. maja letos na naslov: Zveza kulturnih organizacij Slovenije, 61000 Ljubljana, Kidričeva 5, za 10. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov. Prispevke v treh izvodih pošljite v večji ovojnici in priložite tudi zapečateni ovojnjico z vašim imenom, priimkom, točnim naslovom, izobrazbo, poklicem, starostjo in šifro. Na večjo ovojnico napišite vašo matično občino. Organizatorji ne bodo upoštevali prispevkov, ki bodo namesto s šifro podpisani z vašim pravim naslovom. Poslanim tekstom s šifro priložite torej zapečateni ovojnjico z vašimi podatki.

K sodelovanju so vabljeni pesniki in pisatelji začetniki iz Slovenije, Slovenci v drugih republikah, v slovenskih zemejskih območjih v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, kakor tudi pesniki in pisatelji začetniki med delavci v tujini, izseljenci.

Zirije bodo izbrale s svojega območja najboljše avtorje za nastop na območnem srečanju in predlagale avtorje za sodelovanje in republiškem srečanju.

Dodatne informacije lahko dobite pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije v Ljubljani, tel. 061/22-541 interna 18.

Lutke - knjižničarjevi pomočniki

Sodobna osnovna šola ne nalaga novih nalog le učiteljem, ampak tudi šolskemu knjižničarju, zato se je njegova vloga spremenila. Iz ozke usmerjenega strokovnega knjižničarskega delavca postaja vse bolj pedagoški delavec s specifičnimi vzgojnimi nalogami.

Končni cilj njegovih vzgojnih prizadevanj je samostojen, kritičen uporabnik knjige in drugega knjižničarskega gradiva. Da bodo učenci postali resnično osveščeni bralci, je treba s knjižno vzgojo začeti že v prvem razredu osnovne šole. Knjižničarjeva naloga je, da s kar najbolj pestrimi oblikami in metodami dela približa bralcu dobro knjigo.

Pri tem delu bodo njegovi dobri pomočniki lutke. V mislih imam predvsem ročne lutke, ker so tehnično najmanj zahtevne in jih knjižničar z malo spretnosti in dobre volje lahko izdelal sam. Seveda pa bo uspeh veliko boljši, če bo k sodelovanju pritegnil tudi likovnega pedagoga.

Ročne lutke so posebno dobrodošle pri pripovedovanju pravljic, saj s svojo prisotnostjo predstavljajo odskočno desko med knjižničarjem - pripovedovalcem in otroško domišljijo. Za otroka lutka predstavlja glavnega junaka zgodbe, vendar ga pri tem ne omejuje, da ne bi mogel dati proste poti svoji bujni domišljiji. Najbolj bodo seveda uspešne tiste pravljice, ki imajo malo lirčnih vložkov, opisov narave,

Občinska zborovska revija

Dva koncerta revije pevskih zborov, ki sta jih pripravila občinska Zveza kulturnih organizacij in Glasbeni center iz Kranja, sta pokazala nekaj pričakovano lepih glasbenih poudarjalnih dosežkov; bilo je tudi manj uspešnih nastopov, a celotno raven, ki je dosegla zelo solidno amatersko povprečje, so dvignili nekateri doslej še neuvlačljivi zbori.

Tu ne bo prostora za temeljito analizo posameznih zborov, še manj razmer, v kakršnih delujejo. Poudariti pa velja, da so prav razmere tisto, kar ob primernem hotenju skupine (ali okolja, v katerem deluje) in strokovni podkovanosti dirigenta oblikuje končne izvajalske sposobnosti zbora. Še bolj enostavno povedano: za veliko znanja je treba veliko dela, organizacijsko in strokovno dobro vodenega. Kadar šepa to, tudi interpretacija ne more biti prepričljiva.

Prvi del revije je bil 7. marca na Visokem. V prostorni in nabito polni dvorani je nastopilo osem zborov in zapelo v počastitev dneva žena. Vsi zbori letošnje revije so v svoji spored vključili eno od predpisanih Liparjevih skladb, s čimer so organizatorji želeli počastiti spomin lani umrlega zaslužnega glasbenika. S to nelahko nalogo sta se spoprijela tudi Moški pevski zbor DU Predoslje in Moški zbor DU Kranj. Pevci obeh, vodila sta jih dirigenti V. Sedej in T. Marolt, so zapeli prizadevno in s srcem, doživeli pa prijazno priznanje poslušalcev. Podobno je bilo z Moškim zborom DPD Svoboda Strazišče, ki zamaženo iskreno strokovno podkovanega dirigenta, a je kljub temu dostojno nastopil; vodil ga je L. Česen. F. Zabret si je za ta koncert z Moškim zborom Tugo Vidmar izbral prezahtevne pesmi, ki pevcem niso dale, da bi zares sproščeno zapeli, tako, kakor sicer tudi znajo. Med prijetnimi presenečenji večera sta bila Moški zbor KUD Sp. Brnik in Mešani zbor KUD Valentin Kokalj Visoko (prvega vodi A. Lazar, drugega Marija Kos), ki jima je bolj kot prej omenjenim zborom uspela poustvaritev zahtevne Liparjeve glasbe, navdušila pa sta tudi z drugimi pesmimi, posebno domačimi. Mešani zbor Stane Zagar je dolga leta vodil Lipar, pred kratkim pa ga je prevzel agilni glasbeni delavec Marko Studen in z dovolj zanesljivim nastopom dokazal, da bi bilo zares škoda, če bi zbor prenehal delovati (tako je namreč slišati). Med nastopajočimi je bil tudi Oktet Glasbene šole Kranj, ki mu pravzaprav pripisujemo posebno mesto, saj imajo pevke in pevci kot učenci glasbene šole več glasovnega in glasbenega znanja; to je bilo v interpretaciji te vokalne skupine, ki jo vodi S. Hajdarović, vedno čutiti, tako tudi tokrat na Visokem.

Drugi del revije je bil 14. marca v Kranju. V Delavskem domu sicer ni bilo toliko poslušalcev, a je bilo vseeno svečano, kakor se spodobi. Predstavilo se je šest pevskih skupin (dve od napovedanih osmih sta odpadli). Najprej sta bila na vrsti dva okteta: Vigred DPD Svoboda Predoslje in Sava. Zlasti pri prvem smo se lahko ponovno prepričali, da je za zahtevno petje v oktetu nujno imeti pevce, ki so sposobni samostojnejšega petja; drugače je taka skupina omejena pri izbiri pesmi, saj ji tehnično zahtevnejše ne morejo uspeti. Drugače je bilo s Savskim okteto (glede na število članov seveda ni več okteta). Njegov nastop je bil svež, prijetno muzikalen, tudi glasovno uravnovešen (razen na forte mestih). Okteta vodita I. Gorjanc in J. Mohar. Moški zbor Iskra je pel pod vodstvom M. Studna. Izbor pesmi je bil tehten, tako je bilo tudi dirigiranje, vendar mu petje nekako ni sledilo. To pa ne pomeni, da je bilo tako slabo, kot bi zbor čez noč pozabil, kar je že bil sposoben. Julko Mandeljc ljubiteljski petja dobro poznajo, saj je ena najbolj prizadevni in vztrajnih zborovskih delavcev. Za revijo je pripravila Mešani zbor DPD Svoboda Primskovo, katerega pevci z navdušenjem pripovedujejo o vnemi pri prostovoljnem uredjanju lepe pevske sobe. Začetek nastopa se jim je res ponesrečil, a so potem popravili vtis in z lepim zvokom nakazali možnosti za napredovanje. Moški zbor Davorin Jenko Cerklje si utrjuje mesto med boljšimi slovenskimi zbori. Dirigent Jože Močnik ga je izuril v vokalno skupino s takimi sposobnostmi, da lahko dovolj prepričljivo izvede pesmi v širokem razponu od renesanse do povojnega časa. Nedvomen in z vso pravico pričakovani glasbeni višek revije je bil finalni nastop Akademiskega komornega zbora Kranj. V tem kratkem poročilu, v katerem je vsakemu zboru posvečeno le po nekaj besed, ni mogoče reči kaj dosti več od tega, da gre za umetniško dozorele interpretacije najzahtevnejše slovenske zborovske literature. Dirigiral je seveda Matevž Fabijan.

Oba koncerta je na pobudo organizatorja spremljala strokovna komisija: Radovan Gobec, Matevž Fabijan, Alojz Ajdič in Egi Gašperšič. Na podlagi svojih opažanj so na razgovorih z dirigenti sodelujočih skupin pokazali na dobre in slabe strani posameznih izvedb. Mnenja so bila na željo dirigentov zelo odkrita, brez olepševanja, v prepričanju, da je to koristnejše od običajnega zakrivanja resnice. Skrajšan odmev vtisov s teh razgovorov je tudi ta sestavek, ki naj ga sklene še pohvala za odlično organizacijo. Pevci vseh zborov so tako tudi zaslužili in spodbuda jim bo, da bodo še naprej del svojega prostega časa posvečali dejavnosti, s katero tako lepo bogatijo našo kulturno podobo. EG

Kulturni koledar

KRANJ - V Prešernovi hiši odprta razstava del akademskega slikarja Franca Godiča v kletnih prostorih pa so na ogled fotografije Tomaža Zuparja. V galeriji Mestne hiše na ogled razstava Likovna razstava na Gorenjskem sivejše smeri. Razstava v okviru razstav Sodobna likovna prizadevanja na Gorenjskem. V galerijskih prostorih baročne stavbe na Tavrovski 43 razstavlja svoja dela akademski slikar in graficar Tina Stegovec, v drugem prostoru pa si lahko ogledate razstavo 40 let revije Naša revija. Razstave so tako kot v muzejske zbirke odprte od 10. do 12. ure in od 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob nedeljskih so zaprte.

Prešernovem gledališču predvsi ob 19.30 za red petek na Bledu **Odločna zahteva** Pekiča v uprizoritvi Prešernovega gledališča. V soboto, 14. marca, ob 19.30 bo namenjeno soboto, v ponedeljek, 15. marca, ob 19.30 za red ponedeljek in v torek 31. marca, ob 19.30 za red torek.

Iskrini avli na Laborah lahko še danes ogledate razstavo del akademskega slikarja Polajnarja iz Bohinj-Butrice, letošnjega gorenjskega Prešernovega nagrajenca.

KAMNIK - V razstavišču Mestna hiša je odprta pregledna razstava del likovnih amaterjev na Kamniškem. Sodelujejo likovnih amaterjev, ki predstavljajo svoje akvarele, olja, pastele, tebarije in kipe.

BOVODENJ - KUD Bona lezerček iz Sovodnja bo v sredo, 22. marca, ob 15. uri nastopil na Sovodnju uprizoril svojega **Poročil se bom s tvojim tatom**.

SKOPJA LOKA - V knjižnici Ivan Tavčar bo v torek, 23. marca, ob 17. uri na sporedu predstava za predšolske in šolske otroke **Naučimo se pesmice**. V četrtek, 24. marca, ob 18. uri bo Janez Kikel vodil predavanje z diašlami **Po domovini**.

TRŽIČ - V paviljonu NOB odprta razstava del akademskega slikarja Danijela Fugera iz Domžal. Ogledate si jo lahko vsak dan razen ponedeljk od 16. do 18. ure.

Odlični kranjski saksofonist **Tone Janša** bo danes ob 19. uri nastopil v Delavskem domu v Kranju. Predstavil se bo s svojim pomlajenim mednarodnim kvartetom, ki ga sestavljajo še vzhodnonemški bobnar Gerhard Wenemuth, odlični nemški basist Bernd Dietrich in mladi mariborski pianist Dejan Pečenko. Vsi so prekaljeni glasbeniki, ki se specializirajo za jazz na graškem jazzotiskem inštitutu. Lahko torej pričakujemo večer zelo dobrega in modernega jazza, katerega glavni avtor je Janša. Koncert bo potekal v organizaciji društva Modrina iz Kranja. - Kazimir Mohar

Naša beseda v Radovljici

Radovljica - Vsakoletna prireditve Naša beseda, ki dobi svoj vrh v osrednji slovenski prireditvi, v radovljiški občini že poteka. Začela se je v petek, 13. marca, z recitalom recitatorske skupine Osnovne šole Bled, pod mentorstvom Marjane Birk. Kulturno umetniško društvo Ljubno je v soboto, 14. marca, v Zasipu uprizorilo lutkovno igrice. DPD Svoboda Ribno je na Osnovni šoli Radovljica uprizorilo Rdeče in modro v mavrici. V nedeljo, 15. marca, je v Ribnem kulturno umetniško društvo Brezje uprizorilo Županovo Micko, domače kulturno umetniško društvo DPD Svoboda pa Ostržka, s folklornimi pleši pa se je predstavila

domača mladinska folklorna skupina. Na osnovnih šolah v Radovljici, Bohinjski Bistrici in na Bledu so tikovni krožki pripravili likovne razstave, ki se bodo selile po šolah, da jih bo videlo čim več mladih. V Našo besedo so se vključili mladinci; OO ZSMS Bled je pripravila večer plesa in fotografsko razstavo. Nekatere OO ZSMS pa svoje prireditve še pripravljajo. Sledili bosta še premieri dveh gledaliških del: koncert aprila Sapraniška Svetlane Makarovičeve, v Ribnem pa Plesočil osliček Erica Vosa.

Metka Tomažević

ISKRA
Industrija za telekomunikacije,
elektroniko in elektromehaniko
Kranj

Delavski svet TOZD Tovarna avtomatskih telefonskih central Kranj

razpisuje

prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

SEKRETARJA TEMELJNE ORGANIZACIJE

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih še naslednje posebne pogoje:

- visokošolska izobrazba pravne ali ustrezne humanistične smeri,
- najmanj 3 letne delovne izkušnje na področju kadrovskih in splošnih zadev (zaposlovanje, osebni dohodki, samoupravni odnosi, samoupravni splošni akti, družbena samozaščita, ...),
- primerne organizacijske sposobnosti,
- znanje svetovnega jezika,
- pogoje, ki jih za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določa Družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj.

Mandatna doba za razpisana dela in naloge je 4 leta.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Iskra Elektromehanika Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako »za TOZD ATC«.

Kandidati bodo o izboru obveščeni najkasneje v 30 dneh po sklepu DS TOZD ATC.

alpes

Industrija pohištva Železniki

objavlja na podlagi 8. člena Pravilnika o delovnih razmerjih in sklepa odbora za kadre TOZD Kovinska predelava naslednja dela in naloge v TOZD Kovinska predelava:

KLJUČAVNIČARSKA OPRAVILA II (2 delovni mesti)

Pogoji za zasedbo:

- KV strojni ključavničar,
- 1 leto ustreznih delovnih izkušenj na opravilih v kovinski stroki

Za navedena dela in naloge se sklone delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Pismene prijave s potrebnimi dokazili sprejema kadrovsko socialni oddelek DO Alpes, Železniki, 64228 Železniki, v roku 15 dni po objavi.

Gradbeno podjetje Bohinj

BOHINJSKA BISTRICA

Objavlja prosta dela in naloge

1. STAVBNEGA KLEPARJA
2. ELEKTRICARJA
3. MEHANIKA - VZDRŽEVALCA STROJEV

Za zasedbo delovnih mest je potrebna poklicna šola kovinarske oziroma elektro smeri z opravljenim izpitom za KV delavca in enim letom delovnih izkušenj.

Pod točko 3. se zahteva izpit KV avtomehanika.

Poskusna doba traja za vse enako tri mesece, ali predhodni preizkus znanja pred komisijo.

Osebni dohodek po pravilniku DO.

Prijave sprejema kadrovska služba.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije,
elektroniko in elektromehaniko
Kranj, Savska loka 4

OBVESTILO KANDIDATOM ZA KADROVSKE ŠTIPENDIJE NA VISOKIH ŠOLAH TER FAKULTETAH ZA ELEKTROTEHNIKO IN STROJNIŠTVO

Iskra Elektromehanika zaradi preusmeritve programov na področju kibernetike, telekomunikacij in računalništva potrebuje večje število bodočih strokovnjakov, posebno s področij INDUSTRIJSKE ELEKTRONIKE, KIBERNETIKE, TELEKOMUNIKACIJ, RAČUNALNIŠTVA IN INFORMATIKE TER STROJNIŠTVA.

Gre za študijske usmeritve, ki so v kranjski občini izrazito deficitarne, čeprav kot take v skupnem razpisu kadrovskih štipendij niso bile označene, a se nanje navezuje posebna ugodnost povečanja štipendije za 200 točk na osnovno vrednost.

Poleg omenjene ugodnosti zagotavljamo študentom tudi:

- pomoč pri izvajanju prakse v inozemstvu,
- izdelavo diplomske naloge v delovni organizaciji,
- nadomestilo stroškov za učenje tujih jezikov

Vse informacije posreduje referent za štipendije v kadrovski službi Iskre Elektromehanike Kranj, Savska loka 4, tel.: 22-221, int. 2782.

Dom učencev
IVO LOLA RIBAR
Kranj, Kidričeva 53

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge

2 SNAŽILKI
za nedoločen čas

Delo se opravlja v dopoldanskem času. Dom nudi možnost prehrane.

Rok za prijave kandidatov je 15 dni po objavi razpisa.

**TEKSTILNI
IN OBUTVENI
CENTER**
Kranj

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu objavlja prosta dela in naloge

**OBRAČUNAVANJE OD
IN VODENJE
BLAGAJNIŠKEGA
POSLOVANJA**

Pogoj:

- ekonomska srednja šola in 2-letni prakse v finančno računovodski službi

Delo se združuje s polnim delovnim časom za določen čas in sicer do 30. 11. 1981.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Tekstilni in obutveni center Kranj, Cesta Staneta Zagarja 33.

VELETRGOVINA

Dežurne trgovine
dne 21. 3. 1981

**MARKET
DELIKATESA BLEDO**
Cesta svobode 15
(v Park hotelu)
SUPERMARKET UNION
Jesenice, C. m. Tita 23

Krajevna skupnost
STARA LOKA - PODLUBNIK

Svet krajevne skupnosti objavlja prosta dela in naloge

TAJNIKA KRAJEVNE SKUPNOSTI

s krajšim delovnim časom (12 ur tedensko) za vodstvo strokovnih in administrativnih del krajevne skupnosti

Pogoji, ki jih mora kandidat izpolnjevati:

- višja izobrazba in 2 leti delovnih izkušenj ali srednja izobrazba in 5 let delovnih izkušenj,
- moralno politična neoporečnost ter aktivnost v družbenopolitičnem življenju

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo štirih let.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po razpisu na naslov Krajevna skupnost Stara Loka - Podlubnik, Mestni trg Škofja Loka.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po preteku roka za prijavo

avto-moto društvo škofja loka

64220 škofja loka, Jegorovo predmestje 10

OBJAVLJA JAVNO LICITACIJO

rabljenih osebnih vozil, ki bo v PONEDELJEK, 30. 3. 1981 ob 17. uri v prostorih AVTO-MOTO društva.

Licitira se:	leto:	izklicna cena
osebni avto F 750	1977	26.000,-
osebni avto F 750	1977	28.000,-
osebni avto F 101	1978	95.000,-

Ogled osebnih vozil je možen 30. 3. 1981 od 16. do 17. ure na parkirišču AMD.

Licitacija bo pismena. Pred licitacijo je potrebno položiti varščino v višini 10 odstotkov od izklicne cene. Licitacija je po načelu videno-kupljeno.

Na podlagi 5. člena Odloka o podeljevanju priznanj v občini Kranj (Uradni vestnik Gorenjske št. 12/79) Skupščina občine Kranj po sklepu komisije za odlikovanja in priznanja z dne 16/12-1980

RAZPISUJE

nagrade občine Kranj za leto 1981

ZA NAGRADE OBČINE KRANJ SE LAHKO PREDLAGA:

- občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije za delo in dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje in odlike in za izredne uspehe pri delu in za zgladna dejanja, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,

- občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije občine Kranj pa tudi drugih občin, če so njihovi uspehi pri delu oziroma dejanja pomembna za območje občine Kranj.

V skladu z 10. členom odloka so pobudniki lahko družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva, delovne in druge organizacije ter krajevne skupnosti.

Obrazložene pismene pobude za podelitev nagrad morajo biti predložene komisiji za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Kranj najkasneje do 30. aprila 1981.

Nagrade bodo podeljene ob občinskem prazniku 1. avgustu.

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
Komisija za odlikovanja
in priznanja

Majhni po številu, veliki po pripadnosti

Iz sodelovanja med tržiško kulturno skupino Pobratenje in kulturnim društvom Kraški dom v Repentaboru na Tržaškem se je v nekaj letih rodilo tesno prijateljstvo, ki utegne prerasti v pobratimstvo med obema občinama — Tržičani so v soboto prisostvovali proslavi ob desetletnici dela repentaborskega društva, ki je minevala pod geslom Kultura je napredek

Prijateljstvo med Repentaborci in Tržičani postaja vse pristnejše in trdnjše. Morda se bo že kmalu rodilo pobratimstvo?

Sodelovanje so začeli kulturniki. Precej let je že minilo, kar so se srebrali v slovenskih gorah, se spoprijateljili in navezali trdnjše stike. S tržiške kulturne skupine Pobratenje in repentaborskega kulturnega društva Kraški dom se je poznanstvo hitro širilo tudi na drugo. Obiski so bili sicer bolj redki, zato pa toliko bolj priradni.

Skupina Slovencev iz Repentabora, najmanjše občine na Tržaškem, ki je od Fernetičev, mejnega prehoda med Jugoslavijo in Italijo, oddaljena komaj tri kilometre, je bila zadnjič v Tržiču oktobra 1979. leta.

V soboto pa so tržiški družbenopolitični in kulturni delavci vrtili obisk. Udeležili so se prireditve ob

desetletnici obstoja Kraškega doma, kulturnega društva, ki združuje pevce, glasbenike, mlade recitatorje, vse, ki ljubijo kleno slovensko besedo.

Teh pa je v repentaborski občini, v kateri ne živi niti tisoč prebivalcev, veliko; kar tri četrtnine. Kot je ob dobrodošlici dejal župan dr. Pavle Colja, so Slovenci na Tržaškem zelo navezani na matično domovino in zato vsakega obiska rojakov še bolj veseli.

Vse do konca druge svetovne vojne, v kateri ni bilo med Repentaborčani niti enega iztjalca, ki bi sodeloval s fašisti oziroma nacisti, so ljudje težko živeli. Trdo so morali garati v kamnolomih, na skopi kraški zemlji in v vinogradih. Šele po vojni se je za njih začelo boljše življenje. Čeprav doma nimajo industrije, so večinoma delavci, zaposleni v bližnjih Opčinah ali Trstu.

Tudi v občinskem svetu — na zadnjih volitvah je zmagala koalicija komunistov, socialistov in neodvisnih — so vsi Slovenci. To jih družijo in spodbuja v boju za narodnostni obstoj, za slovensko prvobitnost. Uspešno se upirajo pritiskom po priseljevanju, saj vedo, da se bodo le tako lahko ohranili. Pa seveda z domačo besedo, ki jo gojijo doma, v šoli, uradih, povsod.

Gostom prav radi pokažejo znamenitosti svojega kraja. Ponosni so na že delno zgrajen terminal za tovorni promet ob mejnem prehodu Fernetiči, ponosni na svojo staro kraško hišo-muzej, na znamenito

cerkev, ki se dviga na griču nad Repnom, s katerega seže pogled daleč do morja in krajev na naši strani, na vrtec in šolo pa na dom Albina Bubniča, v katerem so v soboto odprli razstavo kraških motivov slikarja in zlagatelja hudo-mušnih narečnih pesmic Etilija Kralja, na svoje balinarje, košarkarje, nogometaše, na svoje vino in pršut...

Tradicija slovenske kulture v Repentaboru sega že stoletja nazaj. Kako bogata je bila, so opisali v posebni brošuri, ki so jo nameravali ponuditi tudi gostom iz Tržiča, pa se jim je, žal, nekaj zataknilo v tiskarni. No, o vsebini so tudi tako vedeli veliko povedati, posebno o obdobju, ko je nastajal moški pevski zbor Srečko Kumar, ki je bil ustanovljen 1962. leta, ter o delu v zadnjem desetletju, kolikor obstaja društvo Kraški dom.

Osrednja kulturna prireditev je bila pozno zvečer v dvorani gostišča pri Križmanu, v katero se je nagneto blizu štiri sto domačinov, ki so dobri dve uri pozorno spremljali program. In bi ga še, če bi bil daljši. Drugič se bodo lahko sestali že v primernejšem prostoru, v novi sodobni športni dvorani, ki bo gotova čez mesec dni.

Tako pristno navdušenje je pri nas težko videti. Prišli so tudi predstavniki kulturnih društev iz so-

sednjih slovenskih krajev pa iz Trsta, ki so predsedniku Milku Križmanu čestitali za plodno desetletno delo društva in mu zaželeli še veliko novih uspehov pri prosvetljevanju Slovencev na Tržaškem.

Slavnostna govornica je črpala misli iz Prešerna. Dejala je, da so njegove besede še danes gesla za vse Slovence v Italiji, ki se borijo za svoj jezik in pravice manjšine. Da morajo nadaljevati pesnikovo kulturo; ne je le sprejemati, ampak tudi ustvarjati, kajti kultura je napredek.

Tudi župan Repentabora dr. Pavle Colja je poudaril, da ima društvo pomembno mesto v slovenskem kulturnem prostoru, ki je enoten. Izrazil je upanje, da bodo iz sodelovanja s Tržičani pognale še globlje korenine in da bo med občinama morda že prihodnje leto prišlo do pobratena. Njegove misli je podprl tudi predsednik tržiške občine Milan Ogris, ki je dejal, da so Repentaborci majhni po številu, a zelo veliki po pripadnosti slovenskemu narodu.

V nadaljevanju prireditve so se predstavili domači kulturniki: pevski, glasbeniki in recitatorji, medtem ko so Tržičani nastopili s pesmimi Vojteha Kurnika, ki so jih spremljali na citrah.

Bila je res nepozabna manifestacija slovenstva in prijateljstva.

H. Jelovčan

Kultura je napredek, je osnova boja za narodnostni obstoj Slovencev na Tržaškem. Ljubezen do domače besede in pesmi je globoko zakoreninjena tudi v vrh najmlajših.

MI PA NISMO SE UKLONILI

TINE ZALETEL-TILEN

Srečo je imel, pravi še danes, da ga je življenje prav v tistem času, ko se je iz fantiča, iz vodoinštalaterskega vajenca oblikovala osebnost, združilo s takimi naprednjaki, kot je bil nekaj let starejši zlatarski vajenec Mile Baccevilla, poznan predvojni komunist iz Polja pri Ljubljani in Cveto Novak iz Tacna pod Šmarno goro, katerega oče Ivan Novak-Očka je bil že v tistih letih, 1937—1938, sekretar partijske celice v Tacnu. V tej celici je bil vključen tudi Lojze Kebe-Stefan.

Tine je bil doma iz Stanežič pri Sentvidu. Oče je bil klepar in vodovodni instalater. Naprednjak. Revolucionarne ideje je prinesel že iz rane revolucije. Težko je bilo za najhujšega obrtnika pred vojno. Jezo je stresal na režim ob vsaki priložnosti in nič čudnega, da so se napredni misli vcepjale tudi otrokom. Ljudje so ga imeli za rdečega. Do 1922, ko je bila partija ukinjena, je bil odkrit komunist. Nikoli ni hodil volit. Tine je prav ob njem že zgodaj spoznal življenje, socialne razlike, delavske borbe. V Tacnu je v knjižnici »Vzajemnosti« dobival literaturo kot Gorkega Mati, Barbussejev Ogenj, Prežihov Doberdob, kakor se je kalilo jeklo...

V letih 1937—1938 je Tine že organizirano delal kot Skojevec, dobival partijsko literaturo, Proleterja, letake, proglašal CK. Sodeloval je pri akcijah sindikata, ki se je pod vodstvom SKOJ-a in partije zavzemal, da bi tudi vajenci imeli svoj sindikat. Vrsto sestankov so imeli, petičije podpisovali, shode organizirali. Tine se je tedaj imel že za pravega komunističnega, čeprav je bil sprejet šele poleti 1940. Ker še ni imel 18 let, je po tedanjem statusu o sprejemu odločal CK Slovenije. Vsake štiri najst dni so imeli študijske sestanke, predavali pa so slovenski revolucionarji kot Boris Zihlerl, Boris Kraigher, Dušan Pirjevec.

Kmalu po sprejemu v partijo je bil Tine določen za sekretarja aktiva SKOJ-a. Hitro so se tedaj širile njihove vrste. Osnovalec je rajonski komite, katerega sekretar je postal Ivan Novak-Očka, sekretar širšega partijskega področja pa je bil Lojze Kebe. Partizanska tiskarna je bila tedaj v Tacnu. Koliko je pomenila, je povedal tovariš Tito v svojih spominih: po tistem, ko je prišel iz Pariza, jim je sklepe o novem partijskem vodstvu Jugoslavije uspelo stiskati šele takrat, ko je bila tiskar-

na prenešana v Tacen. V njej so delali Tomo Brejc, Milan Apih, Boris Kraigher, Boris Zihlerl in drugi.

Tine je, zdaj že izučen, še vedno delal v Ljubljani. Montaže na terenu so mu omogočale širši krog gibanja. Največ nalog je sprejemal prav od Borisa Kraigherja. Z njim je deloval februarja 1941 tudi pri ustanavljanju novega mestnega komiteja v Ljubljani. Istega meseca je bil Tine tudi delegat na plenumu pokrajinskega SKOJ-a za Slovenijo.

Ko so prišli Nemci, je bila partija pripravljena. Tine je bil tiste dni noč in dan na kolesu. S postavitvijo nemške in italijanske okupacijske cone so za vso aktivnost nastale nove težave. Meja Tacen—Ježica—Črnuče je partijske celice presekal na pol in morali so jih preoblikovati. Ustanavljali so se vojni komiteji in Tine je imel polno potov. Dobil je tudi nalogo, da vzpostavi zvezo z jeseniškim okrožnim komitejem. Od 6. aprila pa do 10. maja je bil vsaj petkrat na Jesenicah s kolesom, obložen s partijsko literaturo in s tiskarskim materialom za okrožno tiskarno. Kasneje je izvedel, da je vse to osebno nosil Jožetu Gregorčiču.

Okrog 10. maja ga je Gregorčič opozoril, da so na Jesenicah racije in da naj o tem obvesti Novaka in Kebeta. Toda, že med potjo je Tine izvedel, da je bila medtem racija tudi pri njih doma. Domačim se je uspelo pravočasno umakniti.

Zdaj je bil Tine v popolni ilegali. 23. junija 1941 so komunisti njegovega okrožja dobili nalogo, da morajo v partizane. Osnovalec je ena prvih slovenskih partizanskih čet — Rašiška četa. Tu je postal Tilen.

Ko je bila Rašiška četa septembra 1941 razbita — ostalo je le še krog 20 borcev — so se deli Kamniškega in deli Kranjsko-Tržiškega bataljona, ki je bil razbit pod Storžičem, združili v Dolomitih. V Poljanskih hribih, na Valterskem vrhu, so se združili s Cankarjevim bataljonom. Doživel je Poljansko vstajo. Čudovito je bilo, pravi, ko so ljudje tako masovno prihajali k nam. Čeprav neoboroženi, neuki v borbi, toda vplivali so nam takšno moč, da smo bili prepričani, da bomo Nemce izgnali že v prvi naslednji bitki.

25. decembra, ko so Nemci napadli Poljane, je bil Tilen na položaju pod Črnim vrhom. Mitraljezec je bil tedaj. Ko so se zvečer po bitki vračali proti Valterskem vrhu, so namesto bataljona tam našli Nem-

ce. Odrezani so bili in ko so čez nekaj dni dobili zvezo z Kebetom, je ta odredil, da naj gre cela skupina v novo formirano četo na levi breg Save, na področje Kravčev, kjer je bila osnovana prva Kravčeva ali Kokrška četa (mnenje o imenu so še danes deljena). Največ je bilo v njej fantov iz Vogelj in Senčurja, mladih, neizkušenih. Tilen, Marjan Rožanc, Vinko in Srečko Burnik s Skaručne, Ludvik Kolar in še nekateri so v četo vnesli borbeni duh. Marjan Rožanc je bil postavljen za političnega komisarja čete, Bečan iz Tržiča je bil pa komandir.

Po tragediji čete nad Bašljem je Tilen spet iskal zvezo s svojimi, jo dobil na Govejku s Tomom Brejcem, od tu pa je bil poslan v Dolomite, kjer so se zbirali prostovoljci. Spomladi 1942 se je tu formiral dopolnilni bataljon; komandir ene od čet je bil tudi Tilen. Na Ključu v Dolomitih so bataljon napadli Italijani in tu se je razvila ena velikih partizanskih bitk, v kateri je sodelovala tudi narodna zaščita. Italijane, ki so se vračali, je namreč napadla skupina fantov, organiziranih v narodno zaščito — tako si tudi danes zamisljamo pri akcijah NNNP. Tedaj so imeli Italijani prve večje žrtve pri nas.

Po boju na Ključu je bataljon prišel spet na Gorenjsko in se na Osovniku nad Medvodami združil s Fazanovo četo. Tedaj je bilo že odločeno, da se formirata Kokrški in Gorenjski odred. Tilna je Kebe postavil za spremljevalca političnega komisarja Kokrškega odreda Ivana Bertoncija-Johana. Razne dolžnosti je tedaj opravljal Tilen, največ pa kurirske. Prisoten je bil pri vseh pomembnejših odločitvah in s seboj je nosil živo besedo, le redko pisano. Tisti čas, ko je bil za Bašelskim sedlom. Johan ranjen in je imel štab odreda tabor v zatrepu Kamniške Bistrice, so vse kurirske poti potekale preko Kokrškega sedla ali Mlinarjevega sedla pod Grintovcem. Menda je bila to najvišja kurirska pot v Jugoslaviji v vsem času borbe. Tilen je te poti tudi odpiral, kajti kot mladinec se je ukvarjal tudi z alpinizmom.

Za Križko goro nad Lomom je bil tedaj štab Kokrškega odreda, ko so izvedeli za tragedijo v Udin borštu. Ne da se povedati z besedami, kaj so tedaj preživljali. To je bilo nedoumljivo. Taktika, ki so jo ubrali tedaj borci v Udin borštu, je bila povsem v nasprotju z vsem, kar so jih vedno učili prekaljeni borci.

No, morda je bilo vendarle še huje tedaj, ko je na Jelovici padel njegov prvi učitelj, njegov veliki prijatelj in tovariš Lojze Kebe-Stefan. Smrtno je bil ranjen, toda največja skrb mu je bil partijski in vojaški arhiv. Svojo brzostrelko, bila je češka, z lesenim kopitom, je podaril Tilnu. Bilo mu je, kot bi mu umiral oče...

Tilen je potem deloval spet na starem terenu skupaj še z nekaterimi tovariši z nalogo, da vzpostavi na novo razbite partijske zveze, odtegne čim več fantov nemški vojski, postavlja odbore OF, AFZ, aktive SKOJ-a. Od tu je šel za inštruktorja v Okrožni komite Škofja Loka. Gozimi 1943—1944 je na eni svojih nočnih poti padel v selško Soro, prišel ves zmrznjen v Lajše in tako hudo zbolel na ledvicah, da je obležal. Skrivali in zdravili so ga v dveh hišah v Kropi in v partizanski bolnici v Podlonku. V Kropo ga je hodil zdraviti dr. Sarc. Še danes je prepričan, da ga je ozdravil njegov »prontozil«, zdravilo iz vrst sulfamidov, ki so ga Nemci tedaj odkrili in je bil namenjen samo Nemcem...

Od aprila 1944 je bil na štabu XXXI. divizije in sodeloval tudi v veliki akciji IX. korpusa, ki je organiziral prenos vseh težjih ranjencev z Gorenjske in Primorske na Dolensko, od koder naj bi jih avioni belgardistično, postojanko Črni vrh nad Idrijo so se na novo formirali odredi in štab IX. korpusa je iz Prešernove brigade izdvojil bataljon, iz katerega se je jeseni 1944 formiral Jeseniško-Bohinjski odred. Tilen je bil v njem pomočnik političnega komisarja bataljona, januarja 1945 je bil poslan v partijsko šolo pri CK v Kočevski Rog, od koder se je vrnil v IX. korpus, bil z njim zadnjo ofenzivo in s temi enotami 1. maja 1945 vkorakal v Trst.

Veliko tovarišev je v štirih letih borbe padlo ob njem, tudi Tilna je večkrat zadelo; njegov nahrbtnik je bil ves preluknjan, zadelo ga je tudi v peto — čevlja, toda na kžbi ni odnesel niti praske. V Trstu pa ga je tistega lepega 1. maja ob pol dvanajstih dopoldne na trgu Oberdan zadelo... Pa je imel srečo tudi tedaj; krogla je oplazila oko in sencé. Slo pa je za milimetre...

Nosilec spomence je Tilen in še vedno ves predan stvari. Za invalide se bori, pa za grobove in obeležja padlih. Eden najbolj zaposlenih upokojencev v Kranju...

D. Dolenc

Razstava ročnih del na Senici - Aktiv žena Senica je kot eno svojih prvih akcij pripravila razstavo ročnih del. Nad 70 razstavljencev del v domu družbenih organizacij je privabilo številne obiskovalce, ki so bili posebej navdušeni nad številnimi gobelinami. - fr

Še enkrat: 8. marec

V zvezi z objavljenim intervjujem na zadnji strani Glasa 10. marca prosim in kot delovna žena zahtevam popravek. Pod mojo sliko in imenom je napisan zadnji stavek: »Pa mi je tudi vseeno, saj osmega marca prav nič ne spoštujem.«

Nisem rekla, da ne spoštujem osmega marca, ker z novinarko o spoštovanju sploh nisva govorili. Ne vem, kako je mogla priti do takega zaključka.

Izjava, ki, poudarjam, ni moja, se mi zdi popolnoma nesmiselna, ker ne moreš spoštovati določenega dneva, pač pa lahko spoštujem in tudi res spoštujem tradicije delovnih in borbenih žena in revolucionark, naprednega delavskega gibanja, v katerem so bile vedno vključene tudi žene in so bile nosilke borbenih tradicij.

Tudi danes se delovne žene vključujemo v samoupravne odnose. To potrjujemo vsak dan s svojim aktivnim delom, ne samo na dan osmega marca.

Štefka Zaletel, Vrtnarija Planina

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENIŠKE OBČINE

(68. zapis)

Ko sem v tej predpomladi kar večkrat koračil po »Deželi«, to je po cesti skozi vasi pod Pečmi (od Poljč pri Begunjah do Most pri Žirovnici), sem imel slejkoprej v mislih slovenske velmože, ki so tu še ne tako davno fantovali in vasovali. Seveda misel ni segla do Čopa, do Prešerna, do Zemlje, do slikarja in pesnika in čebelarja Janše - vsekakor pa do Zupana, Jalna, do Finžgarja in Medveda, ki si je utrgal drobec sreče prav na Breznici, ko je tamkaj kaplanoval. - Zadnjič sem zapisal besedo o fantovski pesmi, ki je tako pomirjujoče vplivala na mater Toma Zupana; danes pa me mika spregovoriti o pesmi zvonov a ne le o pesmi, tudi o njihovi govorici, ki je že pred leti tako zgovorno pripovedovala vaške novice, sporočila o nesrečah, vabila h kosilu, klicala domov...

vaškem pokopališču. Pa tudi »novo hišo« Finžgarjevih (Breznica št. 4) v katero so se preselili iz svoje revne kajže v bregu že leta 1894.

IZ DALJE MI ZVON DONI...

Hotel sem že začeti s pripovedovanjem o zvonovih, a sem se spet preveč razgovoril!

Ko je stari rodinski župnik Fran Salezij Christian selil sedež svoje fare z Rodin na Breznico, ki je bila bolj v njenem središču, je najbrž mislil tudi na veljavno načelo, da se mora zvon farne cerkve slišati po vsej fari. Rodine pa so bile res bolj na robu farnega področja.

Iz Finžgarjevih in Jalnovih spisov večkrat kar zapoje slavospev življenju na podeželju. Fantovska pesem, vasovanje in zvonjenje vaških zvonov - vse je še dandanes del romantike pokrajine pod Stolom in Begunjsčico, saj dežela kranjska nim lepšga kraja, kot je ta, ki je podoba raja!

Vaški zvonovi se oglase zjutraj, ko se prične daniti. Takrat »dan zvoni«. Včasih so se fantje iz sosednjih vasi dajali med seboj, kje bodo bolj zgodnji. Saj jutranje zvonjenje je ljudi budilo in klicalo na delo. Posebno kosce.

Potem je »zvonilo poldne« to je bilo vabilo h kosilu (zdej to sicer opravijo ročne in žepne ure pa radijski signali, ponekod celo gasilske sirene).

Zvečer pa je zvon napovedoval počitek po trudapolnem dnevu. Še prej pa je klical otroke in mladino domov. (Poredneži, vasovalci seveda tega glasu niso prav dobro slušali.)

Zvonovi so včasih opravljali tudi naloge, ki so jih danes prevzele električne sirene. Tako so bili »plat zvona«, če je izbruhnil požar, zvonili so na poseben način k »hudi uru«, da bi odvrnili točo ali nevihto.

Vaški zvonovi oznanjajo tudi smrt. Takrat se oglasi »navček«, mali zvon. Če je umrl moški, je zvon premolknil dvakrat; če je umrla ženska je premolknil enkrat; če pa je umrl otrok, je zvonilo brez premolka.

Seveda so (in še vedno!) zvonovi peli tudi ob drugih priložnostih. Tako so doneli ob pogrebih, ob verskih obredih pa tudi v znamenje veselja, kot dobrodošlico pa tudi za slovo.

Lahko bi celo rekli, da so zvonovi včasih narekovali delovni ritem na podeželju. Ubrano zvonjenje je bilo vsem v ponos - saj je seglo do srca.

Zato je bilo ljudem tako hudo, kadar so oblasti zvonove snemale iz stolpov. Tak čas je bil, n.pr., v teku prve svetovne vojne, ko je vojaštvo potrebovalo bron za vlivanje topov. Takrat prošnje vaščanov niso nič pomagale; ne škofije, ne vojaške oblasti jih niso mogle reševati. Le umetniško izdelani in zgodovinskega pomena zvonovi, so bili obvarovani.

D. P.

Pregledali opravljeno delo

Cerklje - V soboto je Avto-moto društvo Cerklje imelo redni letni občni zbor, na katerem so pregledali opravljeno delo v preteklem letu in sprejeli obširen program del za letoš. Poleg številnih članov društva so se občnega zbora udeležili tudi predsednik AMZS, predstavniki sosednjih AMD in predstavniki družbenopolitičnih organizacij cerkljanskega območja.

V poročilu je predsednik društva Jože Korošec najprej nakazal dosedanje delo društva. Društvo ima zdaj okrog 550 članov in je med najbolj delavnimi na Gorenjskem. V programu za letoš pa velja omeniti opremljanje učilnice v domu, organiziranje tradicionalne prvomajske vožnje ter usposabljanje bodočih voznikov motornih vozil; posebej pa se bodo zavzeli tudi za dodatno izobraževanje traktoristov. Vključili se bodo tudi v akcijo NNNP in v priprave na praznovanje 40-letnice vstaje naših narodov. J. Kuhar

Slovenski oktet v Kranju

KRANJ - Slovenski oktet letos praznuje 30-letnico delovanja in ob svojem jubileju bo pripravil več koncertov po Sloveniji. Z izbranim sporedom bo gostoval tudi v Kranju, kjer bo imel dva koncerta: v torek, 24. marca, ob 18. in ob 20. uri. Pevci bodo nastopili v dvorani prizidka Gimnazije v Kranju (vhod zadaj). Nastop Slovenskega okteta bo nedvomno privabil številne ljubitelje dobrega zborovskega petja, saj so njegovi koncerti vselej deležni izjemne pozornosti. Vstopnice boste lahko dobili na dan koncerta, torej v torek, 24. marca, v avli prizidka Gimnazije od 16. ure naprej.

STARA KOVAČIJA

Zakaj se tako obotavljam in ne stopim že do Dolenčeve kajže, Finžgarjevega rojstnega doma, sedaj pisateljevega spominskega muzeja? V rebreh pod Pečmi je prav zdaj, v tej pozni predpomladi, vse tako blatno in mokrotno, da mi je kar bolj pripravno prej obiskati ali si vsaj ogledati še »nekaj Finžgarjevega« ob cesti pod Pečmi.

Tako se mi je videlo prav zdaj, ko sem si priklical v spomin Finžgarjevega Divjega lovca, kar nujno, ogledati si še starosvetno kovačijo v Zabreznici (hišna številka 46), v njej pa tnalno z nakovalom, kjer je Majda, čvrsto in neokavno gorenjsko dekle, razbila okove na rokah ujetega vojaškega beguna Janeza. In tako osvobodila svojega fanta... Tradicija o tem dogodku je še živa. Iz več ust sem jo slišal še v teh dneh! Je pa tudi hišica ob cesti, h kateri sodi stara kovačija, izjemno lično prenovljena, posebno okenski okvirji (iz peraseškega zelenega kamna) in umetelno kovane okenske mreže so sicer skromni stavbi v pravi okras.

No, ker sem že blizu Breznice, se mi je videlo kar nekam prav, da sem postal tudi ob grobu Finžgarjevih staršev, ki spe na tukajšnjem

Predavanje o Švedski - deželi tekačev

Naklo - Podmladek turističnega društva Naklo prireja v soboto, 21. marca, ob 19. uri v prostorih doma družbenopolitičnih organizacij predavanje Svetozarja Gučka »Švedska - dežela tekačev«, ki je pred štirinajstimi dnevi odpadlo.

Namesto tega je bilo organizirano potpisno predavanje prof. Cirila Hubada »Od Krakova do Karpatove«.

D. P.

NEVARNOST NA OSNOVNI VRSTI

100

V položaju na diagramu 175 (VIKMAN - JOVCIC, dopisna partija polfinale III. olimpiade) je črni izpeljal zmagovito kombinacijo, ki temelji na slabosti prve vrste.

Diagram 175

- 1. ... Df2!
- 2. Sg1 Dh4
- 3. Sh3 Lc3!

Dvojna pretnja, visi kmet c4 in črna trdnjava hoče proti beli osnovnici.

- 4. Dd3 Tel+
- 5. Tel: Del:+
- 6. Sg1 Da1!!

Beli se je vdal. Ni obrambe pred 7. ... Ld4.

Diagram 176

- 1. ... Lf4!!

Prekine četrto vrsto; beli mora vzeti vsiljivega lovca, saj ne more hkrati unfaktniti ali zavarovati dveh figur, trdnjave in lovca.

- 2. Tf4: Sf4:
- 3. Df4: Db1+!
- 4. Dc1 Del:

Črni mirno menja damo, saj ima pripravljen in na prvo vrsto namerjen strel trdnjave.

- 5. Lc1: Ta8!

Beli se je vdal.

Zanimiva je tudi kombinacija, ki jo je črni izpeljal v položaju na diagramu 176 (SZABORIDO - KERES; Oberhausen, 1961). Sklepní motiv kombinacije je vezava na prvi vrsti.

Kako usodno je lahko zaprtje kralja za lastnimi kmeti na osnovni vrsti vidimo tudi iz rešitve naslednjega primera, diagram 177 (ČIGORIN - SNOSKO-BOROVSKI; Kijev, 1903). Matni motiv je zelo zanimiv in se ga je vredno zapomniti.

Diagram 177

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternelj

Priredba: M. Zrinski

Strahen glas njegov je zadonel po podzemeljski... Nihče naj se mi ne približa! Svarim vas, da je nož nabrušen za tri! To pa ni res, kar vam je vedel tisti grbavi človek." Ves hrup po jami je enkrat potihnil. Vsi so se z nejevero ozrli proti... Ali na mah padejo trije cepci in v istem hipu oveni cigarov nož po kamnitih tleh, ker so mu ga s... udarci izbili iz rok v temo. Mnogo krepkih rok... in podere cigana na tla.

161. Priznati pa je le treba, da so imeli vendar vsi, kolikor jih je moglo nariniti okoli njega, dosti posla, da so ga naposled spravili venkaj skozi ozko luknjo. Na jarku so ga potem pošteno zavihтели in ga zagnali v globino, da je voda v Krki visoko pljusknila, ko je cigan poletel čez previs in cepnil naravnost v sredino krnice. Tako je ubogi Samol še enkrat potegnil krajši konec v primeri s svojim grbavim pajdašem, ki ga je skušal kakor vedno tudi tokrat spraviti s sveta.

162. Kmetje, ki so tako kaznovali »ogleduha«, še nekaj časa poslušajo na robu previsa, nato pa se med krohotom umaknejo nazaj v vatlino. Naposled potihne tudi zadnje čofotanje v vodi, ki je tekla skozi črno temo, in kmetje menijo: »V kolikor zna plavati, bo že prišel na suho in sporočil Turkom, kaj je bil videl. Pa naj le pove! Če pa ne zna plavati, pa naj utone, škoda za njim tako ne bo velike!« Peter pa si veselo oddahne, da se je naposled le rešil neljube priče svojega hudodelstva.

ZANIMIVO SREČANJE NA KRVAVCU

Ob puški tudi reševalna vrva

Po petindvajsetih letih je bil na Krvavcu spet tečaj gorskega reševanja in uporabe najnovejše opreme ter preventivnega delovanja za poklicne lovce Zavoda za gojitev divjadi Kozorog Kamnik – Primer, ki mora dobiti več posnemalcev – Lovci pogosto prvi na kraju nesreče – Reševalno znanje dobrodošlo tudi pri vsakdanjih lovčevih opravilih

Najstarejši udeleženec tečaja, lovec Kozoroga in nekdanji jugoslovanski smučarski as Janko Štefe iz Trzica se spušta po vrvi

Kolona lovcev odhaja na vadilišče v steni

KRVAVEC – Pred petindvajsetimi leti, pravi kronika, ata pokojni jeseniški gornik in alpinist Joža Čop in sedanjí častni predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik zadnjič seznanjala tedanje državne lovce, ki so imeli na skrbi hribovite in terensko težje dostopne revirje, z veščinami planinstva ter gorskega reševanja. Potem je zavladovalo predolgo zatišje. Četrto stoletja ni bilo takšnega izobraževanja, čeprav so se lovci velikokrat znašli v položaju, ko je bilo treba pomagati gorniku ali lovskemu tovarišu, gostu, ki se je v spremstvu poklicnega lovca poškodoval, ali pa reševati plen, do katerega je bilo mogoče le z znanjem alpinizma ter s primerno opremo, s katero pa umno lahko ravna le usposobljen lovec.

V začetku letošnjega marca je bilo »zatišje« prekinjeno. Kranjska postaja Gorske reševalne službe je na Krvavcu pripravila dvo-dnevni tečaj za poklicne lovce Gojitvenega zavoda Kozorog iz Kamnika. 17 lovcev z direktorjem Milanom Kemperlom na čelu se je zbralo na tečaju. Marsikdo od obiskovalcev Krvavca je začudeno gledal to družino, ki smo jo vajeni videti le s puško prek rame in daljnogledom okrog vratu, tokrat pa je svoje standardne pripomočke zamenjala z vrmi, reševalnimi čolni in drugo reševalno ter planinsko opremo. Izjemno delovno vzdušje je vladalo na Krvavcu. Najlepša nagrada udeležencem pa je bilo potrjeno po tečaju, da so vsi veščici osnovnega planinskega in reševalnega znanja.

Prezreti ne gre krvavskih razmišljanj, da je takšno usposabljanje lovcev obenem tudi izobraževanje za uspešno opravljanje poklica, da bi ga kazalo uveljaviti ne le med poklicnimi

lovci, ki skrbijo za višinske in gorske, ampak je gorniško znanje dobrodošlo tudi kemu članu zelene bratovščine. Morda je tudi začetek vključevanja lovcev v reševalno službo na svojih območjih, saj siktaj se osebna oprema lovca, čeprav po planinsko nevarnem področju, z puško, daljnogled in kar še k čemu, manjka pa opreme za kritične situacije v nevarnosti znajde sam, planinske tovariši ali divjad oziroma plen. Pravi primeri, ko so bili lovci prvi na kraju nesreče v gorah, ko so našli ponesrečenega, ki ni hitra pomoč se otela življenja, pa so večkrat sami nemočni. Kamniški Kozorog je tudi odločil, da bodo njegovi lovci na tečaju pridobili znanje redno obnavljajo ga dopolnjevali z novostmi.

Program tečaja je bil zanimiv. Lovci so seznanili s planinsko, alpinistično in reševalno opremo, spoznali so glavne nevarnosti v planinski in načela pravičnega gibanja. Blitje in odslje nevarnosti plazov, poznajo pa osnovna načela signalizacije in obveščanja. Na tečaju je sodeloval tudi helikopter, saj s pomočjo helikopterja spoznajo lovci, ki je bilo doslej marsikomu le neznan. Krvavski tečaj je brez dvoma prijetna obogatitev preventivne dejavnosti v gorah, ki ji v Sloveniji zadnje čase namenimo tolikšno pozornost. Se posebej bili tečajniki veseli obiska predsednika sveta SRS Viktorja Ayblja in častnega predsednika Planinske zveze Slovenije Miha Potočnika!

Besedilo: J. Koljan
Sliki: F. Ekar

OKORNO SO PELA KLADIVA

V Šolskem centru za kovinsko in avtomehansko stroko v Skofji Loki se učenci letos prvič šolajo tudi za poklic strojnega tehnikarja. 34 je vpisanih, med njimi štiri dekleta. Izobraževalni program obsega tudi praktični pouk, v katerem je 18 ur namenjenih kovanju.

Fantje in dekleta seveda ne bodo kovači, toda poznati morajo tudi kovaško delo. Ne nazadnje zato, da ga bodo cenili.

POLNO RAZUMEVANJE SO NAŠLI PRI KOVAČU KRMELJU

Znašli smo se pred problemom, pripoveduje ravnatelj šole Peter Finžgar, kje organizirati praktični pouk programa kovanja. V šolskih delavnicah to ni bilo mogoče. Obrnili smo se na Orodno kovaštvo Poljane in na Orodno kovaštvo Matevža Krmelja na Logu. V Poljanah jim niso mogli povsem ustreči, saj na primer nimajo dovolj kurišč. Polno razumevanja smo našli pri Krmelju, je poudaril Peter Finžgar in upamo, da se bomo tudi v naprej še dogovorili z njim, dokler v novozgrajenem centru usmerjenega izobraževanja v Skofji Loki ne bodo naredili delavnice, ki bodo usposobljene tudi za program kovanja, ki bo tekkel v usmerjenem izobraževanju kovinarjev.

mevanja smo našli pri Krmelju, je poudaril Peter Finžgar in upamo, da se bomo tudi v naprej še dogovorili z njim, dokler v novozgrajenem centru usmerjenega izobraževanja v Skofji Loki ne bodo naredili delavnice, ki bodo usposobljene tudi za program kovanja, ki bo tekkel v usmerjenem izobraževanju kovinarjev.

RAD VIDIM MLADE FANTE V KOVAČIJI

Krmeljeva kovačija, vpeta v ozko grapo tik nad vasjo Log v Poljanski dolini, je znana daleč naokoli. Nič čudnega, saj je dobro vpeljana sodobna kovaška delavnica, takorekoč edina, v kateri je moč dobiti najrazličnejše orodje. Izdelujejo ga še v Poljanah in v Rušah na Štajerskem, toda Krmeljeva ponudba je pestrejša.

Mojster Krmelj nas je pozdravil nasmejan in dobre volje. V kovačiji so okorno pela kladiva. Prvi udarci s kladivom pač, šest fantov je pod budnim očesom učitelja praktičnega pouka Janeza Tančka prvič vihteli kladivo. Rad jih gledam, mlade fante v kovačiji, je dejal Matevž Krmelj, naj spoznajo kovaške spretnosti, naj vedo, kako se kuje. Na razpolago jim je dal ponedeljkove in petkove popoldneve in sobotne dopoldneve, ko v kovačiji ne delajo. Da imajo dovolj prostora in da ne ovirajo dela v kovačiji.

In že pripoveduje Krmelj, da je letošnjo zimo prodal veliko sekir. Kaže, da je energetska kriza naredila svoje in ljudje spet odhajajo po drva v gozdove. Pa še nekaj je, pravi Matevž Krmelj. Pred osmimi leti so v Kamniku prenehali izdelovati sekire, sčasoma

ma so pošle. Vse več ljudi prihaja k njemu ponje.

Pred durmi je pomlad in začne se delo na polju in vrtovih. Te dni je iz Krmeljeve kovačije v Merkurjevo prodajalno šlo kar 19.000 vrtnih kopolj, malih motik za vrtnikarje.

TUDI DEKLETA SO SE IZKAZALA

Razrednik oddelka strojnih tehnikov Marjan Jeršin nam je povedal, da je učence program kovanja zelo pritegnil. Vsak je moral opraviti 18 ur, predstavljajo dodatek k osnovnemu programu, ki obsega pet ur praktičnega dela na teden.

V programu kovanja so se učenci seznanili z osnovnimi postopki toplotne obdelave materiala. Spoznali so taljenje, stopnjevanje, prebijanje... Naučili so se osnovnih spretnosti ročnega kovanja. Ob koncu so sami izdelali uporabne izdelke, kot so zidna kljuka, ploščati obroč, strgarski nož. Vsak učenec je izdelek tudi nabrusil, ga nasploh dokončno obdelal.

Janez Tanček nam je povedal, da so fantje z veseljem delali, da so se izkazala tudi dekleta. Če so fantje več naredili z močjo, pa so bila dekleta natančnejša, več pozornosti so posvetila izgledu izdelka, lepše so ga oblikovale.

Fantje in dekleta ne bodo kovači, usposablajo se za poklic strojnega tehnikarja. Toda spoznali so težko in zahtevno kovaško delo. Sami so ga prizkusili, večina jih je bila prvič v kovačiji. Če torej že ne bodo kovači, pa bodo kovaško delo nedvomno bolj cenili kot bi ga, če ga ne bi nikoli prizkusili.

M. Volčjak

GORAN KABIČ iz Hrastja pri Kranju

Lahko rečem, da je bilo tole delo zelo zanimivo. Potreboval bi čas, da bi se privadil nanj, saj ni lahko. Pa še občutek za kovanje moraš imeti, brez tega ne gre, vsakdo ni za kovanje. Spoznali smo, kako se obdeluje material in če bo kdaj kot strojni tehnik delal v kovačiji, bom poznal to delo.

TONE KRAJNIK z Loga

Poznam to delo. Doma smo imeli kovačijo, ded je koval, danes ne delamo več. Večkrat sem bil že tu, v Krmeljevi kovačiji. Zanimivo delo je to, toda za kovača se vendarle nisem odločil.

ŽELJKO PEKOLJ iz Kranja

Doslej še nisem bil v kovačiji, zato je zame kovanje prava novost. Vse drugačna kot na primer piljenje, ki ga pri praktičnem pouku veliko vadimo, saj je to delo, ki ga skoraj vsakdo pozna. V kovačijo pa redkokdaj zaideš, saj jih skorajda ni več. Kovanje je bilo zato zame pravo doživetje, težko, a privlačno delo je to, morda bi bil celo kovač.

Učitelj praktičnega pouka Janez Tanček je fantom pokazal, kako je treba vihteti kladivo. Okorno so bili njihovi prvi udarci, toda čeprav ne bodo kovači, bodo poznali in zato nedvomno bolj cenili kovaško delo.

Jerica Bernik:

Le za zemljo se jim je šlo

Dvaindevdeset let je pred kratkim dopolnila Jerica Bernik iz Bukovčice v Selški dolini in v terek, ko imajo Jerice god, je bil tudi njen praznik. Spoznali sva se povsem po naključju. Ko sem se pretekli teden mudila na bukovčičkem Dunaju, mi je njen sin povedal, da mati hranijo še Slovenca izpred vojne, ki je pred več kot štiridesetimi leti pisal o zaselku s tako znamenitim imenom. Poiskala sem jo in brž sva se začeli pogovarjati. V kratkih minutah je nastrela toliko zanimivosti iz svojega življenja, da jih nikakor ne gre enostavno pozabiti.

Njen stari oče je bil doma v Nemiljah. Tam na Razpokah je imel gostilno in menda je bil to kraj, kjer so se ustavljali furmani. Pa se je domislil, da bi s pijačo in jedočo gostil rudarje iz železovega rudnika v Knapih. Kupil je domačijo pri Špilarju na Dunaju, a že on in njegovi otroci so morali služiti kruh tudi v jami. Tako se spominja Jerica, je njen oče pripovedoval, da je kot šestnajstleten fant še hodil v jamo, leta 1875 pa se je v rudniku odprl studenec in poplaval jaček in z rudarstvom je bilo konec. Menda so še po zadnji vojni preiskovali koliko rude je pod »Dunajem«, vendar se za kopanje niso odločili.

Rojena je bila v Kocjanovem mlinu na Bukovčici, pozneje pa so se preselili v Knape, kjer je oče kupil hišo. Še ve za revščino, ki je zavladovala v Knapih in drugih rudarskih naseljih. Po eno ali dve kravici so imeli nekdanji rudarji in na dnino so hodili, če jih je kdo prosil. Gnoj so v koših nosili in na roke so prekopali njivico za krompir in malo žita.

Pri njih so kar dobro žveli. Oče se je dobro znašel. Z lesom je začel kupčevati, vozil ga je na Trato vse do prve svetovne vojne. Morda prav zato, ker je bila trgovina v hiši, pomni, kakšna zmešnjava je nastala, ko je Avstrija zamenjala denar. Dva vinarja sta veljala za en prejšnji krajcar in dve kroni za goldinar. Dolga leta, pravi, se niso navadili računati po novem, vse do jugoslovanskih dinarjev ne.

Leta 1911 se je primočila k Berniku na Bukovčico, leta 1914 se je začela vojna. Mož je bil pred prvimi vpoklicani.

Boril se je na vzhodni fronti, v Galiciji in se leta 1917 bolan vrnil domov. Pa ga niso pustili, da bi se pozdravil. Komaj mesec dni je lahko počival, ko je bil ponovno vpoklican. A bolan kot je bil je na Češkem moral v bolnišnico, kjer je po nekaj dneh umrl. V Jožefstadtu, so tedaj sporočili, je pokopan. Ko je pred nekaj leti vnuk prekrizal Česko in obiskal tudi grobišča nekdanjih avstrijskih vojakov, Jožefstadta ni našel. Nihče se ni več spomnil, kateri kraj je pred 60 in več leti nosil to ime.

Drugo leto vojne, 5. maja, 1915. leta so po-

gorele Knape. Otroci so se igrali z ognjem, ki je potem upepelil 8 hiš. Ker je bila vojna, ni bilo materiala, ne denarja in moških ni bilo doma. Le otroci, žene in stari. Vsi moški od 17 do 52 leta so bili vpoklicani. Zato so se Knape obnavljale počasi. Nekaj desk so nabili na ožgane zidove in nekako živeli. Njen oče in mati sta se priselila v Bukovčico in več kot sedem let so živeli pri njej, preden so obnovili dom.

Dva sinova je rodila v tistih kratkih letih, kar je imela moža. Devetindvajset let ji je bilo, ko je postala vdova. Imela je srednjeveliko kmetijo,

zato je bilo dosti ženinov, vendar se ni za nobenega odločila. Še danes, pravi, se čudi, kje je mlada našla toliko pameti in je spregledala, da se vsi ženijo le na zemljo in jim je le za grunt in ne zanjo, še manj pa za njene otroke.

Čeprav je bila sama, je kar dobro gospodarila. En sin je ostal doma, drugi je oženjen pri sosedu. Tudi sedaj se nič ne pritožuje. S sinom, snah, vnukom, ki je doma in njegovo ženo, se dobro razumejo. Tudi nekaj denarja dobi kot vojna vdova, tako da ima sama za kakšen priboljšek.

L. Bogataj

Izleti so način dejavnega oddiha

Izleti so mnogim priljubljena sestavina prostega časa, saj je njegova vsebina merilo družbenega bogastva, posebno kadar dviga in obnavlja človekov gmotni, zavestni in duhovni potencial in oživlja njegov življenjski ritem.

Izleti se razlikujejo po namenu, uresničujejo številne interese, izletništvo ob izdatni hoji je najboljše zdravilo in je koristno vsem, podobno kakor vadba ali športno treniranje. Znano je, da izletniki manj bolehalo, saj redni izleti ob koncu tedna in krajši nekajurni med tednom, boljšajo delovanje organskih sistemov: krvožilja, dihal, gibal, živčevja in s tem tudi najvišjo zavestno raven - njena stanja in njeno delovanje.

Izleti posebno koristijo mestnemu prebivalstvu, ki je utesnjeno v velikih bivalnih in spalnih poslopjih, kjer ga iz dneva v dan zastruplja onesnaženo ozračje in ugonabljajo ropot. Znano je, da ropot kvarno vpliva na živčevje in po izsledkih avstrijskih izvedencev krajša življenje, podobno kot drugi kvarni vplivi mestnega življenja. Prav zato se ob koncu tedna radi vračamo v naravno okolje, kjer so mnogi preživljali mladost in še zmeraj poznajo vse predele, steze in opuščena pota, vendar globoko čutijo duh mladosti in erotnost z naravo. Odsotnost čustev sodobnega človeka si razlagamo prav z njegovo oslabele zvezo z naravo, izletništvo je protiutež umskemu in strojnemu delu.

Izletniki se ločijo po zmogljivosti, starosti in zdravstvenem stanju. Zato se zdravi, mladi in trenirani napote na daljše, manj trenirani in bolelni pa na krajše izlete.

V vseh primerih gre za ohranjanje in boljšanje zmogljivosti, za boj proti sedečemu porabniškemu načinu življenja. Na izletih prečistimo dihala, vdihavamo svež zrak, potešimo lakoto po kisiku, se živčno umirjamo in pridobivamo odpornost do številnih obolenj.

Med izleti so iz vidika dejavnega oddiha in obnavljanja zmogljivosti vodilni tisti, pri katerih je več hoje, kolesarjenja ali veslanja in manj vožnje. Ob zmerni hitrosti in z lastnim naporom več vidimo, poslušamo tišino gozdov in ne opazujemo okolja na hitro in od daleč.

Kratkotrajnejši, daljši in organizirani izleti po poteh zdravja, kakor jih imenujejo v tujini v delovnih, nedeljskih in prazničnih dneh postajajo navada delovnih ljudi. Med učinkovitim dejavnim oddihom in delovno storilnostjo je vzročna zveza. Kdor se ne zna odpočiti, težko dela. Kdor se po delovnem tednu zgodaj zjutraj odpravi na izlet, se ves dan zadržuje zunaj in poleg gibalnih uresničuje še druge kulturne potrebe in aktivne interese, bo v ponedeljek lažje opravljal delovne naloge, pri delu bo prekašal sodelavca, ki se v nedeljah zadržuje pretežno doma ali v lokalih.

Izletništvo postaja način sodobnega omikanega življenja, postaja vodilno dejstvo vodenje zunaj dela, vpliva na vedenje, navaja na disciplino, vzgaja in je pomemben dejavnik vitalne civilizacije. Ta naj bi znova prinašala človeštvu družbeno zdravje in zmogljivost in jo obvarovala od kvarnih vplivov znanstveno tehnične revolucije.

Jože Ažman

Podvin - »Bolje je enkrat videti, kot desetkrat slišati,« pravi ljudski pregovor. Zato ni nič čudnega, da se je toliko Gorenjcev, ki se ukvarjajo s sadjarjenjem, v petek odzvalo vabilu Hortikulturnega društva Kranj in nasada »Resje« pri Podvinu ter prišlo pogledat, kako se obrezuje sadje. Ing. Tine Benedičič, vodja podvinskega nasada, je zbranim pokazal, kako se tej reči streže, odgovarjal pa je tudi na uprašnja posameznikov, ki so ob tej priložnosti hoteli izvedeti čim več o gojenju nasadov. - Foto: J. Zaplatnik

SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA

Dvojni vohun

Wolf Dietrich Schmidt je bil med drugo svetovno vojno nemški in angleški agent. Šele pred kratkim je spregovoril o svojih bogatih izkušnjah.

Pravica nekdanjih oficirjev nemške obveščevalne službe je še danes prepričana, da je bil njihov agent 3725 (Angliji najbolj privržen in najbolj uspešen vohun Tretjega Reicha. Verjamejo, da je drugo svetovno vojno pretivel stari nekje v Britaniji, od koder je dobil tajna poročila nemški vrhovni komandi. No, pred kratkim je agent 3725 prvič spregovoril o sebi, o svoji vlogi dvojnega vohuna, ki je v Berlin odšel čudno mešanico resnic in izmišljin.

Agent 3725 oziroma Wolf Dietrich Schmidt (angleško imeni ni poznano, saj se vedel, kjer zdaj živi, ne vedo za njegovo življenjsko zgodbo), je po koncu vojne ostal v Angliji, v mestu Watford v Hertfordshiru. Vse doslej se je trdovalno upiral govoriti, ker pa so zgodovinarji in novinarji, ki so nekaj vedeli o njegovih vlogah, navajali precej netočne

podatke, se je končno odločil in izpovedal resnico.

Schmidt je odrasel na Danskem. Njegov oče je bil Nemec, mati pa Danka. Dvajsetleten je odšel v Nemčijo in se vpisal na kmetijski inštitut blizu Berlina. Ker je bil očitno rojen pustolovec, je kmalu zapustil študij in odpotoval v Argentino, da bi se tam učil obdelovati zemljo. Vojna ga je zatekla v tujini. Iskal je delo in naletel na oglas neke firme, ki je bila - kot se je kasneje izkazalo - kulisa za Abwehr.

»Na pogovoru, na katerega so me povabili, so me spraševali povsem običajne stvari,« pripoveduje Schmidt. »Nikoli nisem posumil, saj so bili vsi v civilnih oblekah. Vprašali so me, če sem pripravljen delati v tujini, kar sem, seveda, bil.«

Resnico je spoznal od nemških oficirjev, ko je obiskal rojake na Danskem.

»Ponudili so mi, naj postanem njihov zaupni predstavnik v Angliji. Niso uporabili besede vohun.« Pristal je. »Vse skupaj je bilo precej smešno. Učili so me Morsejevih znakov, nikogar pa ni posebno zanimalo, če sploh obvladam angleščino.«

Čeprav Schmidt ni bil član Nacistične stranke niti je ni podpiral, je verjel, kot pravi, da bodo Nemci vojno dobili. Septembra 1940 so ga premestili v Bruxelles, ponoči 19. septembra pa so ga vkrcali v »Heinkel III«. »Rekli so mi samo, naj se med padcem proti zemlji sprostim, kar je bilo nemogoče, saj sem nosil težak predajnik in baterije, razen tega pa še nikoli prej nisem letel s padalom. Zamislite! Naj se sprostim!«

Ko je bil »heinkel« nad Cambridge-shireom, je Schmidt skočil. Znašel se je v vasi Willingham, od koder je nameraval nadaljevati pot proti Londonu. Pobrval ga je nek neborozhen policaj. Čeprav je Schmidt v žepu nosil »luger«, mu niti na misel ni prišlo, pravi, da bi ga uporabil. Policaj ga je odpeljal v tajni center vojne obveščevalne službe MI 5 (Military Intelligence) v Ham Commonu v Richmondu. Med potjo so ga zadržali se v londonskem centru, za katerega so mu v Abwehru rekli, da je uničen. To je bila pametna zvljuča ljudi iz Military Intelligencea, ki je potrjevala,

kako površna je bila nemška propaganda. Schmidt pravi, da je tedaj začenjal postajati Anglež.

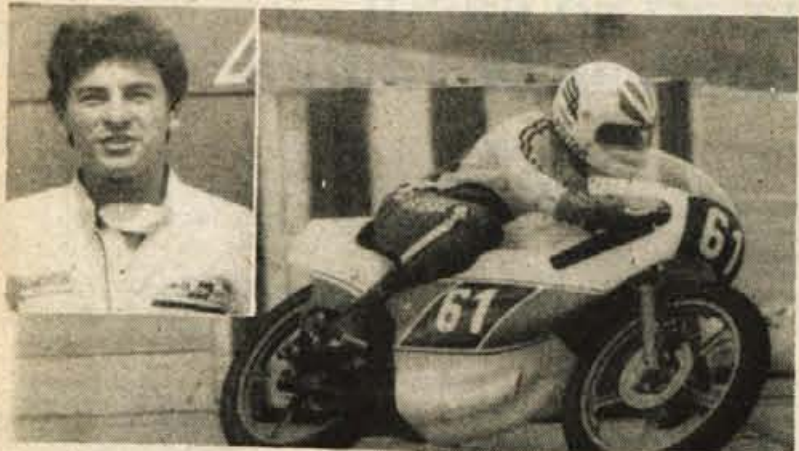
Abwehru je poslal več kot tisoč poročil. V glavnem so vsebovala točne podatke o premikih enot, bistvene informacije pa so vedno vodile k zgrešenim zaključkom in postopkom.

1943. leta je Schmidt delal za neko fotografsko agencijo in nato za lokalni časopis. Na svoje fotografije iz vojne je zelo ponosen. Često je slikal kraljevsko družino, nekdo se je menda pogovarjal celo z Eisenhowerjem. Še zdaj ga zabava, ker so mu Nemci pošiljali toliko denarja, da bi vodil, kot so verjeli, mrežo svojih agentov.

Do konca vojne je Schmidt postal že pravi Anglež. Military Intelligence mu je zagotovil popolno zaščito. Dobil je britansko državljanstvo in novo ime. 1947. leta se je oženil z Angležinjo. Nemški novinar Günter Peis, ki so mu bivši Abwehrovi oficirji naročili, naj potse »največji nemškega vohuna,« mu je prišel na sled šele 1959. leta.

Schmidtov današnji način življenja v skromnem domu na podeželju nima ničesar skupnega z njegovo burno preteklostjo. Morda je zapleten, čeprav najbrž nepotreben, alarmni sistem, ki ga je sam napeljal po hiši.

Naši športniki

Janez Pintar: uspeh v evropskem pokalu

KRANJ - Pred šestimi desetletji se je pri nas začel hitrostni motociklistični šport, ki je še posebej po drugi svetovni vojni dosegel še večji razmah...

nih prvenstvih na reškem Grobniku. Zmagal sem na dirkah za državno prvenstvo in dosegel najvišja mesta v skupnih seštevkih. Bil sem na svetovnem prvenstvu in na mednarodnih dirkah...

Atletika Šolski kros

KRANJ - Pred pričetkom množičnih spomladanskih krosov je atletski klub Triglav priredil prvi pregledni kros za osnovne šole...

Svetovni pokal v smučarskih skokih Ne bomo samo dobri gostitelji

KRANJSKA GORA - Jugoslovanski smučarski skakalec Primož Ulaga je na zadnjih dveh tekmah norveške skakalne turnee dosegel dva imenitna mednarodna uspeha...

Jugoslovanski smučarski skakalec Primož Ulaga je na finalni Planici med favoriti za svetovni pokal...

Primoža Ulaga to napovedujejo Branko Benedik na norveški skakalni tekmi, saj je bil na območjih reditvah med prvo desetstotino...

Obvestila, vabila

Planinsko društvo Škofja Loka obvešča, da je Dom Borisa Zihlerla na Lubniku ponovno odprt. Pot je sicer nekoliko razmočena, vendar je vseeno prijetna.

Šah Mencinger gorenjski prvak

Na članskem prvenstvu Gorenjske je brez poraza zmagal 22-letni Vojko Mencinger, mojstrski kandidat, član Murke iz Lesc.

Plavanje Triglav ima najboljši naraščaj

LJUBLJANA - V soboto in nedeljo je bilo v Ljubljani republiško prvenstvo mlajših pionirjev do 10 let. Moštvo Branika, ki je bilo favorit, je moralo priznati premoč Kranjčanov.

Smučarski tekači, pozor - Smučarska sezona se postavlja. Zadržite se, da ne boste pozabili na pripravo na zimski sezoni...

Začetek nogometnih tekmovalnih sezon

KRANJ - V nedeljo se uradno začne slovenska nogometna sezona z izjemo ligašev v zveznih ligah, ko so s tekmovaljem že začeli.

Na smučiščih še živahno

SORIŠKA PLANINA - Športno društvo Iskra iz Železnikov je priredilo na Soriški planini republiško tekmovalje cibanov in cibanek. Med cibanekami je zmagala Polona Hafner (Alpetour) pred Barbaro Markun (Triglav).

Crnič, Mira Jazbec, Helena Sajevec, Karolina Szabo, Breda Bardizki in Milica Kovac. V skupni tekaški uvrstitvi je zmagala Elektro iz Ljubljane, četrti pa so bili Gorenjci.

KRANJ - PODELJENE RUČIGAJEVE PLAKETE IN ZNAČKE - Pred sejo zborov skupščine TKS Kranj so podelili tudi letošnja najvišja občinska športna priznanja: plakete in značke Borisa Ručigaja.

Agata Pirc iz 2. b razreda in Breda Bogataj iz 2. c razreda osnovne šole Cvetko Golar v Škofji Loki radi zahajata v šolsko knjižnico. Agata ima najraje knjige, včasih poseže tudi po bolj »debelih«, z lepimi slikami, Breda pa privlačijo predvsem pravljice, uganke in pesmi. - Foto: H. J.

Učenci pišejo

Marčevske Trate, glasilo učencev iz osnovne šole Cvetko Golar v Škofji Loki, prinašajo vrsto zanimivih sestavkov. Razen bolj ali manj hudomušnih prigod učencev, pisanih v prozi in poeziji, vsebino popestrijo razmišljanja, posvečena glasbeniku Johnu Lennonu, pogovor s študentom iz afriške države Burundi, opisi škofjeloških mlinov in poročila o dogajanjih v šoli. Glasilo je takšno, kvalitetno, kot smo ga vajeni že nekaj let.

Učenci iz osnovne šole Lucijan Seljak v Kranju pa so poslali kar dve številki **Brtja**. Prva je izšla decembra lani. Posvečena je dogodkom iz narodnoosvobodilne vojne in spominu na Edvarda Kardelja. Druga je zagledala luč februarja in prinaša vsega po malo, posebno zanimivi pa so prispevki učencev o njihovih krajevnih skupnostih. Če boste tako nadaljevali, otroci, bodo novinarske vrste kmalu krepkejše.

»Pošiljam vam naše šolsko glasilo. Sicer ni posebno kvalitetno, tudi tiskamo ga sami - pa vseeno,« pravi glavna in odgovorna urednica Vilma Primožič iz škofjeloške gimnazije Boris Zihertl. No, s teboj se ne bi povsem strinjala, Vilma. Vizije sem brebrala in moram reči, da niso slabe. Tehnično res niso kaj prida privlačne, zato pa je toliko boljša vsebina. Le koražno naprej!

Urednica

Srečanja s kraljičnami in kraljeviči

(Moj nastop v pravljici)

Nekega dne sem se sprehajala po gozdu. Mimo mene je pripeljala kočija. Bila je vsa v zlatu. Peljalo jo je nekaj parov konj v zlasti vpregi. Jaz pa sem šla kar lepo dalje. Kar zaslišim glas: »Hej, deklica, kam pa greš?« »A jaz?« sem vprašala in pogledala nazaj. Toliko da nisem padla v nezavest, ko sem zagledala kraljičnico. Imel je lepe modre oči, bil je plavalas in visoke postave. Zaljubila sem se na prvi pogled. Nato je rekel, naj prisedem k njemu, da me odpelje na grad svojega očeta. Prisleda sem in se odpeljala. Drugi dan me je poklical k sebi in me prosil: Me vzameš za moža? Sprva sem se obotavljala, nato pa privolila. Takoj zatem se je začela gostija, ki je trajala tri dni in tri noči. Potem sem še dolgo srečno živela s svojim možem.

Maja Plazar

Doma je bilo malo kruha in denarja, moral sem po svetu. Mati je spekla nekaj kolačev in mi nalila v čutaro mleko. Poslovil sem se in odšel. Po nekaj urah hoda sem zagledal zlato kočijo z desetimi konji. V kočiji je sedela prelepa kraljična z zlato krono na glavi. Imela je črne lase, modre oči in rdeča lica. Velela je, naj ustavijo. Vprašala me je, kdo sem in od kod prihajam. Odgovoril sem ji, da je pri nas doma malo kruha... Rekla je, naj se odpeljem z njo v grad. Po nekaj dneh je bila poroka. Živela sva srečno do konca življenja.

Fredi Grile

Nekoč sem šla po cesti, ko se je mimo pripeljal kraljevič. Kočija se je ustavila in kraljevič je stopil ven. Bil je oblečen v rdeč plašč, modre hlače in zlate škornje. Prijel me je za roko in me odpeljal v gozd. Bil mi je tako všeč, da se ga nisem mogla nagledati. Za nama sta hodila dva stražarja. Nekje v gozdu sva se ustavila. Sedla sva na štor in kraljevič je vzel iz skatle zlato skrinjico. Bila je zelo lepa. Potem je vzel iz skrinjice zlast prstan. Rekel je: »Ta prstan ni kar tako! Dati ga moraš na mezinico in ga trikrat zavrteti. Ko se pokaže dvanajst vojakov, te eden od njih vpraša, kaj želiš. Ko poveš željo, se v trenutku zgodi vse, kar si boš zaželela. A glej, eno željo lahko izrečeš samo trikrat!« Potem je odšel. Dala sem prstan na mezinico in ga trikrat zavrtela. Takoj je bilo pred menoj dvanajst vojakov. Povedala sem jim prvo željo: »Želim se poročiti s kraljevičem!« Vse se je zgodilo tako, kakor mi je pravil kraljevič. Pripeljala se je zlata kočija. Iz nje je stopil kraljevič in mi ogrnil zlat plašč. Na glavo mi je dal zlato krono in obula sem zlate škornje. Potem sva živela srečno do konca svojih dni.

Monika Prevc

Sel sem nekoč s kolesom proti Eriki, ko sem zagledal zlato kočijo s štirimi pari konj. V kočiji se je peljala kraljična, ki je imela na sebi svetlo modro plašč s srebrnimi pikicami. Na glavi se ji je svetila zlata krona. Povabila me je, naj prisedem k njej v kočijo, da bi se skupaj peljala. Odvrnil sem ji, da ne morem, ker imam kolo. Pomahala sva si na svidenje. Konji so s kraljično odpekotali v daljavo. Ostal sem sam in se počasi vrnil domov. Doma sem premišljeval, če je resnica, kar sem doživel in videl, ali pa so bile to le sanje.

Tomaž Lupše

Nekoč sem šla v gozd. Dolgo sem hodila, ko sem naenkrat zagledala majhnega belega zajčka. Skakal je sem in tja, dokler ni prišel do mene. Nato je gibko skočil na bukov štor. Potem je pomigal s tačkami. Nekaj časa sem ga gledala, potem pa ostrmela. Zagledala sem veliko palačo, ki je stala sredi gozda. Nisem se mogla načuditi, kajti bila je v samem cvetju - a ne pozabite: sredi gozda! Iz nje je stopil prelep kraljevič. Bil je v belem oblačilu, le krona na njegovih glavi je bila zlata. Imel je modre oči in plave lase. Stopal je po velikih marmornatih stopnicah. Čisto nič nisem vedela, za kaj gre. On pa me je prijel pod roko in me popeljal po velikih vrtovih in palačah. Tako sem se seznanila s kraljevičem.

Dejana Robič

Nekega večera, ko sem odšel spat, sem pred očmi zagledal tako lepo kraljično, da se nisem mogel načuditi. Imela je črne lase in velike rjave oči. Bila je prcvata lepota...

Ko je napačil dan, sem rekel materi: »Danes pojdem po svetu za puncami.« Rekla je: »Sinko, dala ti bom, kar boš potreboval.« Preden sem odpotoval, sem ji rekel, naj pozdravi soseda, moje sestre in brate. Ko sem prišel iz mesta, sem tik pred gozdom zagledal škrate. Bilo jih je kakšnih sto. Vprašali so me, kam grem. Odgovoril sem, da za punco, ki sem jo videl v sanjah. »Vemo zanjo, toda če jo hočeš dobiti, nam moraš dati sto pšeničnih zrn, so rekli. Sel sem na njivo in nabral sto zrn. Dal sem jim jih. Potem pa so hoteli še eno zrno. Pobrskal sem po žepu in ga izvlekel. Ukazali so, naj ga zdrobim. Zdrobil sem zrno in naenkrat se je prikazala kraljična, ki sem jo videl v sanjah. Potem sem se z njo vrnil domov. Mati je bila zelo vesela, ker me je spet videla. Čez teden dni sva se s kraljično poročila. Vsi smo potem srečno živeli mnogo lepih let.

Marsel Majcen

(Učenci 3. razreda osnovne šole Jeseniško-bohinjskega odreda Kranjska gora, člani pravilničnega krožka. Izbral in popravil njihov mentor Benjamin Gracer)

Zima se poslavlja

V soboto in nedeljo je sonce toplo posijalo. V gozdu in na travnikih je sneg že skotraj skopnel. Tam, kjer ni več snega, že klijejo prvi zvončki, trobentice in telohi, katerim pravimo znanilci pomladi. Čez štirinajst dni bo na koledarju že prava pomlad. Vsi smo že siti zime in težko pričakujemo pomladi. Takrat bomo lahko nabrali spomladansko cvetje.

Eva Zorman, 2. e. r. osn. šole
Peter Kavčič Škofja Loka

Tega nisem hotel

Na pustni torek smo bili v telovadnici. Bili smo nabemljeni v maske: klovne, Indijance, kavboje, v Pike Nogavičke, šejke. Sam sem bil Robin Hood.

K moji obleki je spadal tudi lok s puščicami. Zamikal me je. Nameril sem v steber, toda po nesreči sem zadel Barbaro. Ranil sem ji oko. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer so ji oko zašili.

Ko je bila doma, sem šel k njej na obisk. Bilo mi je hudo in sklenil sem, da puščic ne bom nikoli več imel.

Ziga, 2. a r. osn. šole
Lucijan Seljak Kranj

Gregorčki

Spušcanje hišic po vodi na predvečer Gregorjevega dne je že dolgoletna tradicija v Trzinu. Ta običaj se je začel, ko so se v Trzinu pojavili obrtniki, večinoma so bili čevljarji. Ker so včasih namesto žarnic svetile petrolejke in sveče, je bilo delo zaradi slabe razsvetljave oteženo. Zato so ljudje zelo težko pričakovali pomlad in s tem daljše dneve.

Letos smo se tudi mi, učenci 5. a razreda, pripravili na Gregorjev dan. Iz papirnatih škatel smo izdelali makete nekdanjih obrtniških hiš. Ko so bile hišice gotove, smo jih odnesli v Kurnikovo hišo, kjer smo jih razstavili, da so si jih ljudje od blizu ogledali. Zvečer smo pobrali vsak svojo hišico in jo v sprevedu odnesli na obrežje Trziške Bistrice. Ob vodi in na mostu se je zbralo veliko ljudi, ki so navdušeno strmeli v naše hišice, ki so s prižganimi svečkami odplavale po reki.

Drago Primožič, 5. a r. osn. šole
heroja Grajzerja Trzin

Kako se učimo (3)

Treba je izbrati pravi tempo učenja. Veliko učenjcev se uči »kampanjsko«. Neposredno pred predavanjem se začne na vso moč delati, ne razdelijo učenja na ves čas, ki ga imajo na voljo.

Zaradi vrste razlogov je razdeljeno učenje mnogo bolj učinkovito od kampanjskega; ne povzroča pretirane utrujenosti, ni »nasičenosti« s snovjo, ki otopeva motivacijo, trajnost zapomnjenja snovi je mnogo večja. Ker pozabljajanje ne nastopa enakomerno, največ je v začetku hitreje kot kasneje, je v začetku potrebno večje število ponavljanj, kar organiziramo lahko samo tedaj, če čas učenja razdelimo na daljše časovno obdobje.

Treba je izbrati metodo predelovanja gradiva. Navadno govorimo o dveh glavnih metodah, s katerima lahko predelujemo gradivo, ki se ga učimo: prva je globalna metoda (učenje večjih celot), druga je fragmentarna metoda, po kateri se učimo snovi po manjših delih.

Praviloma je globalna metoda bolj primerna, kadar je treba osvajati logično gradivo zmerne količine, fragmentarna pa je primernejša, kadar se učimo gradiva, ki ni posebno smiselno povezano; razumi in zgodovini, tuje besede, formule itd. V praksi najpogosteje kombiniramo obe metodi, kar je navadno tudi najkoristnejše.

Moramo se izogibati vsega, kar zmanjšuje koncentracijo. Tu mislimo predvsem na zunanje dejavnike, ki nam otežujejo koncentracijo pozornosti na tisto, kar se učimo. Tako moramo paziti, da bomo imeli na mizi samo tisto, kar v resnici potrebujemo za učenje. Časopisi, revije, beletristika in podobne stvari otežujejo delo. Tudi ni dobro, na primer, sedeti pri oknu, ker nam bo dogajanje na ulici neprestano odtegovalo pogled od knjige. Ropot, šumi, neprimerna temperatura in svetloba v prostoru, kjer se učimo - vse to so nadaljnji dejavniki, ki slabo vplivajo na učenje in njihova odstranitev ustvarja ugodne možnosti za resno delo.

Če se mnoga druga pravila za pametno organizacijo učenja, toda tudi ta, ki smo jih omenili, že samo govorijo, koliko truda in časa nam lahko prihrani dobra organizacija učenja.

POPOTNIK

Sneg prši
in luna sijaj;
v noč popotnik hiti.
Na vse grlo vpije,
močno kriči.

V tej mrzli noči
išče pomoči,
zona lase mu moči,
šumi mu v glavi vroči...

Se zadnji krik,
poslednji njegov vzklik
se razleže po dolini.
Potem pa vse utone v tišini.

Tomaž Križnar, 6. d r.
osn. šole
Lucijan Seljak Kranj

MORNAR NA SUHEM

Bil je lep pomladni dan,
ko Tinček je domov prinesel,
nič ne lažem, čisto sam,
par velikih, težkih vesel.

Debelo mama ga pogleda,
da iz rok ji pade skleda,
vpraša oče, ko vse to zagleda:
»Le čemu vam vsa ta zmeda?«

Na koncu mama se drži za
glavo,
oče vpije kot za stavo;
Tinček misli: »To bo pravo,
skrit se grem v najvišjo
travo.«

Roža Oblak, 7. a r.
osn. šole
Cvetko Golar
Škofja Loka

NAGRADNA UGANKA

Poznate gorenjske športnike?

Serijo Glasovih značk si je tokrat prislužila Sandra Stojakovič

iz Škofje Loke, Novi svet 22. Pravilno je odgovorila, da je bil športnik na fotografiji smučarski skakalec Bogdan Norčič. Čestitamo, nagrado pa bomo poslali po pošti.

Fant iz današnje nagradne uganke je kolesar kranjske Save, doma iz Hotemaž pri Preddvoru. Že nekaj let posega po najboljših mestih na domačih in tujih tekmah. Je državni reprezentant, večkratni prvak, udeleženec lanske letošnje moskovske olimpiade in zmagovalac zahtevne mednarodne etapne dirke Po Jugoslaviji. Tudi letos od njega pričakujemo dobre rezultate.

Ime in priimek kolesarja zapišite na dopisnico in jo do 30. marca pošljite na naslov: CP Glas Kranj, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - nagradna uganke. Izžrebanca čakajo Glasove značke.

Iz pravljice Cvetka-Sedemcvetka: Sinisa Jugovac, 5. a r. osn. šole Stane Žagar v Kranju

KAN?

INTEREXPORT Ljubljana

INEX Potovalna agencija

IZLETI PO DOMOVINI

- BEOGRAD — različne variante, 2 in 3 dni, letalo-bus
- NOVI SAD — BEOGRAD — OPLENAC, 3 dni, odhod vsak petek
- RAB, 4 dni, bus, odhod 24. 4. in 30. 4. 1981
- PO MAKEDONIJI, 4 dni, letalo, odhod 24. 4. 1981
- KARLOVAC — PLITVICE, 2 dni, bus, odhod 24. 4. 1981
- DOJRANSKO JEZERO, 5 dni, letalo, odhod 30. 4. 1981
- FURLANIJA, 1 dan, bus, odhod 9. 5. 1981
- GORSKI KOTOR, 1 dan, bus, odhod 24. 5. 1981
- V NEZNANO, 1 dan, odhod 11. 4. 1981
- KOROŠKA, 1 dan, odhod 17. 6. 1981

IZLETI V INOZEMSTVO

- CVETLIČNA in AZURNA OBALA, 5 dni, bus, odhod 29. 4. 1981
- OTOK ELBA, 5 dni, bus, odhod 23. 4. in 29. 4. 1981
- EGIPT, 9 dni, letalo, odhod 26. 4. 1981
- BUDIMPEŠTA, 4 dni, bus, odhod 30. 4. 1981
- TUNIZIJA — 3, 4, 5, 6 in 7 dnevne variante, odhod od 14. 4. dalje
- LIECHTENSTEIN — 4 dni, avtobus, odhod 30. 4. 1981

STROKOVNA POTOVANJA

- SALON ELEKTRONSKIH SESTAVNIH DELOV PARIZ, 4 dni, letalo, odhod 5. 4. 1981
- MEDNARODNI SALON ŽENSKJE KONFEKCIJE — PARIZ, 4 dni, letalo, odhod 5. 4. 1981
- KOZMETIKA — MUENCHEN, 3 dni, bus, odhod 8. 5. 1981
- BASEL — DIDACTA 81, 4 dni, bus, odhod 26. 3. 1981
- MEDNARODNI SEJEM HOTELSKE OPREME — KAIRO, 5 dni, letalo, odhod 6. 5. 1981
- MEDNARODNI SEJEM za opremo bolnic in laboratorijev — KAIRO, 5 dni, letalo, odhod 6. 5. 1981
- SEJEM PERUTNINARSTVA in PRAŠIČEREJE — HANNOVER, 4 dni, letalo, odhod 24. 6. 1981

PRODAJAMO LETALSKE VOZOVNICE ZA DOMAČE IN MEDNARODNE PROGE.

ZA LJUBITELJE JAHANJA!

POSEBNA PONUDBA
IZ LIPICE:JAHALNA TURA
PO KRASU

Ljubitelje jahanja bo pritegnila nova ponudba Kobilarne Lipica, ki bo v letošnjem letu organizirala šestdnevne jahalne ture po Krasu, ki bodo nepozabno doživetje za udeležence. Trasa je dolga 190 kilometrov in poteka ves čas po razgibanem kraškem svetu, po starih rimskih poteh.

Program je naslednji:

prvi dan — Prihod v Lipico, nastanitev v novem Klub hotelu Lipica v samem jedru 400 let stare kobilarne, večerja in prenočišče.

Drugi dan — Po zajtrku odhod udeležencev iz Lipice preko kraške pokrajine do prvega naselja, značilnega po kraški arhitekturi — Dolenje vasi. Nadaljevanje po nekdanji rimski cesti do Predjamskega gradu — zadnjega prebivališča enega najznamenitejših in najskrivnostnejših roparskih vitezov, Erazma Predjamskega. V senci skrivnostne pečine, nad katero se neopazno dvigajo orjaški zidovi Predjamskega gradu, bo počitek in kosilo. Popoldne nadaljevanje poti skozi prostrane jelove gozdove do znanega smučarskega središča Črni vrh nad Idrijo, večerja in prenočevanje v hotelu Bor na Črnem vrhu.

Tretji dan — Zajtrk, po zajtrku odhod skozi Trnovski gozd preko Smrekove doge, znane po edinstvenem pojavu inverzije ruševja in smrekovega gozda. Med potjo ogled jame Lednica in piknik — kosilo. Odhod proti Lokvam skozi zaščiten pragozd stoletnih jelk in bukev. Večerja in prenočišče v planinskem domu na Lokvah.

Četrti dan — Posebnost za ljubitelje starih običajev bo lov na lisico v prostranih gozdovih Trnoveškega gozda med Lokvami in obronki pogorja Čaven nad Vipavsko dolino. Piknik pri logarnici na Čavnu ter v poznih popoldanskih urah finale lova na lisico na Mali Lazni. Priložnostna večerja in zabava v planinskem domu na Lokvah. Prenoišče.

Peti dan — Po zajtrku spust z Lokev v dolino Trebuše po gozdnih poteh ter ponovni vzpon na planoto Vojsko, kjer leži najvišja vas v Sloveniji na nadmorski višini 1200 metrov. Kosilo med potjo, ogled partizanske tiskarne Slovenija, večerja in prenočišče v planinskem domu na Vojskem.

Šesti dan — Po zajtrku odhod iz Vojskega preko Mrzle rupe skozi prostrane bukove gozdove. Med potjo ogled štiristo let starih naprav za vodno spuščanje lesa, imenovanih »klavže«. Holcarski piknik v naravi, vzpon proti Črnemu vrhu, večerja in prenočišče v hotelu Bor na Črnem vrhu.

Sedmi dan — Po zajtrku povratek proti Lipici. Prihod v Lipico v poznih popoldanskih urah, večerja, prenočišče v Lipici.

Osmi dan — Zajtrk in odhod iz Lipice.

Datumi izletov:

1. od 11. do 18. aprila
2. od 25. aprila do 2. maja
3. od 9. do 16. maja
4. od 20. do 27. maja
5. od 1. do 8. junija
6. od 14. do 21. junija
7. od 4. do 11. oktobra
8. od 18. do 25. oktobra

560 din

ZA VIKEND PAKET V LIPICI
Kličite hotel Maestozo,
tel. (067) 73-009

Če se prijavi dovolj jahačev (najmanj 10), organizirajo izlete tudi ob drugih datumih, vendarle pred in po sezoni.

INFORMACIJE: Kobilarna Lipica, tel. (067) 73-781

ZDRAVILIŠČE »RADENSKA«
RADENCI — NARAVNO
ZDRAVILIŠČE

Radenci so že dolga leta znano zdravilišče, kjer zdravijo srčne bolnike in bolnike z boleznimi žil, ledvic in sečnih poti. Prav tako pa prihajajo v Radence ljudje, ki jih vsakdanji ritem življenja resno ogroža in tu iščejo svoj mir in relaksacijo.

Osnovo celotnemu zdraviliškemu procesu daje mineralna voda Radenska — tri srca, ki vsebuje vrsto mineralnih snovi ter prosti in vezani ogljikov dioksid. Terapije kopanja in pitja so načini zdravljenja, ki jih zdravniki predpisujejo bolnikom. Seveda pa sama voda ne zadoštuje. Zato so bili izgrajeni moderno opremljeni laboratoriji, terapevtski prostori s kadmii, elektroterapijo, cikloergometrijo in posebnimi napravami za vaje, telovadnice, specialistična zobna ambulanta, tehnični laboratorij, prostori za obsevanje in inhalacije, rentgen, pokriti bazeni, savna in solarij.

V zdravstveni dejavnosti se je zdravilišče specializiralo za:

- funkcionalno diagnostično obdelavo srca in ožilja,
- rehabilitacijo bolnikov po prebolelem miokardnem infarktu, angini pectoris in zvišanem krvnem pritisku,
- rehabilitacijo pri obolenjih in komplikacijah bolnikov s sladkorno boleznijo,
- rehabilitacijo bolnikov z degenerativnimi obolenji srca, rekonvalescentov pri vnetih obolenjih srca, pred in po operaciji srca in ožilja,
- rehabilitacijo bolnikov po operaciji zaradi ledvičnih kamnov,
- preventivo — arteriosklerotičnega obolenja koronarnih arterij,
- redukcijo telesne teže — shujševalne kure,
- zdravljenje obolenja obzobnega mesa s pomočjo masaž z mineralno vodo po Weissenfluha.

Danes je v Radencih vrsta hotelov s skupno kapaciteto 610 ležišč, najbolj znan pa je vsekakor hotel Radin A kategorije (242 postelj). Hotel Radin B kategorije ima 206 postelj, oba dela hotela pa razpolagata s 15 apartmaji.

Hotelski kompleks je s hodnikom povezan z Zdraviliškim domom (B kategorije), ambulantami, pokritim bazenom, terapijo ter ostalimi prostori, ki sestavljajo zdraviliški del kompleksa.

Radenci

V hotelu je gostom na voljo sodobna restavracija, kavarna z aperitiv barom, TV sobe, knjižnice, klubski prostori, prodajalna souvenirjev, slaščičarna, galerija za slikarske razstave, pitna dvorana z 220 sedeži, manjše konferenčne sobe z 20 do 80 sedeži, frizer in kozmetični salom.

V sklopu letnega bazena, je gostom na razpolago vrsta rekreacijskih objektov. V bližini hotela so igrišča za tenis, v parku, ki je idealen za sprehode pa je igrišče za balinanje in minigolf.

Za tiste, ki se žele pobiže seznaniti s tem delom severovzhodne Slovenije, organizirajo v hotelu izlete v bližnjo in daljno okolico. Najprivlačnejši so izleti po Prekmurju, v Moravce, Janžev vrh, na Kapelo in v Ptuj. Na teh izletih lahko gostje obiščejo domače lončarje, se okopajo v termalni vodi, se seznanijo s kulturno-zgodovinsko dediščino tega področja, zanimiv pa je tudi ogled polnilnic mineralne vode in brezalkoholnih pijač v Boračevi. Ker so Radenci takorekoč v središču vinorodnega področja, ni čudno, da si gostje na izletih lahko ogledajo vinske kleti, ki jih v tem delu Slovenije res ni malo.

Po ogledu kleti je za goste ponavadi pripravljena degustacija, ki zajema poskušnjo več sort kvalitetnih belih vin tega področja. Hkrati pa gostom postrežejo tudi z majhnim prigrizkom.

Radenci so znani tudi po kulturnih prireditvah kot so Glasbena parada, Biennale sodobne komorne glasbe in še po vrsti slikarskih in kiparskih razstav priznanih umetnikov.

Razen hotelskih objektov je gostom zdravilišča v Radencih na voljo tudi kavarna Park, kjer je vsak dan razen ponedeljka od 20 do 02 ure zjutraj zabava s plesom.

Nedaleč od kavarne je restavracija Vikend, kjer se lahko gostje rekreirajo na avtomatskem 4-steznem kegljaču.

Za dodatne informacije in konkretne dogovore z nami se obrnite na naš naslov.

Zdravilišče »Radenska« Radenci,
TOZD Naravno zdravilišče, recepcija,
69252 Radenci, telefon (069) 73 040,
interno 251, telex 35269 yu radn.

RIVIERA

hotelsko turistično poduzeće poreč jugoslavija

predstavništvo Ljubljana je pripravilo
PRVOMAJSKI VIKEND'81

Hotel	3 dni	Otroci do 10 let dnevno
Diamant, Zagreb, Poreč, Diamant apartmani, Lanterna, Luna	1.060 din	250 din
	910 din	210 din
	760 din	180 din

Cene za PRVOMAJSKI VIKEND'81 veljajo za polni penzion v dvoposteljnih in troposteljnih sobah. Vsak nadaljnji dan se zaračuna po veljavnem ceniku - 81. Turistična taksa je vključena v ceno.

Potovalnim in turističnim agencijam odobravamo običajno provizijo.

Rezervacije in vse nadaljnje informacije so vam na voljo v predstavništvu R.O. »RIVIERA« v Ljubljani, Miklošičeva 11 c/o Kompas, vsak dan (razen sobote) od 7. do 15. ure in ob torkih od 7. do 17. ure, ali na telefon (061) 320-767.

SE PRIPOROČAMO!

HOTEL BISER - Cilj Kompasovih izletnikov na Ohridskem jezeru

NA POČITNICE V TUNIZIJO

Potovalna agencija Inex, ki ima svoje prostore v »kozolcu« - nasproti Kora bara, je pripravila vrsto izletov po domovini in tujini ter obiskov mednarodnih sejmov in razstav. Tudi letos nudi počitnice v Tuniziji in svojo ponudbo predstavlja v ličnem barvnem programu, ki je že na voljo v njihovi poslovalnici. O Inexovih počitnicah v Tuniziji bomo pisali naslednji teden.

MAKEDONSKA KULINARIKA IN TURISTIČNA RAZSTAVA V LJUBLJANI

Od 23. marca do 5. aprila prireja hotel Lev »OHRIDSKO-STRUŠKE VEČERE« s pristno glasbo in posebnostmi makedonske kulinarike. V galeriji Kompas na Titovi 12 pa bodo 24. marca odprli turistično razstavo.

NA KANINU: PRVA TRISEDEŽNICA PRI NAS

V nedeljo so na Kaninu izročili namenu trisedežnico »Skripi«, ki je prva tovrstna naprava pri nas in obenem največja pridobitev letošnje zimske sezone. Dolga je 1000 metrov in lahko prepelje v eni uri 1250 smučarjev.

INDUSTRIJSKI PRODAJALNI V METLIKI

Ob obisku Metlike se lahko oglasite tudi v industrijskih prodajalnah Beti in Novoteks. V prodajalni Beti se lahko oskrbite s konfekcijskimi izdelki za vse starosti in oba spola, z metriskim blagom in s široko paleto voln za pletenje. Blago druge kvalitete je cenejše za približno 30%, normalne kvalitete pa za 10%.

V Novoteksovi prodajalni pa lahko kupite moške in ženske hlače, krila, jopiče in metrsko blago. Blago z napako je moč kupiti 15 do 20% ceneje.

ODPRT BAZEN V HOTELU TRANSTURIST

Od 20. 3. 1981 dalje bo odprt plavalni bazen v hotelu Transturist za goste hotela, kakor tudi za vse zunanje interese.

Cene enkratnega kopanja ali korišćenja savne so 40 din, za otroke 20 din. Abonmajske karte za 10 kopanj znašajo 250 din, za sindikalne skupine so pripravljene posebni pusti.

Za bazenske in vse ostale gostinske usluge se vam priporoča kolektiv hotela Transturist.

ALPETOUR

Turistična agencija

RAB, 7-dnevni paket, odhod 28. 3. in 4. 4., din 2.400, -

RIM - CAPRI, odhod 24. 4., din 5.600, -

PRVOMAJSKI PRAZNIKI NA morju in v toplicah (Čatež, Dobrna)

Informacije v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah

ZA PRVI MAJ V POREČ NA MINI POČITNICE

»Riviera« iz Poreča, ki ima svoje predstavništvo v Ljubljani na Miklošičevi 11 (v Kompas), je že pripravila prvomajske vikend pakete v svojih hotelih: Diamant, Zagreb, Poreč, Lanterna, Luna in apartmajih Diamant. Trodnevni aranžmaji (poln penzion) stanejo od 760 do 1.060 din. Otroci do 10. leta imajo precej popusta. Pokličite na telefon (061) 320-767.

MEDNARODNA JADRALNA REGATA V PORTOROŽU

Za tiste, ki se odpravljajo na oddih v Portorož in za ljubitelje jadrnanja bo zanimiva vest, da bo naslednji teden, od 26. do 29. marca v Portorožu mednarodna regata v jadrnanju za pokal Casino, za razrede FD, Finn in 470. Prireja jo Jadrlni klub »Pirate« iz Portoroža.

GOST 81 - SEJEM GASTRONOMIJE IN TURIZMA V CELOVCU

Jutri bodo v Celovcu odprli trinajsti strokovni sejem gastronomije in turizma. Tudi letos bo v okviru sejma tradicionalno mednarodno tekmovanje mladih kuharjev (že desetič), katerega se bo udeležilo 33 ekip. Na letošnjem sejmu bodo tudi posebne razstave: »Pogrnjena miza«, zelenje v turizmu, demonstracija peke in informativna razstava Instituta za pospeševanje gospodarstva Zbornice za obrtno gospodarstvo Koroške. Sejem bo odprt do 26. marca.

DRSANJE NA BLEDU ŠE DO NEDELJE

Samo še do nedelje, 22. marca, bo možno drsanje na blejskem drsališču in to vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure, potem pa ga bodo zaprli.

VIKEND V MADRIDU

Kompas organizira štiridnevna potovanja v glavno mesto Španije Madrid. Izletniki bodo dobro spoznali znamenitosti in zanimivosti mesta, proti doplačilu k osnovni ceni pa bo moč obiskati tipični španski lokal s »flamencos«, si ogledati bikoborbe ali se udeležiti izleta v El Escorial in Dolino padlih Valle de los Caidos. V ceno potovanja pa je vračunan izlet v Toledo, eno najstarejših mest Evrope. V ceno potovanja 7.500 din po osebi je vračunan prevoz z avtobusom iz Ljubljane na letališče Zagreb in nazaj, letalski prevoz Zagreb-Madrid-Zagreb, hotelske storitve, ki so navedene v programu, prenočevanje v hotelih A kategorije, avtobusni prevozi po Španiji, ogled Madrida z avtobusom, izlet v Toledo ter organizacija in vodstvo potovanja. Odhodi so: 10. aprila, 1. maja, 26. junija, 28. avgusta in 2. oktobra.

VINSKA KLET IN VINOTOČ V METLIKI

KZ Metlika TOZD Vinska klet že dalj časa omogoča raznim skupinam izletnikov ogled vinske kleti. V ta namen so angažirali posebnega vodiča (tov. Feri Zalokar), ki je zelo dober poznavalec ne samo vin, ampak tudi tehnologije pridelovanja.

Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, le, da se je treba predhodno najaviti v sprejemni pisarni na tel. (068) 77-120 ali 77-620.

V neposredni bližini vinske kleti ima TOZD Vinska klet svoj vinotoč, v katerem je moč po reklamiranih cenah kupiti belokranjska vina.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

TURISTIČNA POTOVANJA

- PLANICA - Mednarodni smučarski poleti, 20/3, 22/3, 1 dan
- SIROGOJNO - 3 dni, 26/4
- BOSNA IN SAMOSTANI SRBIJE - 8 dni, 25/4
- OHRID - 3 dni, 3/4, 10/4, 17/4; 6 dni, 5/4, 12/4, 19/4
- VIS - 2 dni, 11/4
- BUDVA - 2 dni, 11/4
- OPATIJA - 3 dni, 27/3, 10/4
- DUNAJ-PRAGA - 4 dni, 30/4
- SAN MARINO-BENETKE - 3 dni, 1/5
- GRADOVI IN JEZERA BAVARSKE - 4 dni, 30/4
- KORZIKA - 1 dan, 27/4
- PARIZ - 3 dni, 10/4, 6 dni, 26/4
- CAMARGUE - 7 dni, 23/5
- FANCIJA-ŠPANIJA-PORTUGALSKA - 7 dni, 2/5
- SEVERNA ŠPANIJA-AVSTRIJA-GALICIJA - 8 dni, 27/4
- VIKEND V LONDONU - 3 dni, 27/3
- RIM SKOZI STOLETJA - 5 dni, 29/4
- PROVANSKA lepa in romantična - 4 dni, 29/4
- MILANO-GENOVA-NICA-MONACO-MONTE CARLO-PARMA - 5 dni, 29/4
- VZHODNA EVROPA - 12 dni, 22/4
- AMSTERDAM - 1 dan, 21/4
- CVETOČA HOLANDIJA 10 dni, 23/4
- BRUXELLES - samo prevoz, 10 dni, 10/4, izredna cena 2.500,-
- BUDIMPEŠTA-VIŠEGRAD-ESZTERGON - 4 dni, 30/4
- CARIGRAD-IZMIR-EFES-TROJA - 9 dni, 24/4
- KLASIČNA GRČIJA - 9 dni, 24/4
- GRČIJA IN KRETA - 6 dni, 28/4
- MADRID 4 dni, 1/5
- MADRID-TOLEDO-GRANADA-SEVILLA-CORDOBA - 8 dni, 27/4
- NORDKAP - 14 dni, 10/6, 14/6
- EGIPT - 9 dni, 26/4 z Abu Simblom, 29/4 brez Abu Simbla
- POTOVANJE PO ZAPADU ZDA - 17 dni, 24/4
- NEW YORK - 8 dni, 24/4
- BALI-BANGKOK-SINGAPUR - 11 dni, 24/4

SPOMLADANSKA IN PRVOMAJSKA SMUKA

- VAL SENALES - 8 dni, 26/4
- MARMOLADA - 8 dni, 25/4
- STUBAJSKA DOLINA - 4 dni, 30/4

STROKOVNA POTOVANJA

- HANNOVER - Tehnični sejem - 2 dni, 3/4
- DUSSELDORF - Euroshop 81, 4 dni, 4/4
- KØBENHAVN - Mednarodna razstava živil, strojev za prehransko industrijo, embalaže in plastike - 4 dni, 8/4
- PARIZ - Sejem elektronike - 4 dni, 6/4
- BOLOGNA - Knjižni sejem - 3 dni, 3/4

NA VOLJO JE PROGRAM »POČITNICE NA KORZIKI« ZA VSAKO PRIJAVO DO 15. APRILA ODOBRI MO 5% POPUSTA!

BEOGRAD - avtobus, letalo, vlak, 1-2-3 dni, odhodi 3., 10., 17., 24. aprila, 8., 15., 22., 29. maja
PROGRAMI SO VAM NA VOLJO V KOMPASOVI POSLOVALNICI NA JESENICAH (tel. 83-289)

OBISKI BEOGRADA - VEČ VARIANT

Jeseniska poslovalnica Kompas je pripravila programe za eno, dvo in trodnevne izlete v Beograd. 10. aprila je prvi odhod. Izletniki bodo z jutranjim letalom poleteli v Beograd, obiskali spominski park na Dedinju in si po kosilu ogledali še Avalo. Po vožnji v Oplenac in ogledu kraja se bodo nastanili v hotelu, kjer bo tudi večerja. Naslednji dan bodo obiskali cerkev »brvnara« v Pokajnici, Resavsko pečino, samostana Manasija in Ravanica ter Svetozarevo. Po kosilu bo povratek v Beograd in vožnja z vlakom (ležalniki) proti domu. Cena potovanja po osebi je 3.300 din, vanjo pa so vračunani vsi prevozi, gostinske usluge po programu, ogledi in vstopnine ter organizacija in vodstvo potovanja. V poslovalnici Kompas so vam na voljo programi in podrobnejše informacije o izletih v Beograd, pokličete pa jih lahko tudi na telefon 83-289.

OD APRILA DO JUNIJA • OD APRILA

BUDVA
VIKEND - 2 dni
3.550 din

OHRID
VIKEND - 3 dni
4.150 din

POČITNICE - 6 dni
4.300 din

VIS
VIKEND - 2 dni
3.450 din

IZREŽITE KUPON IN GA POŠLJITE NA NASLOV:

KOMPAS
Sektor Jugoslavija
Miklošičeva 11
61000 Ljubljana

Prosim, pošljite mi programe na naslov:

IME IN PRIIMEK

POŠTA, KRAJ, ULICA

DO JUNIJA • OD APRILA DO JUNIJA •

VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD
Škofja Loka

Komisija za delovna razmerja razpisuje naslednja dela in naloge

1. DVEH VZGOJITELJIC za določen čas
2. VARUHNJE za določen čas
3. FINANČNEGA MANIPULANTA za določen čas
4. SNAZILKE za polovični delovni čas, v enoti Ciciban za nedoločen čas

Od sprejetih kandidatov želimo, da izpolnjujejo naslednje pogoje:

- pod 1. - srednja vzgojiteljska šola
pod 2. - šola za varuhinje
pod 3. - srednja ekonomska šola
pod 4. - sposobnost za opravljanje tega dela

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisu dosedanjega dela pošljite tajništvu Vzgojnovarstvenega zavoda Škofja Loka, Titov trg 4, v 15 dneh po objavi.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije,
elektroniko in elektromehaniko
K R A N J, n. sol. o.Komisija za delovna razmerja
TOZD TOVARNA MEHANIZMOV LIPNICA

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. VIŠJI REFERENT II. ZA KOOPERACIJE v GPP
2. VIŠJI KONSTRUKTER I. v tehničnem razvoju
3. VIŠJI KONSTRUKTER II. v tehničnem razvoju
4. SAMOSTOJNI REZKALEC v orodjarni
5. DVA SAMOSTOJNA ORODJARJA v orodjarni

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- Pod 1.: - višješolska izobrazba elektrotehniške, strojne, ekonomske ali organizacijske smeri, 3-letne delovne izkušnje s področja kooperacij,
Pod 2.: - višješolska izobrazba strojne smeri, 5-letne delovne izkušnje,
Pod 3.: - višješolska izobrazba strojne smeri, 3-letne delovne izkušnje na razvojnem področju,
Pod 4.: - 3-letna poklicna šola - smer rezkalec, 4-letne delovne izkušnje,
Pod 5.: - 3-letna poklicna šola - smer orodjar, 4-letne delovne izkušnje.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: ISKRA ELEKTROMECHANIKA, TOZD Mehanizmi Lipnica, Lipnica 8. 64245 Kropa. Prijav brez dokazil o šolski izobrazbi komisija ne bo obravnavala. Kandidati bodo o izboru obveščeni v 15 dneh po preteku prijavnega roka.

ŽIVINOREJSKI
VETERINARSKI ZAVOD
GORENJSKE KRANJ

DEŽURNI VETERINARJI

od 20. 3. do 27. 3. 1981

Za občini Kranj in Tržič
RUS Jože, dipl. vet., Cerklje
147, tel. 42-015
LOKAR Franc, dipl. vet.,
Kranj, Zanova 12, telefon
23-916Za občino Škofja Loka
VODOPIVEC Davorin, dipl.
vet., Gorenja vas 186, tel.
88-310
OBLAK Marko, dipl. vet.,
Škofja Loka, Novi svet 10,
tel. 60-577 ali 44-518Za občini Radovljica in
JesenicePLESTENJAK Anton, dipl.
vet., Bled, Prešernova 34,
tel. 77-828 ali 77-863Dežurna služba pri Živino-
rejskem veterinarskem za-
vodu Gorenjske v Kranju,
Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali
22-781 pa deluje nepreki-
njeno.

ZAHVALA

Zavarovalni skupnosti Triglav Gorenjski območni skupnosti Kranj se zahvaljujem za realno ocenjeno in hitro izplačano škodo v znesku din 330.613,00, ki je nastala na stanovanjskih premičninah po požaru dne 18. 2. 1981.

Ivan Flac, Gradnikova
79, Radovljica.

INDUSTRIJSKI KOMBINAT

PLANIKA
Delovna skupnost skupnih služb
KRANJ - Savska loka 21

objavlja prosta dela in naloge

1. PROGRAMIRANJE RAČUNALNIŠKEGA SISTEMA (DB I) DO za enega delavca
2. VODENJE ORGANIZACIJSKIH PROJEKTOV za enega delavca

ŽELITE DELATI NA RAČUNALNIŠKEM SISTEMU IBM 4341? IMATE AMBICIJE IN IDEJE? STE SAMOSTOJNI PRI DELU? POZNATE PODROČJA ORGANIZACIJE IN AOP? BI RADI DELALI V DINAMIČNI GOSPODARSKI ORGANIZACIJI?

ČE STE NA VEČINO POSTAVLJENIH VPRAŠANJ ODGOVORILI POZITIVNO, VAM NUDIMO ZAPOSLOITEV PRI OPRAVLJANJU OBJAVLJENIH DEL IN NALOG.

Poleg splošnih pogojev se za opravljanje navedenih del, od kandidatov zahteva:

- pod 1. - visoka strokovna izobrazba tehnične ali organizacijske smeri
- 4 leta delovnih izkušenj na področju programiranja
- znanje programskega jezika assembler in PL/I ali COBOL
- opravljeni tečajji s področja systemskega programiranja
- teleprocessinga in organizacije banke podatkov
- znanje angleškega jezika
- poskusno delo traja 3 mesece
- pod 2. - visoka strokovna izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri
- 4-letne delovne izkušnje na področju organizacije poslovnih sistemov v povezavi z avtomatsko obdelavo podatkov
- znanje tujega jezika (angleščina)
- sposobnost vodenja projektnih teamov
- poskusno delo traja 3 mesece

ČE NAŠA OBJAVA USTREZA VAŠIM AMBICIJAM, VAS PROSIMO, DA POŠLJETE VAŠO PRIJAVO, SKUPNO Z DOKAZILI O IZPOLNJEVANJU ZAHTEVANIH POGOJEV, KADROVSKEM ODDELKU INDUSTRIJSKEGA KOMBINATA "PLANIKA" KRANJ.

Rok za prijavo je odprt 30 dni od dneva izida objave.

VSA OSTALA POJASNILA VAM NUDIMO V OSEBNEM RAZGOVORU ALI PO TELEFONU (064) 25-861.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od dneva postavitve roka za vložitev prijave.

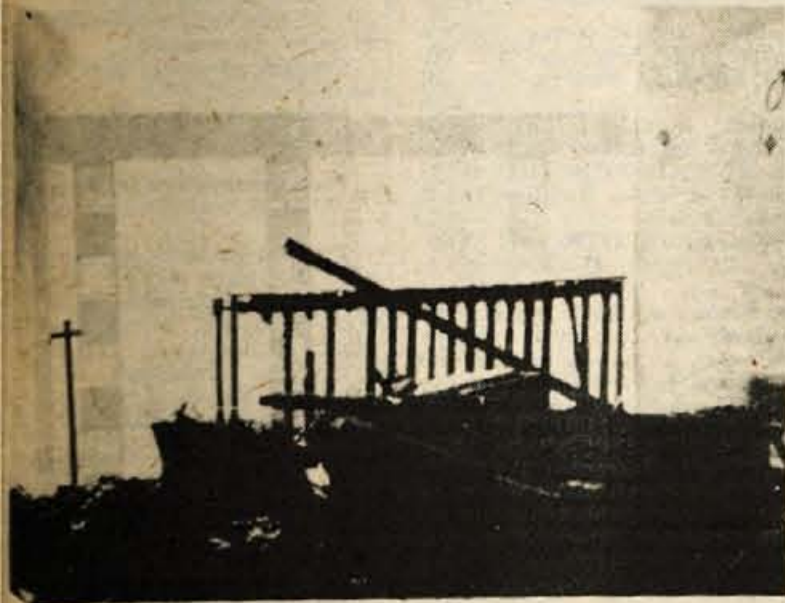

alpina

ŽIRI

V POMLAD
V SLUŽBO, NA SPREHOD,
NA ZABAVO IN PLES V LAHKIH,
MEHKIH IN UDOBNIH ČEVLJIH ALPINE

V STANOVANJSKEM BLOKU JE GORELO

Pro sredstvih javnega obveščanja so bili občani seznanjeni s požarom, ki je 18. februarja 1981 divjal v stanovanju Ivana Flača v Gradnikovi ulici v Radovljici in ga tudi popolnoma upepelil. Škoda je bila v mesecu januarju tudi v stanovanju str. Vrtnjak Vinka, Jahačev prelaz Kranj. Prizadeti družini sta sklenili zavarovanjsko zavarovanje, ki v grobem povzroča poleg nevarnosti požara, strela, eksplozije, viharja, poplave, izliva vode, vlomske tatvine, razbitje stekla itd. tudi elektro škode na gospodinjskih strojih in aparatih od obsega zavarovalnega varstva po polici. Po splošnih pogojih za stanovanjsko zavarovanje je prvih pet nevarnosti kritih za dejansko vrednost, stanovanjskih premičnin, nova vrednost manj obraba. V prvem primeru je bila ocenjena in izplačana skupna škoda v višini din 330.613. —, v drugem pa din 134.000. —

Gorenjski regiji je stanovanjsko zavarovanje zelo razširjeno, saj je od približno 55.000 gospodinjstev zavarovanih kar 41.500. V letu 1980 je bilo s premijo za to vrsto zavarovanja izplačanih din 6.941.993. — nevarnostne premije, ki je namenjena za tekoče izplačilo odškodnin. Za osnovne nevarnosti, ki so vključene in za elektro škode na gospodinjskih strojih in aparatih (TV) je bilo izplačanih kar 9.121. — odškodnin, katerih skupni znesek je znašal din 9.532.635. —!

Iz navedenih podatkov je razvidno, da je gostota zavarovanih v št. blok velika. Opažamo pa, da je proti nevarnostnim stanovanjskih premičnin najmanj zavarovanih gospodinjstev v stanovanjskih blokih. Očitno je, da se stanovalec obdan z betonskimi stenami občuti manj ogrožen po požarnih in drugih nevarnostih kot v stanovanjskih hišah. Izkustvo škodnega ogrožanja pa kaže, da možnost in verjetnost škod, ki jih je s stanovanjskim zavarovanjem možno zavarovati ni manjša kot v stanovanjskih hišah. Zato svetujemo, da se posvetujete z našimi terenskimi zastopniki.

Možne so številne variante zavarovanja z različnim obsegom zavarovalnega kritja in seveda temu primerno premijo. Z zavarovanjem teh nevarnosti se boste znatno razbremenili skrbi zaradi možnih škod in v veliki meri preložili skrb za denarna sredstva ob škodi na Območno zavarovalno skupnost.

**Zavarovalna skupnost Triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj**

zavarovalna skupnost triglav

LOTERIJA

Srečka št.	Din	Srečka št.	Din
80	80	565	200
90	60	07495	8.000
040980	50.080	50875	8.000
208300	20.000	64215	6.000
		245315	500.000
1	40	264755	20.000
15461	6.040	418795	20.000
44841	6.040		
49401	4.040	16	60
61121	2.040	56	100
77161	2.040	6136	600
87611	2.040	29926	8.000
129721	20.040	36066	4.000
		232086	20.000
22	80		
7242	400	17	100
7782	400	77	80
19422	8.080	67	60
67832	2.000	537	200
88212	2.000	6837	800
044582	20.000	085247	20.000
078772	20.000	161457	20.000
080132	20.000	440627	20.000
192392	20.000		
379092	1.000.000	08	120
8363	600	38	60
14903	4.000	88	60
281243	100.000	118	160
		278	160
4	40	1138	460
1994	1.040	6248	400
47204	2.040	137758	20.000
69354	4.040	176128	20.000
81454	6.040		
		094249	20.000
35	80	388979	20.000
85	60	405019	20.000

DEŽURNE TRGOVINE

**V soboto,
21. marca, bodo odprte naslednje
dežurne trgovine:**

KRANJ

Central: Delikatesa, Maistrov trg 11, Na vasi, Šenčur in Naklo v Naklem od 7. do 13. ure, vse ostale prodajalne pa bodo od 7. do 19. ure: Klemenček Duplje, Kravec Cerklje, Hrib Preddvor, Kočna Zg. Jezersko, Na Klancu, Oprešnikova 84, Kranj.

Zivila: trgovine so odprte od 7. do 13. ure: PC Klanec, Kranj, Likozarjeva 12, SP Pri nebotičniku, Kranj, Stošičeva 1, Planina - Center, Ul. Gorenjskega odreda; od 7. do 19. ure pa je odprt poslovni center PC Britof pri Kranju.

V nedeljo

pa so dežurne naslednje prodajalne Centrala Kranj od 7. do 11. ure: Delikatesa, Maistrov trg 11, Kravec Cerklje, Naklo v Naklem, Na vasi Šenčur

V soboto,

21. marca, pa so dežurne trgovine v ostalih občinah:

JESENICE

Špecerija Bled - supermarket Union, Titova 22 in Rožca samopostrežna trgovina 9, Bokalova 5/a.

ŠKOFJA LOKA

SP Frankovo naselje, mesnica Kidričeva 65

RADOVLJICA

Market Delikatesa Bled, Cesta svobode 15 (v Park hotelu), supermarket Union Jesenice, C. M. Tita 22, KŽK Kranj, Zadruga Radovljica, Gorenjska cesta 12

TRŽNI PREGLED

KRANJ

Solata 140 din, špinača 100 din, cvetača 90 din, korenček 40 din, česen od 60 do 80 din, čebula 38 din, fižol od 60 do 70 din, pesa 20 din, slive 60 din, jabolka od 15 do 20 din, hruške 40 din, grozdje 38 din, radič 180 din, pomaranče 50 din, limone 58 din, ajdova moka 48 din, koruzna moka 20 din, kaša 65 din, surovo maslo 180 din, smetana 58 din, skuta 42 din, sladko zelje 50 din, kislo zelje od 30 do 35 din, kislja repa 30 din, orehi 280 din, jajčka 5 din, krompir od 16 do 20 din, med 140 din.

JESENICE

Solata od 100 d 150 din, špinača 70 din, cvetača 60 din, korenček 40 din, česen 70 din, čebula 25 din, fižol, od 58 do 70 din, pesa 18,60 din, slive 63,50 din, jabolka 21,10 din, hruške 48 din, grozdje 35 din, pomaranče 37 din, limone 46,80 din, ajdova moka 41 din, koruzna moka 16,70 din, kaša 33,90 din, surovo maslo 185,70 din, smetana 82,30 din, skuta 66,70 din, sladko zelje 37,20 din, kislo zelje 17,80 din, kislja repa 14,40 din, orehi 317,40 din, jajčka 5,40 do 6,20 din, krompir 16 din.

Trgovsko podjetje

MERKUR KRANJ

Veleželeznina, n.sol.o.
Kranj, Koroška 1

TOZD Trgovske storitve, n.sub.o. Kranj, Gregorčičeva 8

Odbor za delovna razmerja vabi k sodelovanju

VEČ DELAVCEV

za delo v skladiščih v Kranju, Gorenjesavska cesta, in kasneje (predvidoma jeseni 1981) v skladiščih na Pivki pri Naklem.

Pogoj: - končana osemletka z nekaj delovnimi izkušnjami

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas.

Vloge z ustreznimi dokazili naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Trgovsko podjetje Merkur, Veleželeznina, n.sol.o. Kranj, Kadrovsko-socialna služba, Koroška 1.

Kandidati bodo v 15 dneh po sklepu odbora za delovna razmerja obveščeni o izbiri.

»Gozdno gospodarstvo Kranj obvešča vse kmete - lastnike gozdov, ki so že pristopili kot člani v temeljne organizacije kooperantov Škofja Loka, Tržič in Preddvor, da bodo v času od 23/3-1981 do 29/3-1981 delni zbori članov po naslednjem razporedu:

PODROČJE TOK GOZDARSTVA ŠKOFJA LOKA

SORICA	četrtak,	dne 26/3 ob 9. uri	zadružni dom Sorica
ZALILOG	ponedeljek,	dne 23/3 ob 9. uri	pisarna KZ Zalilog
DAVČA	nedelja,	dne 29/3 ob 9.30	pri Jemcu
MARTINJ VRH	petek,	dne 27/3 ob 17. uri	osn. šola Martinj vrh
ČEŠNJICA	nedelja,	dne 29/3 ob 8. uri	zadružni dom Češnjica
DRAŽGOŠE	sobota,	dne 28/3 ob 19. uri	pri Urbanu
SELCA	nedelja,	dne 22/3 ob 7. uri	zadružni dom Selca
BUKOVŠČICA	sreda,	dne 25/3 ob 19. uri	zadružni dom Bukovica
LUŠA	sreda,	dne 25/3 ob 19. uri	zadružni dom Lučine
ŠKOFJA LOKA	nedelja,	dne 22/3 ob 9. uri	pisarna TOK Gozdarstvo Škofja Loka
ZMINEC	nedelja,	dne 22/3 ob 9.30	zadružni dom Zminec
LOG	petek,	dne 27/3 ob 19. uri	pisarna Krajevne skup.
POLJANE	nedelja,	dne 29/3 ob 9. uri	kulturni dom Poljane
LUCINE	sobota,	dne 28/3 ob 19. uri	zadružni dom Lučine
HOTAVLJE	petek,	dne 27/3 ob 17. uri	zadružni dom Hotavljje
SOVODENJ	sreda,	dne 25/3 ob 17. uri	zadružni dom Sovodenj

PODROČJE TOK GOZDARSTVA TRŽIČ

PODLJUBELJ	sobota,	dne 28/3 ob 19. uri	dom družbenih organ.
TRŽIČ	nedelja,	dne 29/3 ob 9. uri	TOK gozdarstvo Tržič
LOM	nedelja,	dne 29/3 ob 9. uri	dom družbenih organ.

PODROČJE TOK GOZDARSTVA PREDDVOR

JEZERSKO	torek,	dne 24/3 ob 19. uri	zadružni dom
PREDDVOR	četrtak,	dne 26/3 ob 19. uri	pri Majču
GORIČE	petek,	dne 27/3 ob 20. uri	kulturni dom
NAKLO	četrtak,	dne 26/3 ob 19. uri	zadružni dom Naklo
PODBREZJE	četrtak,	dne 26/3 ob 19. uri	gasilski dom
NEMILJE	sreda,	dne 25/3 ob 19. uri	Na Razpokah
SP. BESNICA	sreda,	dne 25/3 ob 19. uri	dom DPO
ŽABNICA	sobota,	dne 28/3 ob 19. uri	zadružni dom
MAVCICE	petek,	dne 27/3 ob 19. uri	zadružni dom
ŠENČUR	četrtak,	dne 26/3 ob 19. uri	revirna pisarna
CERKLJE	petek,	dne 27/3 ob 19. uri	zadružni dom
ŠENTURSKA			
GORA	nedelja,	dne 29/3 ob 7. uri	Grile Miha, Apno 8

Dnevni red zborov članov je naslednji:

1. Poročilo o zaključnem računu 1980
2. Poročilo o planu za leto 1981
3. Določitev kandidatov za delegate v organe upravljanja TOK sporazuma o združitvi v DO in statuta DO
5. Obravnavna in potrditev sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev in kmetov - lastnikov gozdov TOZD, TOK in DSSS
6. Razno

Zaradi pomembnosti vsebine dnevnega reda vse člane prosimo, da se delnih zborov polnoštevilno udeležijo.

Nenadoma nas je zapustil naš dobri in skrbni mož, oče in stari ata

JANEZ POLAJNAR

Od njega se bomo poslovili v petek, 20. marca 1981, ob 15.30 izpred hiše žalosti v Cerkljah št. 77 na tamkajšnje pokopališče.

ŽALUJOČI DOMAČI!

MALI
OGLASI

telefon
23-341

vrtanja). Sp. Brnik 84, Cerklje 2428
Prodajam TELICO, staro 10 mesecev in OBRACALNIK za seno (pajk). Pšenična polica 7, Cerklje
Prodajam SENO in OTAVO. Cerklje 21
Prodajam 5 tednov staro TELIC-KO. Lahovče 49, Cerklje 2431
Prodajam traktorsko žetveno SNO-POVEZALKO. Grad 5, Cerklje 2432
Prodajam PAJKA in SEME črne detelje. Šmartno 28, Cerklje 2433
Prodajam suho, sladko MRVO in semenski KROMPIR igor. Glinje 6, Cerklje 2434
Prodajam TRAKTOR ferguson 35. Cerklje 97. 2435
Prodajam 15-colski GUMI VOZ. Stefanja gora 14, Cerklje 2436
Prodajam večjo količino SENA. Bučar, Pšenična polica 9, Cerklje
Prodajam GOBELIN, velikost 100 x 60 cm, in plinsko PEC super ser. Ogled po 15. uri. C. Staneta Zagarja 55, Kranj 2438
Prodajam OTROŠKI VOZIČEK z avtosedem. Bertoncely, Vrečkova

MARIJA
PRIMC

Cesta na Klanec 3 Kranj
(v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno
in hitro izdelavo
vseh vrst očal.

Se priporočam!

11, Kranj, tel. 27-100 2439
Prodajam rabljeno kompletno SPALNICO. Rebič, Škofja Loka, Sp. trg 4 2440
Prodajam GRADBENO BARAKO. 3 x 4 m, pri Medvodah. Informacije po tel. 061-349-148 (v službi) dopoldan 2441
Prodajam mlado plemensko KRAVO. Telefon 74-855 2442
Prodajam KRAVO z drugim teletom ali brez. Podlonk 21, Železniki 2443
V bližini Škofje Loke prodajam 5 ton kvalitetne SENA. Informacije po tel. 60-022 med 17. in 19. uro - 2444
Prodajam tri BIKCE frizije, težke od 100 do 200 kg, za rejo. Jezerska c. 92/a, Kranj 2445
TRAKTORSKI OBRACALNIK za seno, tip 220, PUHALNIK tajfun in 16-colski GUMI VOZ. prodajam. Telefon 061-722-480 2446
Prodajam novo JAKNO iz lisičjega krzna, št. 38-40. Leber, Stražiška 15, Kranj 2447
Prodajam SKRINJO LTH, 380-litrsko in potezni KAVC, rabljeno. Bešter, Pondart 40 2448
Prodajam OTROŠKO KOLO, za 4 do 5 let, OTROŠKO POSTELJICO in drobni KROMPIR. Prestor, Sr. vas 56, Senčur 2449
Prodajam zgodnji semenski KROMPIR in skoraj novo kombinirano PEC barun za v kopalnico. Pušavec, Voglje 79, Senčur, tel. 49-086 2450
Ugodno prodajam večjo količino rabljenega navadnega ZIDAKA, OKNO, 140 x 140 z roletom glin, 2 VRATA, 81/15 (nov) LIP Bled. Zvan, tel. 75-010 int. 258 dopoldan 2451
Prodajam 300 kg težkega KONJA. Suha 5, Kranj 2452
Prodajam POHISTVO za v manjšo dnevno sobo s kavčem; in HLADILNIK. Skočir, Na Kresu 19, Železniki 2453
Poceni prodajam italijansko dolgo, belo POROČNO OBLEKO, št. 40 in globok OTROŠKI VOZIČEK. Urbanc, Rupa 33, Kranj 2454
Poceni prodajam črno-bel TELEVIZOR. Sr. Bela 53, Preddvor. 2455
Prodajam več vezanih OKEN, skrito okovje za trojno zasteklitev, žaluzijo z dvojnimi gumi tesnilom 100, 120 140/140, cena 3.000 do 3.500 din. Zupanc, Zali log 15, Železniki 2456

Prodajam KOSILNICO BCS, v dobrem stanju, in VERIGE (na pol gosenice) za 28 col. Debelak Slavko, Stara Oselica 54, Gorenja vas 2173
Prodajam dve leti starega NEM-SKEGA OVCARJA z rodovnikom. Zadruga 5, Duplje 2179
Prodajam betonsko ZELEZO premera 10 mm. Telefon 47-144 zvečer
Prodajam polovico KRAVE za v skrinjo. Praprotna polica 22, Cerklje
Prodajam 5 tednov starega BIKCA simentalca ali zamenjam za TELIC-KO frizijko. Srednja vas 16, Golnik 2231
Prodajam komplet KRZNENIH PREVLEK za zastavo 750 in svetlo modro POROČNO OBLEKO, št. 38, italijanske izdelave. Telefon 26-152, Reševa 11, Kranj 2232
Prodajam športni OTROŠKI VOZIČEK, 4200-litrsko CISTERNO za olje ter nov GORILEC colomat. Zupan Stefan, zalog 92, Cerklje 2233
Prodajam več rabljenih OKEN, zastekljenih s polknami ter več VRAT, vse še v dobrem stanju. Gogala Francka, Rupa 36 2234
Prodajam MOPED tomos avtomatic, PRALNI STROJ, enofazni STEVEC, ZLEBOVE - 25 cm in aluminijaste CEVI, premera 10 cm. Suceva 9, Kranj 2235
Prodajam SENO in OTAVO. Sušnik, Sp. Besnica 163 2235
Prodajam starejšo SPALNICO (smrekov les) in STEDILNIK küppersbusch. Zg. Bitnje 26 pri gasilskem domu 2237
Prodajam avtomatski SADILEC krompirja. Voklo 36, tel. 49-119 2238
Prodajam SOTOR ohrid z nekaj opreme. Zaplotnik, Veljka Vlahovića 3, Planina - Kranj 2239

35

Za kinom »Centar«

Poceni prodajam 100 kasetnih PLOŠČ za tiskovanje. Mihelčič, Zirovnica 81
Prodajam semenski KROMPIR in dessire. Sp. Bitnje 19
Prodajam 6 tednov staro KRAVO. Suštar, Ojstri vrh 7, 2457

Prodajam smrekov OPAL 7, 8 in 9 cm. Telefon 061-612-794

Prodajam RADIO z ojačevalcem x35 W) iskra HI-FI s stereo zvočnimi amparicami (2 x 4 W). Telefon 28-316, Ječnik Bogdan, Bitnje 99, Zabnica
Prodajam rabljeno STROJ OPEKO špičak. Lotrič, Opatje 14, Kokrica - Kranj, tel. 2458

Prodajam LISIČJI OVRATNIŠKI tačkami in glavo, cena 3000. Naslov v oglasnem oddelku
Ugodno prodajam rabljeni STROJ candy. Informacije po tel. 064-25-792

Prodajam en teden staro KRAVO LIČKO za pleme. Sumi, Sp. Bitnje 20, Kranj

Prodajam dvoredni avtomatski DILEC RAU za krompir. Senčur

Zelo ugodno prodajam SEDIŠNJO GARNITURO (raztegljivo) in fotelja) Prezelj, Cankarjeva 1, doljlica

Prodajam 2000 kg SENA. Telefon 061-612-794

Prodajam manjšo LESENO 4x4 m. Meterc, Begunje 101
Prodajam nizek HLADILNIK. Informacije od ponedeljka dalje po tel. 24-620

Prodajam GLASBENO SROJ (radio in vgrajen gramofon). Telefon 28-704 dopoldan - popoldan

Prodajam mlado KRAVO ali zamenjam za mladega ali jalovo kravo. Poljska Gorje

Prodajam motorno KOSILNICO. Tavčar, Poljane 10, Škofjo Loko

KLASIČNI PARKET, ali prodajam. Ponudbe pod: Parket, Prodajam teleta starega sorta nov. Mavčiče 55

Prodajam PLUG pasquah, cin, Stara Oselica 60, Gornji nad Škofjo Loko

Prodajam 3000 kg SENA. Hobovše 14, Gorenja vas nad Loko

Prodajam PUNTE IN in NE. Seruga Janez, Stranjsko Naklo

Prodajam KOLUTNI MOTOFON Philips 4408 stereo rabljen, komplet z zvočniki, trakove, premera 18 cm. Kranj, Zlato polje 10, tel. 27-80

Prodajam FOTO KAMERA ke porst. Informacije po tel. 24-620

Prodajam malo rabljeno KUHNJO. Lahko po dogovoru godic C. Nasovč 29, Komenda

Prodajam 600 faszdnih OPEBELIH in OTROŠKO POSTELJICO. Sr. Bitnje 274 za gostilno

Prodajam semenski KROMPIR igor. Breg ob Savi 36, Mavčiče

KOMPLETNO SPALNICO delna omara, dve postelji s mrazom in žimnicami, 2 nočni omari, ječe ogledalo, miza, stoli) prodajam. 2.500 din. Kranj, Kajuhova 10, fon 28-783

Prodajam semenski OVES in CA, starega 6 tednov. Senčur, nova 24

Prodajam SARPLANINCE dovnikom. Koroška 41, Kranj (Vodovodu Kranj)

Prodajam OBLEKE in PLOŠČ nosečnice. Hafner Majda, Sava naselje 33, Bantale - Kranj

Prodajam semenski KROMPIR in nekaj LESA za ostrije. Čirče 34, Kranj

Prodajam 50-litrski KRAVO. Preddvor 81

Prodajam KAVC. Cena po dogovoru. Minov Zvone, Nancovci, Kranj

Poceni prodajam rabljeno SEDIŠNO GARNITURO. Telefon 28-704

Poceni prodajam globok OTROŠKI VOZIČEK. Cvjetičanin, Pod. 158, Škofja Loka

Prodajam STRESNO OPREMO

Izdaja CP Glas, Kranj, Slov. renski tisk Kranj, tisk: EP pravica, Ljubljana. Naslov v oddelku in uprave lista: Kranj, Mole vilka 51590-603-31990 - Toljca 23-341, glavni urednik, odgovorni nik in uprava 21-835, redakcija komercialna - propagandna, mali oglasi in računovodstvo 250, - din, za inozemstvo prodaj v valuto vključno s pošilninami. Opreženo prometno drva stojnem menju 421-1/71

ZAHVALA

Kruto a vendar resnično je spoznanje, da nas je v 19. letu za vedno zapustila naša dobra hčerka in sestra

MARTINA LUZNAR

Lučine št. 24

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem. Hvala podjetju Klavivar Žiri, njenim sodelavcem na biroju za tehnično risanje v Škofji Loki, g. župniku, zvonarjem, govornikom; vsem darovalcem cvetja in vsem, ki ste jo spremili k večnemu počitku.

ZALUJOČI VSI NJENI!

Lučine, 15. marca 1981

ZAHVALA

Ob smrti moje žene

MARE REPINC

z Broda št. 7

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v težkih dneh njene mučne bolezni. Posebno se zahvaljujemo osebju Bolnišnice Jesenice za zdravljenje in nego, g. župniku za poslovilne besede, pevcem za žalostinke; posebno sosedom za pomoč in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, darovali cvetje in pokojnico spremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

ZALUJOČI: mož France, brat Gabrijel, Francka ter vsi njeni!

Bohinjska Bistrica, 7. marca 1981

Nenadoma nas je zapustil naš dolgoletni vestni tajnik in član

JANEZ POLAJNAR

Pogreb pokojnika bo v petek, 20. marca 1981, ob 15.30 izpred domače hiše v Cerkljah št. 77 na tamkajšnje pokopališče.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV CERKLJE!

V nedeljo, 22. marca 1981 vas bo na plesu v Delavskem domu v Kranju zabaval ansambel PRIZMA iz Kopra.

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila naša mama in stara mama

MARJANA KLEMENČIČ

Martinškova mama iz Nemilj

Zahvaljujemo se vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, pomoč, podarjene vence in cvetje ter druge darove ter za spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Sajevečvi za dolgoletno zdravljenje, sodelavcem in TOZD Elektro Sava Kranj, kolektivu Planike Kranj in KS Podblica. Hvala za vse g. župniku Pavlinu iz Besnice in g. Janezu iz Kranja za lep pogrebni obred.

ZALUJOČI VSI NJENI!

Nemilje, Besnica, 14. marca 1981

Jubilejna in aktualna razstava

Vsejugoslovanska razstava Varnost in družbena samozaščita v Sloveniji

Ljubljana — V sredo ob 18. uri so v Cankarjevem domu v Ljubljani odprli razstavo Varnost in družbena samozaščita. V Ljubljani bo na ogled vsak dan do konca marca, zatem pa bo od aprila do konca junija in nato še v septembru obiskala vseh enajst pokrajinskih središč v Sloveniji. V Kranju jo pričakujemo po

Tudi to je obveščanje — Pravi, da je navkljub številnim novim tehničnim možnostim lepak na drevesu še vedno zanesljivo sredstvo obveščanja po naših vaseh. Da je temu tako, pričajo polne dvorane, kjer se predstavljajo naši amaterski kulturni delavci. — fr

Brezjani v nedeljo glasujejo

BREZJE — V krajevni skupnosti Brezje se bodo v nedeljo, 22. marca, na referendumu odločali o uvedbi drugega samoprispjevka. Za referendum so se odločili na zboru občanov in delovnih ljudi, zanj pa se je izrekla tudi skupščina krajevnega združenja. Cilj samoprispjevka je tako v interesu vseh delovnih ljudi in občanov Brezij. Z njim naj bi krajevna skupnost v petih letih odplačala posojila za gradnjo novega doma družbenih organizacij, ki znašajo 2 milijona 633.722 dinarjev. Samoprispjevki naj bi prinesel 1.984.000 dinarjev, 649.222 dinarjev pa bi prispevalo Turistično društvo. Nov dom družbenih organizacij je ponos kraja in eden najlepših tovrstnih objektov na Gorenjskem. Gradnja je terjala 7.292.557 dinarjev. S prvim samoprispjevkom so krajsani s pomočjo Turističnega društva in radovljanske skupščine pokrili 4 milijone 659.235 dinarjev, razliko pa naj bi pokrili drugi samoprispjevki, za katerega se odločajo v nedeljo, skupaj s prispevkom Turističnega društva. Razlogov za nedeljski »za« je veliko, med drugim tudi ta, da je bila gradnja izjemno varčna. — ik

Ze pred zadnjim sneženjem se je na križišču pred Zavarovalnico Triglav v Kranju jašek pogreznil za nekaj centimetrov. Delavci so oviro premostili z dvema znakoma, ki pa ovirata promet in zato bi bilo treba to napako čimprej odpraviti. Foto: M. A

poletnem zatišju, od 16. do 23. septembra. V Sloveniji bomo z razstavo proslavili tudi 40-letnico ustanovitve Varnostno-obveščevalne službe (VOS) Osvobodilne fronte in narodne zaščite. Razstava prikazuje razvoj varnostnega sistema nove Jugoslavije in družbene samozaščite, ki je podlaga varnosti in zaščite sistema socialističnega samoupravljanja. To je »potujoča razstava«, ki je doslej obiskala že vse jugoslovanske republike in avtonomni pokrajini. Prvič je bila postavljena leta 1974 ob praznovanju 30. obletnice enotne varnostne in obveščevalne službe (OZNA) nove Jugoslavije. Takrat je razstava nosila ime Tri desetletja varnostne službe, vsebinsko pa je predstavila zgodovinski razvoj organov za notranje zadeve v vseh republikah in pokrajinah, nekatera ključna varnostna vprašanja posameznih obdobij (NOB, obračun z izdajci in informbirojem, akcije tujih obveščevalnih služb ipd.) in v manjši meri tudi proces podružbljanja varnosti in družbene samozaščite. Med republikami, pokrajinama in zveznimi organi je bilo zatej dogovorjeno, naj razstava krene iz Beograda po vsej Jugoslaviji.

Doslej se je ustavila v 94 krajih, kjer si jo je ogledalo več kot dva milijona občanov ali v povprečju 2300 dnevno. Med obiskovalci je bilo kar 45 odstotkov mladih. Na poti po jugoslovanskih mestih je bila razstava večkrat obnovljena, dopolnjena in aktualizirana; hkrati s spreminjanjem vsebinske zasnove si je nabela tudi ime Varnost in družbena samozaščita.

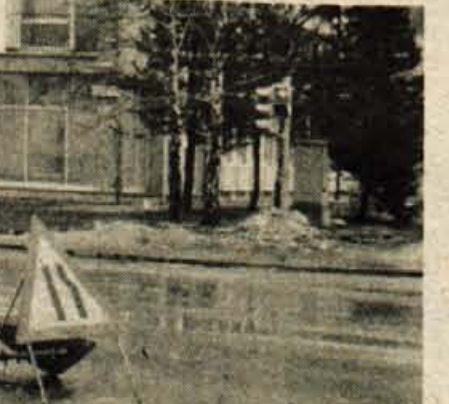
Razstava, ki jo imamo v teh dneh priložnost videti prvič tudi v naši republici, ohranja vsejugoslovanski značaj, toda hkrati je prilagojena tudi našim razmeram. Poudarila bo vlogo in pomen Varnostno-obveščevalne službe Osvobodilne fronte in narodne zaščite pri zaščiti slovenskega naroda, korenine samozaščitenega ravnanja v NOB in v povojni graditvi ter tudi današnje samozavestno organiziranost in aktivnost. Čeprav je varnostni sistem Jugoslavije enoten, so za Slovenijo značilne nekatere praktične rešitve na področju samozavestnega delovanja kot so narodna zaščita, sistem tehničnega varovanja, organizacije

Sneg povzročil težave

KRANJ — Zadnji sneg je povzročil nekatere prometne težave predvsem na mejnih prehodih Jezerško, Ljubelj in Korensko sedlo. Obvezna je bila zimska oprema, prek Ljubelja pa je bil prepovedan promet za tovorna vozila s prikolicami in vlačilce. Ceste so bile zasnežene, poldneve, vendar posute. Na stalni službi Uprave javne varnosti v Kranju so včeraj dopoldne povedali, da so ob osmih zjutraj prek Ljubelja spet dovolili promet s prikolicami in vlačilci, vendar je zimska oprema še potrebna. — ik

Ze pred zadnjim sneženjem se je na križišču pred Zavarovalnico Triglav v Kranju jašek pogreznil za nekaj centimetrov. Delavci so oviro premostili z dvema znakoma, ki pa ovirata promet in zato bi bilo treba to napako čimprej odpraviti. Foto: M. A

zdrženega dela »Varnost« za varovanje družbene lastnine in podobno. Te posebnosti bo skušala razstava še posebej poudariti. Prikazan bo tudi del najodobnejše tehnične opreme, ki jo uporabljajo organi za notranje zadeve in službe za varovanje družbenega premoženja in ki jo proizvaja naše združeno delo. Z vsemi temi »slovenskimi« dopolnitvami bo razstava imela tako aktualni kot jubilejni značaj.

Toda ne kaže je razumeti zgolj kot prikaz razvoja našega varnostnega sistema od narodnoosvobodilne borbe do danes. Izredna je njena izobraževalna vloga. To je nov prispevek k samozavestnemu usposabljanju delovnih ljudi in občanov in k razvijanju njihove varnostne kulture. Ogledala naj bi si jo zato predvsem mladina, družbeno aktivni na področju družbene samozaščite in splošnega ljudskega odpora, delavci s tega področja, člani upravnih in poslovnih organov in drugi. — C. Zaplotnik

Spomladanski izlet za naše naročnike

Z Glasom na Koroško

Tretjo »serijo« naročnikov, ki bodo šli z Glasom na spomladanski izlet na Koroško, je »vlekel« Pavel Tominac, naš naročnik iz Ulice 1. avgusta 3 v Kranju. Poglejmo, kako srečno roko sta imela s sinkom: —

- Jože Ribnikar, Srednja vas 11, Golnik
- Franc Pogačnik, Nemilje 11, Besnica
- Jožica Očko, Kamna gorica 39
- Janez Mežnar, Dovje 30, Mojstrana
- Janez Pogačar, Bohinjska Bela 7
- Alojz Razboršek, Brezje 80/a
- Prezelj, Savska 2/a, Radovljica
- Vinko Hafner, Grohavjevo naselje 7, Škofja Loka
- Janez Mohoričič, Stara c. 18, Kranj

NESREČE

NEPREVIDNO ČEZ CESTO

ZIRI — V ponedeljek, 16. marca, ob dveh popoldne se je na regionalni cesti v Zireh pripetila prometna nesreča zaradi nenadnega prečkanja ceste. Voznik osebnega avtomobila Jože Kunc, star 22 let, iz Zirovskega vrha je peljal od Stare vasi proti Zirem. V bližini gostilne Kavčič je pred Kuncovo vozilo nenadoma skočil 10-letni Džaja-Jurca Anton iz Zirov. Voznik ga je prepozno opazil in zato trčenja ni mogel preprečiti. Poškodovanega otroka so prepeljali v ljubljanski Klinični center. —

VOŽNJA PO LEVI

RADOVLJICA — V nedeljo, 15. marca, nekaj po deveti uri zvečer se je na magistralni cesti pri bencinski črpalki v Radovljici pripetila prometna nesreča zaradi vožnje po levem voznem pasu. Ena oseba je bila v nesreči poškodovana, gmotna škoda pa znaša 50.000 dinarjev. Motorist Marjan Stelcer, star 30 let, iz Brezij, je tega dne vozil od Lesc proti Podvinu. Pri bencinski črpalki je iz neznanega vzroka zapeljal na levi vozni pas v trenutku, ko je nasproti pripeljal voznik osebnega avtomobila Mile Miloradović iz Svetozareva, ki je začasnó zaposlen v Švici. Umikal se je desno, vendar čelnega trčenja ni mogel preprečiti. —

PREHITRA VOŽNJA

BLLED — Voznik osebnega avtomobila Zdravko Skumavec, star 25 let, iz Krnice je v sredo, 18. marca, ob osmih zvečer vozil po ljubljanski cesti. V križišču s Prešernovo ceto je zavijal levo s preveliko hitrostjo. Kljub zaviranju in umikanju je zbil Antonijo Rihčaršič, staro 76 let, in Kati Kvedrič, staro 72 let, obe sta z Bleda, ki sta izven prehoda za pešce prečkali ceto. Ženski sta bili poškodovani, gmotne škode pa ni bilo. — ik

Steklina dobiva nov zamah

Ne drezajte v živa

Čeprav se je steklina na Gorenjskem pojavila že januarja 1979. leta in da nanjo lovci, veterinarji in strokovnjaki z zavoda za socialno medicino in higieno neprestano opozarjajo, nevarnost še ni minila. Nasprotno; boleznι ne prenašajo več samo divje živali, zlasti lisice in srne, ampak tudi že domače. Grozi urbana oziroma mestna steklina, ki s toplejšim ozračjem dobiva nov zamah.

Od domačih živali so za prenašanje stekline najbolj nevarni psi in mački. Na zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske v Kranju prihaja vedno več ljudi, ki so jih ugrizli njihovi ljubljenci. Prosijo za cepivo. Tega pa je, žal, zelo malo.

Steklina namreč razaja bršenem delu Evrope, izdelovalci ne dahajajo. Zato na zavodu opozarjajo, naj bodo psi in zaprti ali privezani. Od vsakršno drezanje v njih, k jedi ali celo jemanju v saj je to najboljše obrambo okužbo. Kajti bolne živali tihe melanholičnosti hitro spremeni v napad. Zopri za domače živali jo morali vsi dosledno upati, se bo, kot kažejo vsi širši primeri stekline tudi mestnih naselij, morala ziti tudi odstreljevanje škkih psov in mačk, če ni varno bolezem resnično omejití oziroma odpraviti.

Občanom, ki jih bo lepa mladanska narava privlačila polja in v gozdove, pa se mo, naj s seboj vzamejo navadno palico. Napadalo lo žival bodo lahko srečali kolli. Če pa bodo našli mrtno, priporočamo, naj prejemale z golimi rokami pak le z gumijastimi rokavali ali plastičnimi vrečkami je po uporabi treba sežgati. — H. Jelenc

GLASOVA ANKETA

Štipendije

Nov republiški dogovor o uresničevanju štipendijske politike in samoupravni sporazumi prinašajo nekatere spremembe na področju podeljevanja kadrovskih štipendij. Kandidati lahko zaprosijo za kadrovske štipendije, če dohodek na družinskega člana ne presega 85 odstotkov povprečnega osebne dohodka na zaposlenega v Sloveniji. Izjema je mogoča le, če za vključevanje v določene vzgojnoizobraževalne programe ni dovolj kandidatov. Mogoče pa bo dodatno nagrajevanje za šolanje v poklicih, kjer kadrov izrazito primanjkuje. V usmerjenem izobraževanju tudi ne bo več »vajencev«, učnih pogodb oziroma nagrad. Zamenjale jih bodo kadrovske štipendije in druge oblike povezoovanja.

V poštev za štipendije iz združenih sredstev pa bodo po novem prišli le tisti kandidati, pri katerih družinski dohodek na člana ne bo prebil 55 odstotkov povprečnega mesečnega osebne dohodka na zaposlenega v Sloveniji za leto 1980. Po zadnjem izračunu bo to 4430 dinarjev. Nov samoupravni sporazum o štipendiranju omogoča višje štipendije zlasti učencem, ki bodo bivali zunaj kraja stalnega bivališča in ki se bodo v šolo vozili na daljših razdaljah. Bolj pa zapira možnost za tiste, ki se izobražujejo v svoji občini. Višina štipendij iz združenih sredstev se torej bolj prilagaja dejanskim stroškom, ki so povezani z izobraževanjem.

V tržiški občini so samoupravni sporazum o štipendiranju že sprejeli. Bojazni, da bodo nekateri po novem dobili skromnejše štipendije, ni, saj je obveljalo stališče, da morajo zadržati najmanj sedanjo višino. V razpisu kadrovskih štipendij pa pogrešajo predvsem več štipendij za študij na višjih in visokih šolah. Bojijo se, da bodo na ta način težko izboljšali kadrovske strukture zaposlenih.

O svojih pogledih na štipendijsko politiko so spregovorili trije tržiški štipendisti.

Slavka Trstenjak, prvi letnik FSPN v Ljubljani: »Pri podeljevanju štipendij iz združenih sredstev opažam več nepravilnosti. Cenzus je previsok, po drugi strani pa dostikrat dobi višjo štipendijo prosilec z ne tako slabimi socialnimi razmerami kot

tisti, ki je mejo prekorajil le za nekaj starih tisočakov. Če se marsikdo po srednji šoli odloči za delo, saj ga starši let, kar približno traja visokšolski študij, težko vzdržujejo, bivam po 1030 dinarjev na mesec. Od tega dam za karto do 450 dinarjev, za troježnjo študija praktično nič ne ostane. Kajti tisti, ki so po novem, bivo vem, menim pa, da bi moral biti večji poudarek dejanskim stroškom, ki jih ima učenc, vozač, ne pa osebnim dohodki staršev.«

Franci Spendal se leto učí za avtomehanika. Višino učne nagrade sem podeljen zadovoljen. Dobivam okrog 1000 dinarjev na mesec, kadar pridem pa tudi več. S tem, da imam več učnih pogodb in nagrad, se učim, nisem seznanjen. Vem pa, obrtnik, pri katerem se učim, nima obveznosti, da me pošlje na šolanje zaposli. —

Jože Peharc, prvi letnik VSOD v Kranju: »Nisem seznanjen z merili, na osnovi katerih se oblikuje višina štipendije. Prejemam štipendijo iz združenih sredstev, po 1870 dinarjev na mesec. Mislim, da je to preveč posebno za študente. Če bi imela vozovnico in vsak dan skromno malico, mi za druge izdatke, več ne ostane. Se slabe študentom, ki se vozijo v Ljubljano. Novih meril ne poznam. Pri bi bilo, da bi bili štipendije spremembah obveščeni.« — H. Jelenc